

LATVIJAS KULTŪRAS FONDS

19⁹³
96

96-6

132

L
37

LATVIJAS KULTŪRAS FONDS

19⁹³/₉₆

RĪGA, 1996

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

96-15-9021

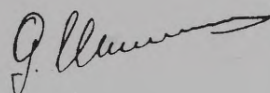
030 3064546

ISBN 9984-9114-2-X

Viens no nacionālās Atmodas stūrakmeņiem ir atziņa par nepieciešamību apzināties savas tautas kultūras vērtības. Tieši Kultūras fonda iniciatīvu bagātināti un rosināti, nu jau gadu desmita garumā esam centušies vēl vairāk nostiprināt to, kas allaž devis spēku pastāvēt mūsu tautai cauri gadu simtiem.

Savas nacionālās pašapziņas meklējumos katra tauta vispirms vēršas pie savas kultūras. Vērtīgais, patiesi nozīmīgais tajā veido katras tautas pastāvēšanas pamatu. Apzinot un kopjot šīs vērtības, mēs dziļāk ieskatāmies savas tautas dvēselē, arī katrs pats savā dvēselē.

Cieņā,

*Guntis Ulmanis,
Latvijas Valsts prezidents*

SATURS

Ievads	7
Latvijas Kultūras fonda struktūra	9
Latvijas Kultūras fonda valde	10
Latvijas Kultūras fonda darbinieki	13
Daugavas programma	14
Spīdolas programma	31
Kopu programma	35
Rīgas astoņsimtgades programma	38
"Liktneņarhīvs"	39
Bibliotēka	46
LKF izdevumi	50
Galerija "Laiva"	52
Tautas tērpu centrs "Senā klēts"	54
Kultūrprojekti	56
Konkurss "Lauku sēta Latvijā"	57
LKF darbību reglamentējošie likumi un lēmumi	58
Ziedotāji	59
Mērķziedojumi	67
Latvijas Kultūras fonda finansiālās darbības deklarācijas	73
Latvian Culture Foundation	77

LETTERS

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

IEVADS

Latvijas Kultūras fonda (LKF) mērķis gandrīz desmit gadus ilgajā darbības laikā ir bijis un paliek nemainīgs – garīgās kultūras kopšana un veicināšana valstī.

Arī fonda pamatprincipi ir stabili:

- atbalstīt individuālas iniciatīvas neatkarīgi no to norises vietas;
- rosināt kultūras decentralizāciju;
- īstenot alternatīvus kultūrprojektus;
- realizēt ilgtermiņa mērķprogrammas.

Taču veidus un paņēmienus, kā šos uzdevumus realizēt, arī fonda prioritāšu izvēli konkrētajā situācijā būtiski ietekmējušas sabiedrības objektīvās vajadzības un LKF reālās iespējas. Par to uzskatāmi liecina LKF attīstības dinamika, kuru nosacīti varam dalīt vairākos posmos.

1987.–1991.g. Latvijas Kultūras fonds oficiāli tika nodibināts 1987.gadā, bet pēc gada tas pārtapa par Latvijā pirmo neatkarīgo sabiedrisko organizāciju ar tiesībām vākt ziedojumus nacionālās kultūras interešu labā. Tādējādi fonda pašidentificēšanās posms sakrita ar pirmsatmodas un atmodas laiku – nacionālās pašapziņas apliecinājuma augstāko pakāpi. Šo abu procesu sakritība (proti, neatkarīgas valsts atgūšanas cīņi un jaunradītās organizācijas, kuru vadīja viena no tā laika populārākajām personībām I.Ziedonis, pašapliecināšanās) noteica to ierosmju loku, kuru savā morālajā un garīgajā aizsardzībā, kā arī finansiālajā aprūpē ņēma Kultūras fonds. Te minama savu vēsturisko un etnisko sakņu apzināšana, ko veica gan novadpētnieki, gan folkloras kopas un teicēji, gan dzimtaskoku pētnieki; tā bija latviešu strēlnieku cīņu vietu iezīmēšana un iemūžināšana Tīrelpurvā; te varam piepulcēt arī sadarbību ar uzņēmīgākajām draudzēm izpostīto Latvijas dievnamu atjaunošanā. Šajā periodā savu darbību uzsāka Daugavas komisija, kurā apvienojās dažādu institūciju un profesiju pārstāvji, lai turpinātu visas tautas aizsāktu likteņupes aizstāvību, bet nu jau īpaši plānotā izvērsumā – kā materiālās un garīgās kultūrvides sakopšanas kompleksu programmu.

Tas bija laiks, kad Kultūras fonds aizsāka pasaulē labi pazīstamu, bet Latvijai vēl netrādicionālu t.s. mutvārdu vēstures apkopošanu, kas tika realizēta kā "Cilvēkarhīva" jeb "Likteņ-

arhīva" programma. Šajā periodā Kultūras fonds saņēma lielākos grāmatu sūtījumus no ASV – vairākus desmitus tonnu ar emigrācijā izdotām grāmatām, kuras tika dāvinātas centrālajām valsts un rajonu bibliotēkām. Kultūras fonda ierosmes mudinātas šajā laikā visos novados izveidojās LKF atbalsta kopas, kuras savā teritorijā vai nozarē (meža vēsture, jūrniecības vēsture, aviācijas vēsture u.c.) veica kādu no minētajiem kultūrdarbiem.

Apkopojot šī laikposma veikumu, būtiskākais LKF padarītajā ir **alternatīvas, programma-tiskas** (demokrātiski un sabiedriski radītas) **kultūrdarba sistēmas izveide** paralēli valstiskajai, oficiāli eksistējošajai kārtībai.

1991.–1993.g. Savu darbību izvērša visas nosauktās LKF mērķprogrammas, tajā skaitā arī Spīdolas programma, kas tapusi reizē ar LKF kā izglītības un stipendiju piešķirumu programma. Šajā laikā veidojās sakari ar vietējām pašvaldībām. Sadarbībā ar tām (īpaši Daugavas reģionā) tika realizēti kultūrvides sakopšanas darbi – uzstādītas piemiņas zīmes, izdoti zinātniski populāri rakstu krājumi, veidotas izglītojošas radio un televīzijas programmas u.c.

"Dziesmotās revolūcijas" tuvais pēclaiks vēl joprojām uzturēja prasījumu pēc lietu, vietu, notikumu, apstākļu un procesu **vārdā** saukšanas, jo daudz kas no minētā vēl nebija atguvis seju, biogrāfiju, kontekstu. Definēt, nosaukt vārdā toreiz nozīmēja atdot kaut kam tā patieso nozīmi, nošķirt to no līdzšinējā. Šis sabiedrības vēlmes realizēja gan LKF vēsturisko vietvārdu komisija, kas ilgās un smagās diskusijās panāca Rīgas ielu un laukumu vēsturisko nosaukumu atjaunošanu, gan arī vietvārdu atlanta izveides projekts, t.i. – ideja par vēsturiskās toponimikas sakārtošanu un aizsardzību likumdošanā.

Šajā emocionālajā kopnoskaņā tika formulēti iespējamie latviskās identitātes reprezentanti, definēta atbilstoša programma. Tā izraisīja asas diskusijas, kuras ieildzināja atšķirīgi subjektīvie viedokļi, arī zinātniskuma un mākslinieciskuma principu pretstatījums termina "nacionāls" skaidrojumā. Zinātnieki un mākslas profesionāļi kritizēja Kultūras fondu par tautiskā romantisma recidīvu un aizraušanos ar vēsturisko mantojumu, pārāk pasīvu nostāju pret kultūras novitātēm.

Zināmu savrupināšanos paša LKF pasludināto darbu ietvaros diktēja arī jaunie finansu ieguves principi. Pirmsatmodas un atmodas laikā līdzekļus programmām saziņoja privātpersonas, bet pārējām LKF un sabiedrības ieteiktajām iniciatīvām finanses tika iegūtas no ražošanas apvienības "Daiļrade" peļņas nodokļa regulāriem maksājumiem. Pēc valstiskās neatkarības atgūšanas personīgie ziedojumi faktiski pārtrūka, un, mainoties īpašuma formām, to apsaimniekošanas un finansēšanas kārtībai, sākot ar 1993. gadu Kultūras fonds vairs nesaņem nekādu regulāru finansējumu.

1993.–1996. g. Tirgus ekonomikas veidošanās process un tā diktētie vispārējie nosacījumi nostādījuši pilnīgi jaunās attiecībās valsti un visu līdzšinējo tajā darbojošos kultūras sistēmu. Kopš valstiskās neatkarības pasludināšanas Latvijā bija izveidojušās ap divsimt dažādas sabiedriskas un bezpeļņas organizācijas, arī fondi – tā saucamais trešais jeb neatkarīgais sektors (līdzās valsts un privātā biznesa sfērām). Šī sektora nozīmība Eiropas Savienības valstīs, tāpat ASV, ar katru gadu pieaug, jo tā galvenais uzdevums – piesaistīt sponsorlīdzekļus un privātkapitālu sabiedriski nozīmīgu projektu realizēšanai. Trešā sektora loma tiek īpaši akcentēta demokrātisma principu veicināšanā – tas ir – plaša spektra sabiedrisko un privāto iniciatīvu eksistēšanas un īstenošanas iespēju nodrošināšanā līdzās valstiskajam oficiozam.

Sabiedrisko fondu un institūciju vieta un loma jaunveidotā valstiskā modeļa finansu un juridiskajās struktūrās nebija ne formulēta, ne novērtēta. Sākās garš un nogurdinošs izskaidrošanas un pārliecināšanas process, lai dažāda līmeņa valsts institūcijas un ierēdniecība izprastu, ka **nodokļu politika** ir būtiska **valsts kultūrpolitikas** sastāvdaļa. Pēc vairākiem likuma par peļņas un ienākuma nodokli papildinājumiem un grozījumiem sponsorēšanas procesi pamazām iekustējās. Darbs ar sponsoriem un to līdzekļu piesaiste kultūrprojektiem bija pilnīgi jauna darbības joma gan potenciālajiem finansu devējiem, gan tos iegūt gribētājiem. Ja Eiropas Savienības valstīs kultūras sponsorēšana galvenokārt ir firmas prestiža jautājums, tad Latvijā šajā "pirmatnējā kapitāla" uzkrāšanas periodā ļoti svarīgs, pirmkārt, ir bijis finansiālais izdevīgums, otrkārt – sponsorētā pasākuma (objekta, projekta) reklāmiskais spožums. Tāpēc garīga rakstura darbiem (kultūrvēsture, pētījumi sociālajās un humanitārajās zinātnēs), arī klasisko mākslas žanru un tautas mākslas atbalstam, tajā skaitā Kultūras fonda mērķprogrammām, finansiālo nodrošinājumu rast bijis ļoti sarežģīti.

Tajā pašā laikā šie jaunie apstākļi un nosacījumi prasījuši ikvienā projektā izvērtēt tā mērķtiecīgumu un gaidāmo rezultātu, sabiedrisko nozīmību un aktualitāti, finansu un sadarbības partneru izvēli, ieceres novitāti, padarītā novērtējuma kritērijus, projekta realizētāju profesionālismu un finansu tāmes precizitāti. Šo prasījumu noteiktība savukārt likusi attīrīt projektus no emocionālā, nereti pārprasti tautiskā patosa, bet pašu realizācijas gaitu padarījusi racionālāku un koncentrētāku.

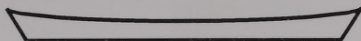
Tāpēc likumsakarīgi, ka līdzās ilgtermiņa, plānoto mērķprogrammu īstenošanai LKF veic plašu koordinācijas un savveida izglītošanas, informācijas darbu, sagatavojot un slēdzot dažāda veida līgumus ar firmām, valsts uzņēmumiem, kompānijām, pašvaldībām u.c. institūcijām par konkrētu kultūrprojektu realizēšanu. Fondam izveidojušās labas partnerattiecības ar "Latvijas Kuģniecība", a/s "Laima", Rīgas Komerbanku, "Grindex", Latvijas Unibanku, "Ventspils Nafta" u.c. uzņēmēj-sabiedrībām.

Pārskatot šo jaunāko, vairāk nekā trīs gadus ilgo laikposmu, gribas akcentēt dažas kvalitatīvas izmaiņas arī pašās programmās. Daugavas programmā – komplekss darāmā plānojums, lietišķa un rezultatīva sadarbība ar visu līmeņu reģionālajām pašvaldībām; Spīdolas programmā – prioritāro tēmu piedāvājums un profesionālisma akcentējums ikgadējiem stipendiju konkursiem, stipendiātu atskaišu publicitāte; Spīdolas balvas iedibināšana mākslā un humanitārajās zinātnēs (pašlaik vienīgā nozīmīgākā sabiedriskā atzinība minētajās jomās); savveida sociālā pasūtījuma veikšana, uzsākot konferenču ciklu par cilvēksituāciju go-to gadu Latvijā.

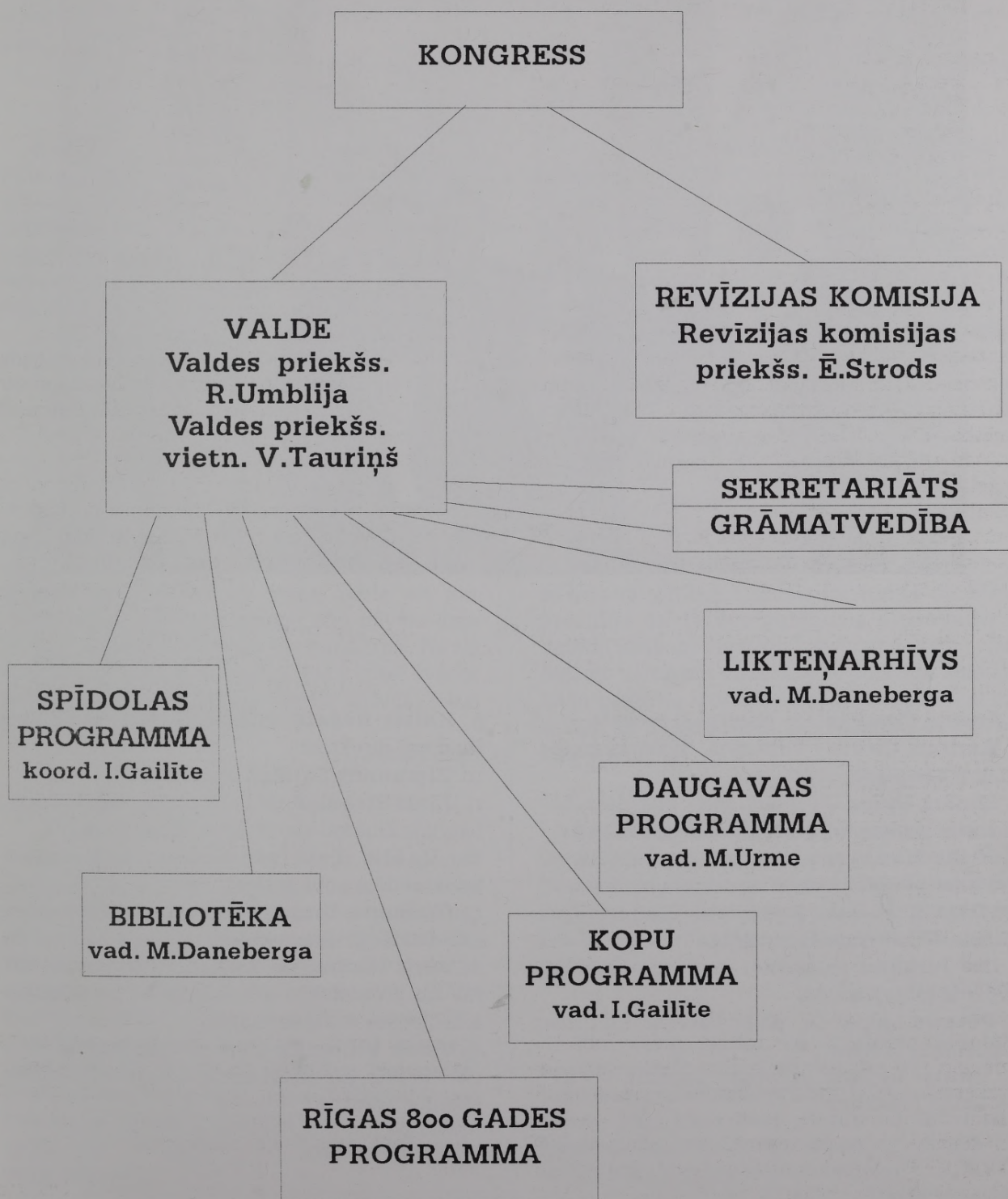
Šajā laika periodā iedibināta arī pavisam jauna – Rīgas 800 gades programma, kuras ietvaros kopā ar Rīgas vēstures un kuģniecības muzeju, Latvijas Vēstures institūtu, Zinātņu Akadēmiju, Latvijas Banku, Akadēmisko bibliotēku, Rīgas Senās mūzikas centru u.c. izstrādāta ne tikai interesanta koncepcija un jubilejas zīme, bet veikta virkne konkrētu darbu. LKF darba grupas iniciēta darbu sākusi valstiskā Ricības komiteja un pēdējā gada laikā aktīvu darbību šajā jomā uzsākusi Rīgas Dome, ar kuru Kultūras fondam izveidojusies lietišķa, regulāra sadarbība.

Visu minēto laika periodu Kultūras fonds ir piedalījies dažādu Eiropas Savienības kultūras institūciju darbā. 1995. gadā LKF ir uzņemts par biedru starptautiskā nevalstisko organizāciju asociācijā – Eiropas Fondu Centrā.

*Ramona Umblija,
LKF valdes priekšsēdētāja*

LATVIJAS KULTŪRAS FONDA STRUKTŪRA

LATVIJAS KULTŪRAS FONDA VALDE

1. **Ausma Cimdiņa**, Dr. philol., LU docente
2. **Andrejs Cīrulis**, žurnālists, Rīgas tirdzniecības ostas preses sekretārs
3. **Elmārs Grēns**, Dr. habil. biol., profesors, LU Biomedicīnisko pētījumu centra direktors
4. **Ēriks Hānbergs**, rakstnieks, žurnālists, "Neatkarīgās Rīta Avīzes" redaktora biedrs
5. **Dainis Īvāns**, žurnālists, "Literatūra. Māksla. Mēs." nodaļas redaktors
6. **Ilze Jurkāne**, finansiste, a/s "Saules banka" departamenta vadītāja
7. **Pēteris Laķis**, Dr. phil., Latvijas Kultūras akadēmijas rektors
8. **Jānis Lejiņš**, filologs, žurnāla "Vīri" galvenais redaktors
9. **Raitis Režais**, inženieris, SIA "Daiļrade-Holding" direktors
10. **Zigmunds Skujiņš**, rakstnieks
11. **Jānis Stradiņš**, Dr. habil. chem., akadēmiķis, Latvijas Zinātņu akadēmijas viceprezidents
12. **Valdis Tauriņš**, biologs, LKF valdes priekšsēdētāja vietnieks
13. **Ramona Umblīja**, mākslas vēsturniece, LKF valdes priekšsēdētāja
14. **Juris Urtāns**, Dr. habil. hist., Valsts kultūras un pieminekļu aizsardzības inspekcijas arheoloģijas nodaļas vadītājs
15. **Vaida Villeruša**, ārste, novadpētniece
16. **Pēteris Zirņītis**, dzejnieks, izdevniecības "Nordik" direktors

Būdams pilnvarots līdzlemt, centos (kad vien bijis iespējams) klātbūt valdes sēdēs. Paudu savu viedokli un balsoju arīdzan. Ja spraiģāk sadūrās dažādi secinājumi un ierosas, ieņēmu līdzsvarotāja pozīcijas, taču to nācās reti darīt, jo valde patiešām vaļsirdīgi un koleģiāli allaž tikusi pie kopsecinājuma.

Atzīstu, ka nebiju aktīvākais impulsētājs, enerģijas lielāko daļu tērēju konkursam "Lauku sēta Latvijā".

Ēriks Hānbergs

Kā LKF valdes loceklim galvenais veikums ir bijis kopīgi ar Latvijas Kultūras akadēmiju organizētās konferences: "Latviešu kultūras identitāte: empīriskais un teorētiskais aspekts" (1993); "Kr.Barona "Latvju Dainu" simtgade - folklorā un mūsdienās" (1994); "Mīts kā kultūras dzīves fenomēns" (1995).

Ir recenzēti darbi konkursā par labāko populārzinātnisko publikāciju, veikti citi fonda valdes loceklim pildāmie pienākumi. Jā, protams, aktivitāte varēja būt lielāka.

Pēteris Laķis

Kultūras fonda ir kā saliņa, kur valda cits ritms, cits domāšanas un uztveres modelis. Kur kultūras apziņa nav kļuvusi nedz par aizvainojuma skabargu sirdī, nedz arī par ierēdnieciska lepnuma karogu. Kur cilvēki dara to, kas viņiem ir svarīgs un patīkams. Nevis vērtīgs vienā vai otrā nozīmē. Tas ir īpaši svarīgi šodien, kad Darvintētiņa teorija kļuvusi traki bezkaunīga un varmācīga.

Jānis Lejiņš

Esmu aktīvi darbojies Rīgas 800 gades komisijā, piedaloties Pārdaugavas konferences sagatavošanā, atrodot jaunus materiālus par zinātnieku darbību Pārdaugavā (D.Grindelīšs, P.Stradiņš u.c.), sastādījis un izdevis divas grāmatas: "No Grindeļa līdz mūsdienām", "Tāds bija mūsu laiks". Esmu sastādījis konspektu grāmatai par zinātnes attīstību Rīgā laikmetu gaitā (XIX-XX gs.), kā arī piedalījies "Letonikas" programmas veidošanā. Ierosināju pagarināt Daugavas nedēļu Sēlijā par Sēļu gadu (1995-1996) un piedalījos šī gada pasākumu organizēšanā.

Jānis Stradiņš

Vienmēr gribējies uzskatīt sevi par melnā un praktiskā darba darītāju, jo, manuprāt, tikai caur to var panākt domas uzplaiksnījumu kaut kam lielākam un vispārējākam. LKF valde- ļoti dažādi domājošu cilvēku vienība- neļāva vērot procesu, bet lika izšķirties, piespiest savu domu strādāt. Vienbalsība te bija reta lieta, dažreiz izrādījās, ka taisnība tomēr bijusi mazākumā, bet tas tikai rāda procesu, kurā biju iekšā un kuru savu spēju robežās varēju ietekmēt arī es.

Juris Urtāns

Ar Kultūras fondu esmu saistīts kopš tā dibināšanas. Varbūt netieši, bet Daugavas programma vienmēr atbildusi tam, ko darīju publicistikā. Pēc kļūšanas par fonda valdes locekli, šķiet, visvairāk esmu paveicis tā norišu un programmu, valdes darba atspoguļošanā presē. Fonds man vienmēr bijusi vieta, kur satikt gudrus, interesantus un tai pašā laikā politiski neangažētus cilvēkus, kā arī vismaz ar savu viedokli, ja ne vairāk, rosināt Latvijas kultūras dzīvi. Varbūt vēl. Kultūras fondā, neraugoties uz darbiem, ko esmu darījis ikdienas dzīvē, allaž esmu juties kā savējais.

Dainis Īvāns

Kultūras fondam esmu pieradots kopš tā sākotnes. Plānojot un vadot fonda darbību, prezidija un valdes galvenais pienākums ir dažādu ideju un viedokļu izsvēršana. Esmu allaž centies gaitai dot virzību uz to pusi, kur saskatu kādu gaišumu latviskās kultūras ceļam. Lai cik savādi arī neizklausītos, nevienos laikos tas nav bijis viegls.

Zigmunds Skujiņš

Šajā laikā, kad tik daudzas garīgās vērtības un tradīcijas tiek iznīcinātas vai pastumtas malā (tāpat kā cilvēki), ir svarīgi apzināties, ka mūsu kultūras pagātnei un nākotnei vēl sargā Kultūras fonda — manuprāt, tautas sirdsapziņa un sargeņģelis.

Ilze Jurkāne

Par visu vairāk es vēlētos, lai šajā nesakārtotajā, nedrošajā, reizēm pat neizprotamajā un nepieņemamajā laikā, kurā mums lemts dzīvot, būtu kāds drošs, stabils morālo vērtību sargs, ētisko ideju devējs, nesējs un paudējs. Un lai tas būtu Latvijas Kultūras fonda.

Vaida Villeruša

Skatoties ļoti tālā pagātnē, atceros šādu epizodi — tiklīdz dibinājās Latvijas Kultūras fonds, tā priekšsēdētāju I.Ziedoni un mani kā "Padomju Jaunatnes" redaktoru itin bieži sauca uz Kompartijas Centrālo komiteju "audzinošu pārrunu" nolūkos. Pēc kādas tikšanās ar I.Ziedoni izlēmām, ka tobrīd vislabāk tautā LKF idejas var nest ar "Padomju Jaunatnes" palīdzību.

Darbošanās LKF dod milzīgu gandarījumu, jo ir iespēja būt kontaktā ar gudriem, radošiem, talantīgiem cilvēkiem.

Es ļoti gribētu, lai LKF varētu pastāvēt arī mūsdienu grūtajos ekonomiskajos apstākļos.

Ir jāatceras, ka LKF — tā nav tikai sabiedriska organizācija, LKF — tā ir latvietiskās kultūras ideja.

Andrejs Cīrulis

Kultūra ir atmiņa. To nenogurstoši atgādina pagātnes kultūrvides izpētei un aktualizācijai veltītās mērķprogrammas, bet tendencē ieraudzīt un atbalstīt personību un radošu darbu šodienā un sev līdzās (Spīdolas Balvas un stipendiju programma). Latvijas Kultūras fonds ir izveidojies par vienu no tagadnes Latvijas kultūras smaguma centriem.

Ausma Cimdiņa

LKF DARBINIEKI

Latvijas Kultūras fonds 1996. gada oktobrī. Sēž no kreisās: Inese Gailīte - Spīdolas programmas koordinatore un Kopu programmas vadītāja, Līga Tamoviča - galvenā grāmatvede. Stāv no kreisās: Regīna Minninga - Saimnieciskās daļas vadītāja, Mirdza Urme - Daugavas programmas vadītāja, Māra Daneberga - "Liktneŗarhīva" un bibliotēkas vadītāja, Līga Rubīna - vecākā grāmatvede, Ingūna Palma - kancelejas vadītāja, Inese Lele - sekretāre-referente.

DAUGAVAS PROGRAMMA

Ekspertu komisija

1. **Jānis Graudonis**, Dr.habil.hist., arheologs, Daugavas komisijas priekšsēdētājs
2. **Bruno Jansons**, ģeogrāfs, Daugavpils Pedagoģiskās universitātes rektors
3. **Vaida Villeruša**, ārste, novadpētniece
4. **Aija Melluma**, Dr.habil.geogr., Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra padomniece
5. **Andrejs Vasks**, Dr.habil.hist., arheologs, Latvijas Vēstures institūts
6. **Gunārs Melbergs**, arhitekts, Rīgas Arhitektūras pārvalde
7. **Artūrs Krūzkops**, enerģētiķis, "Latv-energo" departamenta vadītājs
8. **Modriete Lūse**, Dr.habil.arch., Celtniecības zinātniskās pētniecības un eksperimentālās tehnoloģijas institūts
9. **Māra Urtāne**, arhitekte, Celtniecības zinātniskās pētniecības un eksperimentālās tehnoloģijas institūts
10. **Māra Vīksna**, filoloģe, Latviešu folkloras krātuves arhīva vadītāja
11. **Elvira Mantrova**, vēsturniece, pieminekļu aizsardzības inspektore
12. **Inese Berķe**, ekonomiste, Jēkabpils muzeja direktore
13. **Digne Pilāte**, bioloģe, Dabas muzeja direktora vietniece
14. **Ginta Tora**, etnogrāfe, Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja līdzstrādniece
15. **Daina Lasmane**, filoloģe, Daugavas muzeja direktore
16. **Vita Rinkeviča**, arhitekte, Ogres mākslas un vēstures muzeja direktore
17. **Viktors Grāvītis**, ģeologs
18. **Aigars Liepiņš**, tūrisma organizators
19. **Vilnis Titāns**, tēlnieks
20. **Marts Valdmanis**, arhitekts, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas galv.specīalists

1993. gads

Daugavas programma turpina iet savā gaitā, apvienojot cilvēkus, kuri, sabiedriskā kārtā darbodamies Daugavas ielejas apzināšanā un tās kultūrtelpas pilnveidošanā, katrs savā jomā apliecina tēvzemes mīlestību. Tie ir:

- zinātnieki, dažādu nozaru speciālisti, kas izstrādā metodikas un rekomendācijas dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanai un saglabāšanai;
- entuziasti - sava novada pētnieki un zinātnieki, kas neļauj zust Daugavas skaistumam un iespriekšējo paaudžu radītajām vērtībām;
- pagastu un rajonu pašvaldības, kas sniedz praktisku un finansiālu atbalstu Daugavas ielejas izzināšanā un sakopšanā.

Tas ir ļoti ilgstošs un sarežģīts darbs un ne vienmēr sasniedz visus Daugavkrastu iedzīvotājus, kurus gribētos uzrunāt. Tāpēc Daugavas komisijā radās ideja par Daugavas nedēļu kā apgaismības nedēļu - ar tematiskajām lappusēm laikrakstos, ar izglītojošiem radījumiem radio un televīzijā, arī ar Daugavas ielejas sakopšanas talkām un svētkiem.

Daugavas nedēļa

(10. — 16. maijs)

Šo laiku izvēlējamies senas teikas iespaidā par Staburagu. Tajā klinšu raga izcelsme ir saistīta ar mazo krustadienu, kura ir maija vidū.

Pateicoties preseī, televīzijai, bet īpaši Latvijas radio, Daugavas nedēļa tiešām izskanēja kā apgaismības nedēļa un Daugava atklājās visos iecerētajos līmeņos.

Daugavas dienās iesaistījās daudzi - gan tie, kas patlaban dzīvo upes krastos, gan tie, kurus ar Daugavu saista pagātnes atmiņas.

Konference "Dabas, Domu, Cilvēku Daugava"

Konferenci organizējam ar domu - iepazīstināt cilvēkus ar profesionāļu skatījumu uz Daugavu un tās ieleju. Referātu temati daudzpusīgi - Daugavas ielejas kultūrvides pieminekļi, flora un fauna, upju ūdeņu tīrība, ģeoloģija, enerģētikas un aizsardzības problēmas.

Konferences noslēgumā visiem bija iespēja skatīt kādreizējo Staburagu visā tā krāšņumā četros gadalaikos - filmu "Staburags" demonstrēja tās autors V. Tomariņš.

"Tas nav ūdens, kas Daugavā plūst. Tas ir laiks"

(Daugavas nedēļas noslēguma pasākumi)

Pirmās Daugavas nedēļas pamattēma bija **zaudētā Daugava**, kas centrējās ap Staburagu. Tādēļ arī Daugavas nedēļas noslēgums notika Aizkraukles novadā. To izdomāja un īstenoja vietējie iedzīvotāji. Aizkraukles pagasta kultūras nama jauniešu deju kolektīvs apvija deļā upurozolu. Savukārt klintainieši upes labajā krastā un staburadnieki kreisajā krastā, pirms svētkiem sakopuši Staburaga pārceltuves vietu un apkārtni, centās sadziedāties pāri Daugavai. Un tikai tur, klātesot, apjautām, cik milzīga šī ūdenskrātuve, cik grūti ir abiem krastiem sasaukties šodien.

Nedēļas noslēgums Koknesē - Bilstiņu muižas pusē pie Pērses ietekas. Šajos grūtajos apstākļos, bez jebkādiem finansiāliem līdzekļiem Aizkraukles kultūras nama direktore Ingrīda Āboliņa īstenoja savu ideju. Viņa bija scenārija autore, režisore, organizētāja un menedžere.

Pasākumā piedalījās turpat divi tūkstoši cilvēku. Uzvedumā piedalījās Aizkraukles rajona pašdarbības kolektīvi - sadziedājās abi Pērses krasti. Kulminācija bija krāšņā uguņošana virs Daugavas ūdeņiem un pilsdrupās. Svētki pierādīja: ja cilvēks kaut ko ļoti vēlas, ļoti tic, tad var īstenot pat šķietami fantastiskas idejas.

Zīmes atgādina par seno Daugavas ceļu

Kopš maija beigām ar birzgalieša Imanta Strazdiņa gatavotām koka norādes zīmēm atzīmēti trīs no vēsturiskā Daugavas ceļa atzariem. Par senā ceļa vietām rūpējas vietējie entuziasti.

Staburaga ceļa galu sakopa stukmanieši, kurus rosināja Dace Volkmane. Viņa ar skolēniem arī iestādījusi liepiņas abpus ceļam. Kreisajā, Vīgantes krastā, uzstādīts pašu staburadziešu sarūpēts ceļa rādītājs, kas ziņo, ka līdz Staburagam ir 275 soļi. Tā nu abās Daugavas malās ar norādēm iezīmēta ceļa līnija, kas vedusi uz Staburaga pārceltuvi.

Pastamuižas ceļš atdzīvojies, pateicoties tuvējo māju saimniekam Andrim Albātam. Savukārt Pastamuižas aleju sakopuši skolēni skolotājas Irēnas Cišas vadībā. Šis ir viens no retajiem, vēl saglabājušamies Polockas lielceļa posmiem.

Ceļarādītājus palīdzēja uzstādīt LKF kopa "Ceļaprieks" Aigara Liepiņa vadībā.

**Konkurss "Senais Daugavas ceļš" LKF
mēnešrakstā "Laiva"**
(Balva - demit Daugavas loki)

Konkurss bija veltīts Augšdaugavai un noritēja trīs kārtās. Tajā piedalījās individuālie dalībnieki un ģimenes. Interesanti, ka no 43 konkursa dalībniekiem, kas iesūtīja atbildes 1. kārtā, lielākā puse bija ģimenes.

Uzvarētāji tika noteikti pēc kopējo punktu skaita un saņēma balvu - augusta nogalē apceļot neklātienē iepazītās Augšdaugavas vietas.

Ceļojumu interesantu darīja arī paši dalībnieki - konkursa uzvarētāji - jau pieredzējušās Stukmaņu un Tardenaku ģimenes, jaunā Staņēviču ģimene, azartiskais novadpētnieks Juris Bukavs, kurš kopā ar savu pusaudzi dēlu jau apceļojuši vai visu Latviju. Arī pensionētās skolotājas Anna Kviesīte un Vera Uzklīņģe, abas aktīvas dažādu konkursu dalībnieces. Jaunākie dalībnieki Ilze un Juris - TV bērnu konkursa "Pieturiet" uzvarētāji arī kā balvu saņēma ceļojumu uz daudziem vēl nepazīstamajiem Daugavas lokiem.

**Viļņa Titāna akmeni kaltā zīme
"Bebruleja"**

Pagājuši vairāk nekā trīsdesmit gadi, kopš Bebruleja - šis skaistais Latvijas stūrītis - pazudis Daugavas viļņos un saglabāties tikai veco bebrulejiešu atmiņās.

Kādreiz 10 - 12 m augstajā klinšainajā krastā atradās neliels ciematiņš. Šeit Daugava bija ļoti strauja, asiem līkumiem, klinšu ragiem, krācēm, sēkļiem. Nezinātājs nemaz nav mācējies pāri tikt, tāpēc talkā nākuši bebrulejieši - labi upes pazinēji.

Interesantie bebrulejieša Oto Nesterova atmiņu pieraksti ar viņa sievas gādību nonāca Kultūras fondā. Skolotājs O. Nesterovs bija arī tas, kurš neilgi pirms savas nāves novēlēja Daugavas programmai līdzekļus, kas tika izmantoti piemiņas zīmes uzstādīšanai. Zīmīgi, ka nelielā saglabājusies zemes strēlīte, kurā novietota zīme, atrodas kādreizējā O. Nesterova māju teritorijā. Vēl saglabāties ozols un dažas ābeles.

Visapkārt akmenim tēlnieks iekalis ceļa jostu ar uzrakstu "Bebruleja", bet pats akmens atgādina virpulī sagrieztu Daugavas vilni, kas ierāvis sevī 30 mājas, kuru vārdi iekalti piemiņas zīmē.

**Piemiņas zīme tautas dziesmu
teicējiem Ogresgala pagastā**

Vaida Villeruša vairākus gadus centās izdināt, kāpēc tieši no Lielvārdes K. Baronam dainu krātuvē iesūtītas vairāk nekā 6000 tautas dziesmas.

Pētot dzimtas Latvijas Valsts arhīvā, atklājās, ka teicēju mājas nebija vis Lielvārdes muižas centrā, bet gan attāļajā stūrī pie Ogres (tagadējā Ogresgala pagastā). Visi turienes iedzīvotāji bijuši saistīti radniecības saitēm, un dzimtu tālākajā satecē bija kāds tēvs vai māte, kas šo bagātību nodevis nākamajām paaudzēm.

Vēl tagad atminas Vārpieni, kura runājusi tikai tautas dziesmās. Arī šodien šajā pusē iespējams atrast teicēju dzimtu pēctečus.

Šajā novadā ir arī senu nostāstu un teiku pārbagātība.

Kokgriezēja I. Strazdiņa veidotā piemiņas zīme vienlaicīgi ir pateicība tālajiem tēvu tēviem un arī ceļa rādītājs krustcelēs no pagātnes uz nākotni.

Krājums "Daugavas pilskalni"
(autori J. un M. Urtāni)

Izdodot krājumu ar Daugavas ielejas 42 pilskalnu aprakstiem, to kartēm un izvietojuma shēmām, dota iespēja vienuviet skatīt daudzās atsevišķās grāmatās un rakstos izkaisīto vai pat nepublicēto materiālu.

Tas ir arī pirmais Daugavas pilskalnu apkopojums, kurā iestrādāti zinātniskās izpētes un apzināšanas jaunākie rezultāti. Krājums iekļaujas Daugavas programmas aktivitātēs - upes un tās ielejas apzināšanā un sakārtošanā.

Īpaši vērtīgas ir kartes, kas būs noderīgas gan vienkārši ceļotājiem, gan arī tiem, kas interesējas par Latvijas senvēsturi.

**Piedaugavas joslas aizsardzības un
attīstības koncepcija**

Darba grupa - Pēteris Cimdiņš (biologs), Gun-tis Eberhards (ģeogrāfs), Irēna Fatare (bioloģe), Artūrs Krūzkops (enerģētiķis), Māris Laiviņš (ģeogrāfs), Natālija Levina (hidroģeoloģe), Ilze Līgotne (ģeoloģe), Modrīte Lūse (arhitekta), Imants Rieksts (hidrologs), Māra Urtāne (arhitekta), Andrejs Vasks (vēsturnieks), Aija Melluma (ģeogrāfe; grupas vadītāja) isā laikā izanalizēja līdzšinējo darbību Daugavas ielejas aizsardzībā, kā arī apkopāja esošos izpētes

materiālus, kas attiecas uz Daugavas ieleju un tai piegulošajiem apvidiem. Darbu finansēja LR Vides aizsardzības komiteja.

Šī darba rezultātā radās Piedaugavas joslas aizsardzības un attīstības koncepcija, kas var kalpot par bāzi turpmākajam darbam gan zinātniskās pētniecības jomā, gan praktiskajā dabas un kultūrvides aizsardzībā.

Pārskatā apkopoti materiāli, kas raksturo situāciju Piedaugavas joslā, kā arī tās izpētes līmeni. Sastādītas vairākas pārskata kartes.

Pielikumā pievienota arī 1991. gadā izstrādātā, bet līdzekļu un laika trūkuma dēļ līdz galam nerealizētā Piedaugavas joslas aizsardzības un attīstības problēmu izpētes programma, kas var noderēt, organizējot turpmāko izpētes darbu.

1994. gads

Daugavas iekopšana cilvēku atmiņās un dvēselēs bija viens no galvenajiem darba virzieniem 1994. gadā.

Par Augšdaugavas novada samezgloto, bet ļoti interesanto vēsturi, par Daugavas simboliem centāmies pastāstīt Daugavas nedēļā (no 9. līdz 15. maijam).

Atšķirībā no iepriekšējā gada gribējām parādīt **dabas Daugava** un atgādināt, ka pavisam maz pietrūka, lai Augšdaugava - šis unikālais upes posms - pazustu HES ūdeņos, bet pati Daugava ar tās kultūrvēsturiskajām vērtībām atkal "pārvietotos" uz muzejiem, un izrauta no dzīvās tradīcijas, saglabātos tikai atmiņās uzkrātos pagātnes fragmentos...

Gadā gaitā vēlreiz pārliecinājāmies, ka ejam pareizo ceļu un arvien plašāks kļūst to cilvēku loks, kuriem līdzdarbība ar Daugavu saistītājā kultūrtelpas atgūšanā kļūst par sirdsdarbu.

Daugavas nedēļa

(9. - 15. maijs)

Nedēļas galvenā ideja — apgaismība, izglītošana.

Jau ilgi, pirms Daugavas nedēļas sākuma vācām izziņas materiālus, aicinājām palīgos presi, radio, televīziju.

Tas nebija viegli, jo izrādījās, ka par Augšdaugavu zinām ļoti maz. Vislabāk mūs saprata Latvijas radio ļaudis. Pateicoties Dārijas Juškēvičas iniciatīvai, gandrīz visas redakcijas centās dot savu ieguldījumu šajā izglītošanas

misijā. Visu nedēļu Daugava stāstīja, dziedāja, skanēja... atgādināja par sevi un savējiem — daugaviešiem.

Kopīgā darbā ar republikas preses izdevumiem tapa tematiskas lappuses avīzēs "Neatkarīgā Cīņa", "Labrīt", "Diena", "Elpa", "Latgales laiks".

Daugavas nedēļai bija veltīts NTV—5 raidījums "Saules ceļš".

Visu nedēļu, pateicoties U.Cekulam (autoram) un TV atsaucībai, redzējām Augšdaugavas nedēļai veltītus videoklipus.

Radio un televīzijā vienlaicīgi izskanēja desmit minūšu garš domu brīdis, kurā Latvijas iedzīvotājus uzrunāja dzejniece Anna Rancāne.

Televīzijas otrajā programmā 15. maijā bija iespēja noskatīties U.Cekula un P.Krilova veidoto jauno videofilmu "Augšdaugava".

Lietišķās mākslas un grafikas izstāde "Taka"

(Daugavpils; 9. — 31. maijs)

Daugavas nedēļu Daugavpili atklāja lietišķās mākslas un grafikas izstāde "Taka". Tas bija pirmais mēģinājums Daugavas programmas ietvaros veidot tematisku izstādi — veltījumu, kurai darbus speciāli gatavoja profesionāli lietišķās mākslas meistari.

Ideja veidot šādu kolekciju radās metālmāksliniekam Jurim Gagainim. Savus darbus izstādīt pieteicās 13 autori: keramiķi — Pēteris Martinsons, Imants Klīdzējs, Una Mjurka, Dainis Pundurs, tekstilmākslinieces Inese Jakobi, Baiba Zvane, Ieva Krūmiņa, Iveta Vecenāne, metālmākslinieki Juris Gagainis, Dainis Egle, Andris Silapēteris, Māris Šustiņš un grafiķe Vita Mālniece. Taka — kaut kā sākums, mērķtiecīga virzība, savrupa gājēja iestaigāts ceļš, vienatnības, intīma dialoga un lielceļa sasniegšanas iespēja — tā sacīts izstādes kataloga ievadā.

Daugavpiliešiem un viesiem bija iespēja vērot, kā Daugavu izjūt profesionāli mākslinieki.

Izstādes "Taka" sponsors — Rīgas komercbanka.

Filma "Starp debesīm un zemi. Augšdaugava"

9. maijā Daugavpili notika P.Krilova un U.Cekula veidotās videofilmas "Starp debesīm un zemi. Augšdaugava" pirmizrāde. Filmā līdzās

skaistajiem dabas skatiem posmā no Piedrujas līdz Daugavpilij un Daugavas ūdeņu rāmajam plūdumam vērīgā, bieži pat skaudrā skatījumā atklājas gan Augšdaugavas cilvēku ikdienas dzīves ritējums, gan ar dažādiem garīgiem slāņojumiem piepildīta pasaule un vide.

Kā paši autori saka, šī filma četru gadalaiku norisēs cenšas notvert un izprast cilvēku un upes visdziļākās kopsakarības unikālajā un mazpārveidotajā Daugavas augšteces ainavā.

Filma tapa, pateicoties U.Cekula divu gadu neatlaidīgam un mērķtiecīgam darbam, kā arī Daugavpils un Krāslavas rajonu pašvaldību, firmu un uzņēmumu finansiālajai palīdzībai. Filmas veidošanu finansiāli atbalstīja Daugavpils rajona valde, Daugavpils pilsētas valde, Krāslavas rajona valde, Daugavpils gaļas kombināts, Daugavpils pievadčēžu rūpnīca, v/u "Lokomotive", v/u "Dauer", r/a "Latvenergo", Latgales apdrošināšanas a/s "Ezerzeme", "Alejas" komercbanka, a/s "Daugavpils maiznieks", a/s "Daugavpils klaiņi", a/s "Daugavpils dzirnavnieks", Daugavpils Reģionālā vides aizsardzības komiteja, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

1995. gadā filma saņēma Lielā Kristapa balvu.

Markovas izziņas taka Daugavpils rajona Naujenes pagastā

Pateicoties Daugavpils Pedagoģiskās universitātes rektora Bruno Jansona un viņa studentu pūliņiem un Naujenes pagasta pašvaldības atbalstam, Daugavas nedēļas noslēgumā 14.maijā tika atklāta Markovas izziņas taka.

Taka izveidota vienā no skaistākajām Augšdaugavas vietām — Putānu strauta lejtece pie Markovas "kapsētas" (kapsētas vietu tagad iezīmē trīs balti krusti, jo, projektējot Daugavpils HES būvniecību, šī un vēl četras apbedījuma vietas tika iznīcinātas). Izziņas taka ir pirmā dabas parkā "Daugavas loki", tās mērķis — veicināt ekoloģisko izglītošanu un audzināšanu. Ejot 1,6 km garo maršrutu, vērojot skaistās ainavas, retos dabas objektus, mēs varam iepazīt gan Markovas pilskalnu, kuru iezīmē Viļņa Titāna akmens zīme, gan Slutišķu sādžu, kas ir interesanta ar latgaļu zemnieku mājokļu celšanas tradīcijām. 1986.gadā sādžas teritorijā tika veikti arheoloģiskie izrakumi, kuros atklājās 189. apbedījuma vietas un iegūts bagātīgs arheoloģiskais materiāls — senlietas, monētas u.c. Daugavpils pedagoģiskā universitāte ir izdevusi arī takas ceļvedi ar shēmu un paskaidrojumiem.

Vaidas Villerušas grāmata "Gājums"

13.maijā ikšķiliešiem bija iespēja kā pirmajiem ieskatīties jaunajā V.Villerušas grāmatā "Gājums". Pateicoties grāmatu apgāda "Kabata" pūliņiem, Daugavas nedēļas laikā lasītāji saņēma autores pārdomu pilno stāstījumu par senā Daugavas ceļa posmu no Rīgas līdz Ikšķilei.

Kaut gan grāmata rakstīta, izmantojot hronikas, arhīva ziņas, senās Latvijas kartes, Saulcerīte Viese savā recenzijā laikrakstā "Labrīt" grāmatu nosaukusi "Poēma par Daugavu":

"Kāpienu pa kāpienam pretī tagadnei tiecoties, katrai vietai Daugavas krastos meklējot vēsturiski raksturīgāko, Vaida Villeruša stāsta par Dzijumā noslēptajiem laikmetu griežiem. Par dzintara tirgotājiem, par daudzkārtīgo un neveiksmīgo libiešu kristīšanu. Par senajiem Vidzemes ķēniņiem. Par "mērinieku" laikiem Ikšķiles apkārtnē un par Nāves salas traģēdiju — arvien tuvāk un tuvāk jaunajiem laikiem, kas noslēdzas ar Rīgas HES būvi. Un tad blakus karu organizētājiem, iznīcības nesējiem, mantas rausējiem — arvien biežāk un biežāk ziņas par cilvēkiem, kas ienākuši Latvijas vēsturē kā vērtību radītāji un kultūras sargi."

V.Villerušas grāmatas ievadā I.Ziedonis teicis, ka tā ir laika grāmata, kas mums dāvina laiku un ļauj dzīvot vairākos gadsimtos.

"Daugavas rakstu" otrais krājums "No Rīgas līdz jūrai"

Izdevniecības "Zinātne" izdots krājums veltīts mūsu likteņupes lejtecei, grīvai. Tajā stāstīts par Daugavas salām, to veidošanos, par ostām, dambjiem un tiltiem, par cietokšņiem. Atrodams ziņas par tirdzniecības, amatu, kuģniecības attīstību un uzplaukumu. Lasāms par kariem, kas izcīnīti par Rīgu, tāpat arī par pašu pilsētu, kas dibināta, veidojusies un joprojām pastāv Daugavas krastos.

Daugavas nedēļas laikā 12.maijā Kultūras fondā visiem bija iespēja iepazīties ar krājuma autoriem un dzirdēt gan B.Cepurītes stāstījumu par orhidejām Daugavgrīvā — Rīgas teritorijā, kuru var uzskatīt par civilizācijas un dabas sekmīgas līdzāspastāvēšanas etalonu, gan I.Lodziņas pārdomas par Vecdaugavas unikālo dabas kompleksu, gan A.Dambja savāktās ziņas par ūdens apgādi Rīgā no viduslaikiem līdz mūsdienām un citas interesantas lietas.

V.Villeruša pastāstīja par iecerēm jaunā krājuma veidošanā. "Daugavas rakstu" trešais krājums tiks veltīts Daugavai no Piedrujas līdz Daugavpilij.

Daugavas svētki Krāslavā un Krāslavas rajonā (3. — 5.jūnijs)

Jau trešo reizi krāslavieši organizēja savā novadā Daugavas svētkus. Svētkos bija plaša glezniecības, lietišķās mākslas un foto izstāžu programma un brīvdabas koncerti pilsētā un Daugavas krastos.

Latvijas Kultūras fonda Daugavas komisija kopā ar Daugavpils pedagoģisko universitāti šajos svētkos organizēja konferenci "Izzināsim Daugavu". Galvenās tēmas: Augšdaugavas novada senākā vēsture (arheologi A.Vasks, A.Zariņa, T.Berga); tūrisma iespējas un ar to saistītās problēmas "Daugavas lokos" (DPU pasniedzēji J.Soms, L.Onzuls, B.Felce); vasaras ekspedīciju rezultāti vietvārdu vākšanā (ģeogrāfe O.Kovaļevska) un avotu izpēte (DPU studente S.Kokina).

Konferences dalībniekiem bija iespēja noskatīties U.Cekula un P.Krilova videofilmu "Augšdaugava", kas izraisīja dzīvas debates, jo bija sabraukuši daudzi filmas varoņi no Daugavas pagastiem.

Vietvārdu vākšanas ekspedīcija Sēlpils un Staburaga pagastos

Avena kalni, Avotnīca, Nikmaņu diķis, Putāksnis, Mīlestības radze — tie ir tikai daži no vietvārdiem, ar kuriem vasaras ekspedīcijā Sēlpils un Staburaga pagastu kartes papildinājusi ģeogrāfe Ruta Avotiņa. Vietu nosaukumus dod cilvēki, tāpēc R.Avotiņa pēc Daugavas komisijas lūguma ir savākusi interesantus materiālus par to cilvēku likteņstāstiem un atmiņām, kuri šeit dzīvojuši un dzīvo vēl šodien.

Piemēram, par 86 gadīgo Ēvaldu Smeķi, kura dzimtas mājas bija Smeķerstanos, kas nopostītas, ceļot Pļaviņu hidroelektrostaciju. Tas bijis vesels māju puduris, kas apgādājis Remberģa muižu ar zivīm, medījumiem, medu. Par to liecina arī māju vārdi — Bitāni, Zaķēni... Interesanta ir Apsalonu dzimta, par kuru pastāstīja 1909.gadā dzimušais Arnolds Apsalons. Viņa tēvs Fricis Apsalons 10 gadus bijis Sēlpils pagasta vecākais, kurš Ādmiņu kalnā ierīkojis laukumu dziesmu un deju svētkiem, no

aizauguma atbrīvojis vareno Ādmiņu dižakmeni. Savukārt Friča brālis Jānis, kurš varējis pārvietoties tikai ratiņos, par spīti visam nodibinājis kori, bijis šī kora un vietējā pūtēju orķestra diriģents un 1923.gadā pat bijis virsdiriģents Vīgantes parkā notikušajos dziesmu svētkos.

Savāktos materiālus iecerēts izmantot 1995.gada Daugavas dienās, kas veltītas sēļiem un Sēlijai. Bet 1996.gadā domāts izdot Sēlpils pagasta vietvārdu karti. Materiāls par vasaras ekspedīcijas rezultātiem publicēts "NC" (17.11).

Daugavas pilskalnu ainaviskā kopšana un iezīmēšana dabā

Praktiskais turpinājums J.Urtāna krājumam "Daugavas pilskalni" ir I.Ziedoņa grupas uzsāktais darbs pilskalnu ainaviskā sakopšanā ("piefriezēšana" — kā to sauc I.Ziedonis) un iezīmēšanā dabā ar norādes zīmēm akmeni un kokā.

Par to, cik šis darbs nepieciešams, tā īsti pārliecinājāmies, meklējami Sērenes un Avotiņkalna pilskalnus, kas atklāja sevi tikai pēc vairākkārtīgiem mēģinājumiem.

Vēl nesen pilskalns bija ne tikai kultūrvēsturiska vērtība, bet arī nozīmīga dominante un skatu punkts ainavā. No tā bija tālu pārredzama apkārtnē un pati Daugava. Šodien lielākā daļa pilskalnu paslēpušies mežos, krūmos un nezinātājam nav pamanāmi un atrodam.

Pilskalnu sakopšanas darbos aktīvi iesaistījušās pagastu pašvaldības. Pagājušā gadā strādājām Aizkraukles rajonā, kur visu darbu iniciatore un organizētāja ir rajona pieminēto inspektore Elvīra Mantrova.

Sērenes, Vīna kalna, Avotiņkalna, Pļaviņu pilskalnus cītīgi strādāja Klintaines un Sērenes pagastu priekšnieki, apkārtējo māju saimnieki. Pateicoties viņu pūliņiem, tika sameklēti, atvesti un uzstādīti laukakmeņi, kuros Vilnis Titāns pamazām iekāp pilskalnu vārdus.

Braucot garām, pilskalna zīmes aicina mūs kaut uz mirkli pietāt šai vietā. Pilskalni tikai palēnām atklājas un ļauj mums izjust personisku kontaktu ar gadsimtiem senām lietām, padomāt par to, kas paliks pēc mums, vai vienkārši papriecāties par šo savdabīgo laika zīmi. Varbūt tieši tā veidojas dzīvā saikne ar pagātni?

Pilskalnu tēma izskanēja arī NTV raidījumā "Saules ceļš", kurā arheologs Juris Urtāns iepazīstināja ar dažu Daugavas krastu pilskalnu vēsturi un aizsardzības problēmām šodien, kā arī laikraksta "Neatkarīgā Cīņa" (17.11) lappusē, ko sagatavoja Jolanta Mackova.

"Ako" zīme Daugavas krastā Salaspils pagastā

Ik pa laikam Daugavas krastos liesmoja kāds no pilskalniem. 12.—13.gadsimts ir laiks, kad tie sāka degt abos Likteņupes krastos, kad Daugavas lejtecē notika izmisīgas cīņas pret vācu iekarotājiem. Izmisums spieda sacelties līvu ciltis, nokratīt svešo kundzību, kas slēpās aiz kristietības vairoga.

Diemžēl šodien senajām kauju vietām pāri skalojas Rīgas HES ūdeņi. Vēsture ir nogrimusi Daugavas ūdeņos un izzudusi no daudzu salaspiliešu atmiņas, turklāt lielākā daļa no tiem šeit ienākuši pēc hidroelektrostacijas uzcelšanas.

Lai liecinātu par šīs vietas vēsturisko nozīmīgumu, 20.oktobrī Salaspilī, Daugavas krastā tika atklāta tēlnieka Ģirta Burvja veidotā piemiņas zīme (tās ierosinātāja ir Vaida Villeruša) ar uzrakstu — "Mūžīga piemiņa Ako un visiem, kas krituši pirms un pēc viņa brīvības vārdā". Ako, līvu vadonis, bija pirmais no mums pēc vārda zināmajiem, kas atdevis dzīvību par savu zemi un tautu.

Pirms zīmes atklāšanas salaspilieši paveica pamatīgu ainaviskās sakopšanas un labiekārtošanas darbu. Salaspils padome ar priekšsēdētāju J.Putniņu un vietnieku P.Rimšu organizēja un finansēja šos darbus. Visu vasaru tēlnieka Ģ.Burvja uzraudzībā Rīgas HES darbinieki strādāja, lai Daugavas malā izveidotu šo zemes strēli ar lielu zemes nocietinājuma apli, ar tālu saredzamo Ako zīmes smaili vidū.

Piemiņas vietu Ģ.Burvjs veidojis kā lielu tautas pavardu - mūsu senās mājvietas simbolu šeit, Daugavas krastos. Vidū uzbērums kā senais uzkalniņkaps, uz tā AKO zīme - viņa vārda iniciālis un sena dieva zīme, reizē arī tronis, no kura Ako noraugās mūsos, un altāris, kur liekam ziedu brīvēstības cīņu upuriem.

Plaša informācija un izziņas materiāls gan par zīmes atklāšanu, gan par līvu brīvības cīņām parādījās visos centrālajos laikrakstos, Rīgas aprīņa avīzē un NTV raidījumā "Saules ceļš", ko vadīja Vaida Villeruša.

Nodibināts Daugavas fonds

6.oktobrī Jēkabpils rajona Salas pagastā tika nodibināts Daugavas fonds.

"Fonds sekmē Latvijas Kultūras fonda Daugavas programmas izpildi un Daugavas upes ielejā esošā reģiona sociālo, izglītības, kultūras un tautsaimniecisko attīstību", sacīts šīs

bezpeļņas organizācijas statūtos.

Līgumu kā dibinātāji parakstīja 27 Daugavas krastos esošo pašvaldību pilnvarotie pārstāvji. Fonda dibinātāji ir arī Aizkraukles pilsētas dome, Latvijas Kultūras fonds, Daugavpils pedagoģiskā universitāte, "Latvenergo", piedaugavas rajonu padomes. Par fonda prezidentu tika ievēlēts B.Otersons, viceprezidentu J.Graudonis, valdes priekšsēdētāju I.Sekacis.

Šī fonda dibināšana ir pašvaldību ierosme, tāpēc tas uzskatāms par ļoti svarīgu posmu Latvijas Kultūras fonda Daugavas programmas tālākā attīstībā.

Izstāžu kopa "Es eju pie Daugavas"

Daugavas komisijas locekle Māra Urtāne, veidojot izstāžu kopu "Es eju pie Daugavas", izvirzījusi mērķi — Daugavas krastu iedzīvotājus (vispirms rajonu muzejos, tad pagastos) iepazīstināt ar visdažādākajām tēlotājas un lietišķās mākslas izpausmēm. Savukārt māksliniekiem tā ir iespēja iepazīties ar Daugavas ielejas dabu un cilvēkiem. Iecerēts, ka katra izstāde un to autori izceļotu Daugavas ieleju no Rīgas līdz Piedrujai.

1994.gadā uzsākts pirmo trīs izstāžu ceļojums gar Daugavas krastiem.

Tās ir:

— Māras Urtānes un Vinetas Kurzemnieces tekstiliju un skulptūru izstāde "Līdzsvara atjaunošana" Aizkraukles, Ogres un Jēkabpils muzejos;

— Elīnas Graubas porcelāna izstāde "Kāpēc eņģeļi, kāpēc putni..." Aizkraukles muzejā;

— Radošās apvienības "Kabinets" — Ivs Zenne, Jānis Sprūds, Uģis Traumanis, Aivars Benužs, Māris Gailis, Armands Vecvanags metāla un grafikas darbu izstāde Aizkraukles muzejā.

Par katru izstādi tiek veidots informatīva rakstura iespieddarbs un videomateriāls.

1995. gads

Galvenais akcents šajā gadā — **Sēlijas novada modināšana.**

Liktenis nav bijis sēļiem īpaši labvēlīgs, gadsimtu gaitā tos sapludinādams ar tuvākajiem kaimiņiem — latgaliešiem un zemgaļiem. Tomēr sēliskā "krāsa" Augšzemē Latvijas kultūrā saglabājusies līdz mūsdienām — gan sēļu dialektā, gan vietvārdos, gan tautas tērpju rakstos un zemnieku sētas savdabīgā izbūvē.

Šo sēlisko pavedienu centāmiem meklēt, šķetināt un par uzziņāto pastāstīt visai Latvijai gada garumā.

Krājums "Sēļu zeme"

Šo Latvijas Kultūras fonda izdoto grāmatu kā dāvinājumu Daugavas nedēļā saņēma Sēlijas pagastu entuziasti, skolu un rajonu bibliotēkas u.c. interesenti.

Krājuma sastādītāja ir Daugavas komisijas locekle Vaida Villeruša. Viņai izdevies iegūt interesantus materiālus, no kuriem lielākā daļa ir pirmpublicējumi. Skolotājas Olgas Ancelānes-Kundrates bērības un jaunības gadu atmiņas ir iejūtīgs, emocionāls stāstījums par latviešu zemnieku dzīvi Augšzemē, bagātināts ar kultūrvēsturiskām ainām, apvidus vārdiem, novada īpatnējiem frazeoloģismiem, trāpīgi lietotiem sakāmvārdiem un parunām.

Pirmpublicējums ir arī rakstnieka un vēsturieka Vitolda Kalniņa maģistra darbs "Sēlijas liktenis senrakstos". Šis rūpīgais, daudzus gadus aizmirstā un aizliegtā autora pētījums ir viens no nedaudzajiem sēļiem veltītajiem darbiem. Krājumā atrodamas arī folkloristes Almas Ancelānes apkopotās teikas par Sēliju, rakstnieces Lūcijas Ķuzānes savāktā un apkopotā Sēlijas vēsturiskā hronika no 11.gs. līdz 20.gs. sākumam, arheologa Jura Urtāna "Arheoloģiskās liecības par sēļu pagātņi Latvijā".

TV raidījumu cikls "Saules ceļš" par Sēliju

(Režisore S.Štāla, operators A.Pavlovskis)

Videosižetos centāmiem pastāstīt par cilvēkiem, kas sēlisko savdabību joprojām uztur savā novadā. Tie ir:

— Rozālija Kolosova no Ābeļu pagasta "Lauku sūņiem", kuru nemiers urdīja sameklēt muzeja fondos un vecās grāmatās senos Augšzemes rakstus, ieaust tos brunčos, jostās, kreklos. Palēnām vien tapa viņas mīlestības darbs — Augšzemes jostu sega, kur sasaucas novada trīspadsmi raksti — no Elkšņu zaļgani oranžajiem līdz Rubeņu tumšzilajiem;

— Rubeņu pagasta "Gulbju" māju saimnieki, kas ne tikai saglabājuši Augšzemes sētai raksturīgās celtniecības iezīmes, bet arī turpina ikdienas sadzīvisko vidi kopt saskaņā ar tradīciju — savām rokām darina kubulus, mucīņas, ratu riteņus, uzliek jaunu akas vindu... "Gulbju"

saimniekam tas liekas ikdienišķi un pats par sevi saprotams. Viņš brīnījās par mūsu lielo interesi;

— Deviņdesmit piecus gadus vecā Milda Bružuka no Dignājas pagasta, kura zin neskaitāmas dziesmas, prot reizē ar tām atsaukt atmiņā kādu no dzīves ainām, par kurām "izdziedāt esot vieglāk nekā pastāstīt". Viņa mums parādīja arī savas bērības spēles un rotaļas.

Konkurss skolēniem "Manas saknes Sēļu zemē"

1994.gada rudenī Jēkabpils muzejs izsludināja konkursu, kurā piedalījās skolēni no 1. līdz 9. klasei. Daudziem tas bija pirmais mēģinājums izziņāt savas ģimenes, māju, apkārtnes vēsturi. Mēģinājums meklēt savas saknes un rast atbildi uz jautājumu: kas ir sēļi?

Muzejs bija sarūpējis balvas (diktofoni, fotoaparāti, grāmatas), un tās tika piešķirtas ar "stratēģisku nozīmi", lai uzsāktais izziņas darbs turpinātos tālāk.

"Sēlijas sarunas" Krustpils pili

Tas bija pirmais plašākais pasākums pili, kopš tā nodota Jēkabpils muzeja rīcībā. Konferences dalībnieki varēja vērtēt pirmos pils sakopšanas un restaurācijas darbus, kas tiek veikti muzeja vadītājas Ineses Berķes vadībā.

Programmatisku referātu lasīja akademiķis Jānis Stražiņš, iezīmējot Sēlijas atdzimšanu veicinošus iespējamus darbības virzienus nākotnē:

1. Sēlijas kultūras centra veidošanu Viesītē;
2. Sēlijas manifesta izstrādāšanu, kurā vajadzētu iekļaut:
  - sēļu "definīciju";
  - attieksmi pret Sēlijas simboliku;
  - nepieciešamos infrastruktūras projektus un pasākumus iedzīvotāju nodarbinātības veicināšanai;
  - novada kultūras un izglītības politiku;
  - pasākumus sēliskās identitātes veidošanai un izcilo novadnieku piemiņas saglabāšanai;
  - zinātnisku programmu Sēlijas vēstures un etnogrāfijas izpētē, tūrisma veicināšanā.

Par veiktajiem pētījumiem konferencē stāstīja arheologs J.Urtāns, folkloriste M.Vīksna, vēsturniece R.Kaminska, arhitekta M.Urtāne, rakstniece L.Ķuzāne un ģeogrāfe R.Avotiņa.

Jēkabpils muzejs bija sagatavojis interesantu atklātnišu komplektu "Sēļu ēdieni".

Plosti Daugavā

Jau trešo reizi Intas Kraskēvičas vadībā kopā pulcējās jaunie un vecie plostnieki, lai sasietu un stūrētu plostu pa Daugavu. Šoreiz tas gādāja baļķus Krustpils pils restaurācijai. Plostā maršruts: Dunava—Sēlpils.

Brauciens ļāva jauniešiem apgūt senās profesijas iemaņas, baudīt Daugavas dabisko, neizpostīto skaistumu, gan arī piesaistīt upes krastos dzīvojošo ļaužu interesi. Tas bija skaisti un aizkustinoši, kad pēc daudziem gadiem Daugavas krastos pulcējās cilvēki — ne manifestācijai vai mītiņam, bet nesteidzīgam upes plūduma, skaistas ainavas vērojumam, lai priecīgi tiktos un runātos ar tuvākiem un tālākiem kaimiņiem.

Vides dejas Dignājas pilskalnā

Vides dejas ir brīvdabas dejas — kustību uzvedums konkrētā vietā, ainavā. Tā bija ideja, kuru pieteica horeogrāfs Arnis Siliņš. Pus gadu ar nelielu entuziastu grupu no Jēkabpils rajona pagastiem viņš strādāja, lai projektu īstenotu. Un tad Dignājas pilskalnā notika "Saruna ar vēju".

Tas bija savdabīgs inscenējuma un improvizācijas apvienojums, kurā tā dalībnieki varēja izjust saskarsmi ar dabu.

Sēlijas pilskalnu ainaviskā sakopšana un iezīmēšana dabā

Kā apgalvo arheologs Juris Urtāns, Augšzemē ir ap 40 pilskalniem.

Imanta Ziedoņa talkotāju grupa šovasar strādāja divos — Sunākstes Zilajā kalnā un Grūbeles pilskalnā, kas atrodas uz Staburaga un Sunākstes pagastu robežas.

Abās vietās aktīvi piedalījās gan pagastu pašvaldības, sagādājot tehniku, gan vietējie talcinieki. Darbi ritēja raiti, pilskalnus tika uzstādīti laukakmeņi, kuros Vilnis Titāns iekala pilskalnu vārdus.

Daugavas nedēļas laikā Ābeļu pagastā atklāja arī Ģirta Burvja darinātās koka noķādes uz Kaupres pilskalni. Šīs zīmes tika uzstādītas pēc jēkabpiliešu ierosinājuma un ar viņu finanšiālu atbalstu.

Rakstu sērija Jēkabpils rajona laikrakstā "Brīvā Daugava"

Visu gadu reizi mēnesī rajona laikrakstā "Brīvā Daugava" tika publicēti materiāli par kādu no Sēlijas pagastiem.

Šos materiālus gatavoja, apkopoja un laikrakstam sūtīja pagastu iedzīvotāji, galvenokārt skolotāji un bibliotekāri. Ar to palīdzību ļaudis varēja ieskatīties Sēlijas novada vēsturē, iepazīt teikas, nostāstus, dažu vietvārdu izcelsmi, iepazīt ievērojamākos kultūras darbiniekus.

1996. gads

Līdz šim vairāk bijām skatījuši Daugavu, tās krastus, ejot vai braucot pa ceļu. Vairāk centāties meklēt, atsaukt atmiņā, glabāt, kopt tautai kopīgās vērtības.

Ceļš izaicina palielināt ātrumu. Šodien, kad kustība kļūst arvien ātrāka un ātrāka, gadās, ka arī paskrienam daudz kam garām.

Tāpēc jāpameklē ne tikai visiem kopīgās, bet arī katram savas vērtības. Vismaz uz brīdi jānogriežas no lielā (visu) ceļa un jāuzmeklē savējais. Tā radās ideja par taciņu, **taku**.

Projektam "Taka" izvirzījām šādus mērķus:

- 1) katram projekta dalībniekam pēc iespējas vairāk apzināt savu taku, izpētīt visu, ko var ieraudzīt un atklāt, ejot pa to. Parādīt savas takas vienreizīgumu;
- 2) apkopot un vizuāli pasniegt informāciju, lai tā kļūtu pieejama citiem, īpaši skolēniem un skolotājiem, lai rosinātu apmeklēt šīs takas, kā arī apzināt un pētīt pašiem savējās.

Saņēmām 49 dažādu taku projektu pieteikumus (kultūrvēsturiskās, ievērojamu cilvēku dzīves vietu, dabas izziņas, jūtu un domu takas).

Ja iet viens, tad taka nerodas...

Šogad mēs ar prieku konstatējām, ka Daugavas ielejas kultūrvides sakopšanas ideja ir paplašinājusies un Daugavas programma pamazām piepulcina darītgrībētājus arī no citiem Latvijas novadiem.

Uz taku veidotāju saietu, kas notika tūristu bāzē "Mežezers" Aizkraukles rajonā, sabrauca vairāk nekā 200 dalībnieku (galvenokārt skolēni) ne tikai no Aizkraukles rajona pagastiem, bet arī no Ogres, Jēkabpils, Daugavpils, Alūksnes, Madonas, Rīgas rajoniem. Pieteikumus saņēmām arī no Ludzas un Tukuma rajoniem. Ar

savām takām iepazīstināja Latvijas Lauksaimniecības universitātes un Daugavpils Pedagoģiskās universitātes studenti, arī sešas ģimenes. Nometnes dalībniekiem bija iespēja iepazīties gan ar Daugavpils Pedagoģiskās universitātes rektora Bruno Jansona uzkrāto pieredzi taku maršrutu izvēlē un aprikošanā, gan ar direktores Edītes Kupčas vadībā nesen uzsākto Pļaviņu ģimnāzijas audzēkņu darbu Pļaviņu pilskalna takas veidošanā.

Interesanti, ka šī pilskalna kopšanu uzsāka Imanta Ziedoņa grupa, turpināja Daģu ģimene - zemes īpašnieki, bet noslēdza Pļaviņu ģimnāzija. Glīti noformētais ceļvedis, tāpat sagatavotie gidi dos iespēju arī citiem iepazīt ne tikai pilskalna vēsturi, dabas objektus, nostāstus, bet arī apkārtnes ievērojamāko kultūras darbinieku dzīves takas un taciņas.

Šī nometne bija iespējama, pateicoties Aizkraukles rajona pieminekļu aizsardzības inspektora Elvīras Mantrovas iniciatīvai un Aizkraukles rajona padomes un pilsētas domes finansiālajam atbalstam.

Daugavas nedēļas noslēgums Klintaines pagastā

Turpinās arī Daugavas nedēļas tradīcija - iepazīstināt plašāku sabiedrību ar pašvaldību iniciatīvām un darbu kultūras un dabas mantojuma saglabāšanā un kopšanā. Nedēļas noslēgumā bija iespēja pabūt, skatīt un vērtēt Aizkraukles rajona Klintaines pagasta paveikto. Pateicoties padomes priekšsēdētāja Andra Kačkāna sapratnei un atbalstam un daiļdārznieces Daces Volkmanes pašai izveidotajam darbam, jau daudzus gadus notiek darbs Stukmaņu muižas saglabāšanā, tās apkārtnes kopšanā un labiekārtošanā.

Daces aprūpē ir arī Oliņkalns, kur katru gadu arhitekta Teodora Niguļa vadībā talcinieku pulciņš sakopj apkārtni. Šogad pagastā izveidotas divas takas - Stukmaņu kultūrvēsturiskā un Klintaines dabas taka. Koka norādes zīmes un mākslinieka Pētera Čivļa veidotais ceļvedis ļauj interesentiem labāk iepazīt šos saistošos maršrutus.

Svētku izskaņā Salaspils domes jauniešu koris Oliņkalnā dziedāja Daugavai, bet pa upi uz leju aizpeldēja 22 vainadziņi ar upes dzelmē nogremdēto māju vārdiem - kā sākums vēl vienai takai no pagātnes uz nākamajām Daugavas dienām, ko esam iecerējuši veltīt Augšdaugavai - "Daugavas lokiem".

"Daugavas rakstu" trešais krājums "No Koškovciem līdz Daugavpilij"

Latvijas Kultūras fonda (ar Unibankas finansiālo atbalstu) izdots "Daugavas rakstu" trešais krājums veltīts Augšdaugavai. *"Ar tās varenajiem dabas skatiem, desmit Daugavas lokiem, ieleju, kur katram sava vieta - sīksīkajai vaboliņai, kas dzīvo tikai tur; vecajam vīram, kas nav jālvies izdzīties no savas sādžas; pasakainajam Sventes mežam. Tēlniekam, kas no nabadzības ieiet pasaules mākslas virsotnēs. Avotiem, kas dienu un nakti sitas augšup no Daugavas krastiem un gultnes, studentiem, kas devušies to meklējumos. Senajai Kaplavas baznīcai un Daugavpils cietokšņa cēlējiem. Šī grāmata ir mīlestības darbs Augšdaugavai, ko veidojis arheologs, ģeologs, filologs, mākslinieks..."*, tā jauno rakstu krājumu raksturo sastādītāja un redaktore Vaida Villeruša.

Projekta "Taka" tālākā attīstība

No iesūtītajiem 49 taku pieteikumiem izvēlējamies 21 dažāda rakstura izziņas taku:

* Adamovas ainavu taka (autori Daugavpils Pedagoģiskā universitāte);

* Aknīstes dabas izziņas taka (autore skolotāja Daina Miezāne);

* Gudenieku izziņas taka (autori - Latvijas Lauksaimniecības universitātes studentu grupa);

* Lielvārdes vidusskolas apkārtnes botāniskā taka četros gadalaikos (autori - skolotāja Maira Gribuste un 6. klase).

* Ķiermeļu māju un tās apkārtnes taka (autori - Mazzalves skolas 6. klases skolēns Jānis Mačiņš un viņa vecāki);

* Zalvītes un Susējas satekas apkārtnes izziņas taka (autori - Laura Kļaviņa (9. klase), Ēriks Kļaviņš (6. klase) - Mazzalves skola);

* Ērberģes kultūrvēsturiskā taka (autore skolotāja Emilija Varkale);

* Jaunlaicenes kultūrvēsturiskā taka (autori - 5. un 6. klase, skolotājas Ina Zeltiņa un Iveta Meistere);

* Taka ap Veclaicenes skolu (autori - 9. klase, direktors Ēvalds Vanags);

* Dzelmē izziņas taka (autori - 3. un 6. klase, skolotājas Ina Mārcēna, Alīna Keizare);

* Daugavas ūdens taka no Dūņu kroga līdz Jēkabpilij (autors - Ābeļu pamatskolas skolotājs Arnolds Jakubovskis);

* Sērenes pagasta izziņas taka (autors - 9. klases skolnieks Andris Vovers);

* Aizkraukles pilsētas dabas taka (autori - Aizkraukles vidusskolas skolēni);

* Jaunjelgavas kultūrvēsturiskā taka (autori - Jaunjelgavas vidusskolas skolēni, skolotāja Ilga Bruņiniece);

* Krāslavas pilsētas ZR daļas izziņas taka (autori - Krāslavas ģimnāzijas 12. klases skolēnu grupa, skolotāja Lonija Mironova);

* Viģantes pamatskolas izziņas taka "Mīta" (autori - pamatskolas skolēni, skolotājas Ināra Galvanauska, Sofija Dobulāne);

* Kultūrvēsturiskā taka pa Pērses un Daugavas krastiem Koknesē (autori - Kokneses vidusskolas skolēni un skolotāji);

* Austras taka (autore Velga Strazdiņa - LKF Ķekavas kopa);

* Daugavas taka no Krustpils līdz Asotes pilskalnā (autori - Jēkabpils ģimnāzijas audzēknes Ieva un Baiba Berķes, Jēkabpils muzeja direktore Inese Berķe);

* Gāršenes kultūrvēsturiskā un dabas takas (autori - pagasta padome, tūrisma centra koordinatore Līga Mažeika);

* Meirānu pagasta izziņas taka (autori - pensionētā skolotāja Anna Žvagiņa, Bruno Podiņš - LKF Meirānu kopas vadītājs).

Projekta 1. posma galvenais uzdevums - iepazīties, iziet visas minētās takas, konsultēt taku veidotājus skolās un pašvaldībās turpmākajam darbam.

Gala rezultāts - dažāda rakstura izziņas taku ceļvežu (teksts, attēli, kartoshēmas) pirmā krājuma sagatavošana izdošanai.

Lai iegūtu finansiālo nodrošinājumu, projekts tika iesniegts LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkotajā Vides izglītības konkursā, kurā tam tika piešķirti 1640 Ls. Līgums ar ministriju noslēgts līdz 1.12.96. Ceļvežu maketus sagatavot apņēmis mākslinieks Pēteris Čivlis.

Vēlreiz pret Daugavpils HES celtniecību

Daugavpils HES celtniecības idejas reanimēšana nāca visai negaidīti, kaut arī HES aizstāvji cerības pārtrauktos darbus turpināt nav atmetuši nekad. Par to liecina atsevišķas publikācijas presē visus šos 10 gadus. Škaudrās īstenības spiesti, mēs jau esam atteikušies no daudziem atmodas laika ideāliem - tas Daugavpils HES aizstāvjiem ir devis cerības, ka

šoreiz varbūt izdosies pārliecināt sabiedrību par šīs būves nepieciešamību.

Vai mainījies sabiedrības viedoklis? Daugavas komisijas locekļu domas nav mainījušās. Savu viedokli tie izteica vēstulē Ministru Prezidentam A.Šķēlem, Ekonomikas ministram G.Krastam un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram M.Gailim.

Vēstule publicēta laikrakstā "Diena".

Projekts CD - ROM "Latvijas likteņupe - Daugava"

Attīstoties jaunām tehnoloģijām, īpaši elektronisko datu apstrādes jomā, arvien lielāka loma ir izplatāmās informācijas aktivitātei un daudzfunkcionālas pielietojuma iespējām. Patreiz ļoti populāri ir enciklopēdiska rakstura multimēdiu uzziņu krājumi, pēc kuriem ir liels pieprasījums pasaules lielākajās bibliotēkās. Projekta galvenā ideja - izveidot Latvijā pirmo interaktīvo kultūrvēsturisko minienciklopēdiju "Latvijas likteņupe - Daugava". Tēmas izvēli galvenokārt noteica iespēja izmantot Daugavu kā reālu un saistošu "mugurkaulu" visas Latvijas vēsturisko, politisko, sociālo, kultūras, etnogrāfisko un dabā notiekošo procesu atspoguļošanai. Minētā projekta realizācija nozīmētu ne tikai pieejama izziņas avota sagatavošanu, bet arī sekmētu tūrisma attīstību un iespējas jaunu investīciju piesaistei Daugavas baseina reģionam.

Interaktīvs CD - ROM disks nodrošinās praktisko pielietojumu no vienkāršas spēles (ceļošanas pa apvidu un aktuālu interešu apmierināšana) līdz pat precīzu un vispusīgu enciklopēdisku izziņu saņemšanai un kopsakarību pētīšanai. Tas būs izmantojams gan skolniekam, gan vēstures pētniekiem u.c.

Projekta realizēšanu ir gatavi veikt LU ĢIS laboratorija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Audiovizuālais vides komunikāciju centrs.

Kalendārs

1993.gads

Janvāris

- 13.01. Daugavas komisijas sēde:
— par paveikto 1992.gadā,
— galvenie darba virzieni 1993.gadā.
- 15.01. Piedaugavas joslas attīstības koncepcijas izstrādes grupas sēde. Izdevuma "Daugavas pilskalni" sagatavošana izdošanai.

Februāris

- 17.02. Daugavas komisijas sēde par Daugavas nedēļas organizēšanu maijā. "Dabas, Domu, Cilvēku Daugava."
Konkursa "Senais Daugavas ceļš" organizēšana par Augšdaugāvu. (Laikrakstā "Laiva" — 1.kārta)
Izbraukuma sēde par Daugavas nedēļas noslēguma organizēšanu Koknesē.

Marts

Vēstuļu izsūtīšana ar aicinājumu sakopt senos Daugavas ceļu posmus un piedalīties Daugavas nedēļā.
Izbraukuma sēdes uz Sēlpils pagastu — par skolēnu talku nometnes organizēšanu Sēlpilī jūnijā.

Seno ceļa posmu apsekošana Daugavas krastos.

Norādes zīmju izgatavošana Staburaga, Kalnaziēdu, Pastamuižas ceļa posmu iezīmēšanai.

Izbraukuma sēde Aizkrauklē — noslēguma scenārija izstrādāšana un apspriešana.

Konkursa "Senais Daugavas ceļš" 2.kārta.

Tikšanās ar Latvijas Radio redakcijām par Daugavas nedēļas organizēšanu radio.

Aprīlis

- 05.04. Daugavas komisijas sēde. Daugavas nedēļas programmas apstiprināšana.
Tematisko lappušu veidošana centrālajiem preses izdevumiem Daugavas nedēļai.
Seno ceļa posmu iezīmēšana dabā ar norādes zīmēm.
Izbraukuma sēdes Staburaga un Klintaines pagastos.
Konkursa "Senais Daugavas ceļš" 3.kārta.
TV raidījuma "Zīmes" sižetu veidošana Daugavas nedēļai.

Maijs

- 12.05. G.Bindes fotoizstādes "Daugava savos krastos" atklāšana Dabas muzejā.
Saruna "Daugava Lielvārdes novada rakstnieku darbos" Lielvārdē A.Pumpura muzejā.
- 13.05. Konference "Dabas, Domu, Cilvēku Daugava" Rīgā.
- 14.05. Ekspozīcijas "Daugavas ielejas senvēsture Ogres novadā" atklāšana Ogres vēstures un mākslas muzejā.
Jauna ekspozīcija par koku pludināšanu Daugavā Jēkabpils vēstures muzejā.
- 15.05. Staburagā — sadziedāšanās starp labā krasta vidzemniekiem (Klintainē) un kreisā krasta kurzemniekiem (Staburagā).
Koknesē — Aizkraukles rajona kultūras darbinieku, Kokneses pašvaldības un novada pašdarbības kolektīvu organizētais teatralizētais uzvedums "Tas nav ūdens, kas Daugavā plūst. Tas ir laiks." Kurzemes un Latgales krastu sasaukšanās Naujenes pagastā Daugavpils rajonā.
- 20.05. Tikšanās ar Latvijas Radio redakcijām par Daugavas nedēļas norisi un atspoguļošanu radio.

Jūnijs

- 10.06. Daugavas komisijas sēde. Daugavas nedēļas norises analīze.
Talku nometne Daugavpils skolu jauniešiem Sēlpilī.

Jūlijs

"Daugavas rakstu" otrā krājuma nodošana izdevniecībai "Zinātne".

Augusts

Konkursa "Senais Daugavas ceļš" uzvarētāju 3 dienu ekskursijas organizēšana uz "Daugavas lokiem".

Septembris

- 10.09. Daugavas komisijas sēde:
— par piemiņas zīmes uzstādīšanu Ogresgalā;
— par grāmatu sērijas "Daugavzeme" veidošanu.

Oktobris

- 22.10. Piemiņas zīmes atklāšana Ogresgalā šī novada tautas dziesmu teicējiem.
- 28.10. J.Urtāna izdevuma "Daugavas pilskalni" prezentācija Latvijas Vēstures muzejā.

Novembris

- 12.11. Daugavas komisijas sēde:
— Par V.Villerušas grāmatas "Gājums" izdošanu;
— par Daugavas nedēļas organizēšanu Augšdaugavā 1995.gadā.
- 20.—21.11. I.Ziedoņa grupas talka Pļaviņu pilskalnā un Vinakalnā.

Decembris

Piedaugavas joslas aizsardzības koncepcijas izstrādes grupas noslēguma sēde:
— par koncepcijas materiālu apkopošanu un noslēguma materiālu iesiešanu;
— tālākās attīstības perspektīvas.

1994. gads

Janvāris

- 16.01. Daugavas komisijas sēde:
— 1993.gada rezumējums;
— galvenie darba virzieni 1994.gadā.
- 25.01. Daugavas ielejas attīstības koncepcijas izstrādes grupas sēde.
Triju gadu darba rezumējums.
Izbraukuma sēde un tikšanās ar Daugavpils rajona pašvaldību, kultūras darbiniekiem, presi, radio par Daugavas nedēļas organizēšanu maijā Augšdaugavā.

- 22.—23. 01. I.Ziedoņa grupas talka Slaidēnu pilskalnā.

Februāris

Daugavas nedēļas orgkomisijas sēde Daugavpilī.
Tikšanās ar Daugavpils rajona Naujenes pagasta pašvaldību par Daugavpils Pedagoģiskās universitātes ieceri — Markovas izziņas takas veidošanu.

Marts

- 13.03. Daugavas komisijas sēde par tematisko lappušu veidošanu laikrakstos Daugavas nedēļas laikā.
Tikšanās ar Latvijas Radio redakcijām par Daugavas nedēļas atspoguļošanu radio.
Daugavas nedēļas orgkomisijas sēde Daugavpilī par izstādes "Taka" organizēšanu Daugavpilī.

- 26.—27.03. I.Ziedoņa grupas talka Slaidēnu pilskalnā.
V.Titāna akmenī veidotās zīmes uzstādīšana.

Aprīlis

- Daugavas nedēļas orgkomisijas sēde Daugavpilī.
Izbraukuma sēde Daugavpils rajona Naujenes pagastā.

Maijs

- Daugavas nedēļa no 9.—15.maijam.
Tematisko lappušu par Augšdaugavas dabu, kultūru, vēsturi, cilvēkiem veidošana laikrakstos "Neatkarīgā Cīņa", "Labrīt", "Diena", "Zeme", "Rīgas Balss".
TV raidījuma "Saules ceļš" veidošana par Daugavas nedēļu. Reklāmas videoklipu, "Domu brīža" veidošana TV.
- 9.05. Lietišķās mākslas un grafikas izstādes "Taka" atklāšana Daugavpilī.
Videofilmas "Augšdaugava" pirmizrāde.
- 12.05. Daugavas rakstu" 2. krājuma prezentācija Kultūras fondā.
- 13.05. V.Villerušas grāmatas "Gājums" prezentācija Ikšķilē.
- 14.05. Markovas takas atklāšana Daugavpils rajona Naujenes pagastā.
- 15.05. Daugavai veltīts sarīkojums pie Svēt-ozola Aizkraukles "Kalnaziedu muzejā".
Koncerts "Daugava mūzikā" Daugavas muzejā Dolē.
Izstāde "Lielvārdes tautas dziesmas, to teicēji" A.Pumpura muzejā.

Jūnijs

- 13.06. Daugavas komisijas un orgkomisijas sēde par Daugavas nedēļas norisi.
04.—05.06. I.Ziedoņa grupas talka Slaidēnu pilskalnā.

Tikšanās ar Salaspils pašvaldību par "Ako" zīmes uzstādīšanas vietas izveidošanu.

TV raidījuma "Saules ceļš" veidošana par V.Villerušas grāmatu "Gājums".

Augusts

- 27.—28.08. I.Ziedoņa grupas talka Sērenes pilskalnā, norādes zīmju uzstādīšana.

TV raidījuma "Saules ceļš" veidošana par Daugavas pilskalniem.

R.Avotiņas ekspedīcija Sēlpils un Staburaga pagastos — vietvārdu vākšana un kartēšana.

Septembris

- 13.09. Daugavas komisijas sēde par Sēlijas dienu organizēšanu 1995.gadā.
Izbraukumi un tikšanās ar Jēkabpils rajona pašvaldību.

Oktobris

- Izbraukumi uz Dunavas, Dignājas, Ābeļu pagastiem. Tikšanās un iepazīstināšana ar Sēlijas dienu organizēšanas idejām.
- 20.10. "Ako" zīmes atklāšana Salaspilī.

- 29.—30.10. I.Ziedoņa grupas talka Pļaviņu pilskalnā. Pļaviņu pilskalna zīmes uzstādīšana.

Grāmatas "Sēļu zeme" veidošana. Materiālu vākšana. Izbraukumi fotomateriāla meklēšanai.

Novembris

- 11.11. Daugavas komisijas sēde. Informācija par Sēlijas dienu organizēšanas iecerēm.
- 26.—27.11. I.Ziedoņa grupas talka Avotiņkalna pilskalnā. Pilskalna zīmes uzstādīšana.

Decembris

Izbraukuma sēde Jēkabpilī, Sēlpilī, Dunavā, Dignājā.

1995. gads

Janvāris

- 12.01. Daugavas komisijas sēde. Paveiktais 1994.gadā un galvenie darba virzieni 1995.gadā.
- 17.01. Sēlijas dienu orgkomitejas sēde Jēkabpilī ar pagasta pašvaldību pārstāvju piedalīšanos.
- 20.01. Pirmā vides dejas nodarbība ar Jēkabpils rajona jauniešiem A.Siliņa vadībā (turpmāk reizi mēnesī).
- 21.—22.01. I.Ziedoņa grupas talka Skrīveru dendrārijā — liepu audzes izkopšana.

Februāris

Izbraukuma sēdes Dunavas, Dignājas, Sēlpils pagastos — Sēlijas dienu programmas izstrādāšana.
Plosta brauciena organizēšana — kokmateriālu sagāde, maršruta un programmas izstrādāšana.

Marts

- 11.03. "Rakstu svētki" Jēkabpilī.
- 16.03. Daugavas komisijas sēde. Sēlijas konferences darba kārtības izstrādāšana un apspriešana.
- 18.—19.03. I.Ziedoņa grupas talka Skrīveru dendrārijā — duglāzijas audzes izkopšana.

Ekspedīcijas pa Sēlijas pagastiem — izziņas materiālu vākšana, interesantu cilvēku meklēšana (izbraucieni uz Dunavas, Dignājas, Ābeļu, Rubeņu, Mazsalves, Elkšņu pagastiem).
Fotomateriāla vākšana grāmatai "Sēļu zeme".

Aprīlis

- 21.04. Daugavas komisijas sēde. Rutas Avotiņas atskaite par vasaras ekspedīcijas rezultātiem un Sēlpils vietvārdu kartes veidošanu.
- 26.04. Sēlijas dienu orgkomitejas sēde Jēkabpilī. Sēlijas dienu programmas apstiprināšana.

TV raidījumu "Saules ceļš" veidošana:
— Ābeļu pagasta "Lauku Sūņos" par audēju R.Kolosovu;
— Rubeņu pagasta "Gulbjos" par sēļu sētu.
Grāmatas "Sēļu zeme" izdošanas organizēšana kopā ar tipogrāfiju "Rota".

Tikšanās ar Latvijas Radio redakciju par Daugavas nedēļas atspoguļošanu radio.

Tikšanās ar TV Kultūras raidījumu redakcijām par TV raidījumu ciklu Daugavas nedēļā.

Reklāmas videoklipu un "Domu brīža" veidošana TV.

Maijs

TV raidījumu "Saules ceļš" veidošana:
— Dignājas pagasta teicēja M.Bružuka par bērnu rotaļām un spēlēm;
— Sēlijas nedēļas norise Jēkabpils rajonā.

28.05. Daugavas nedēļas ieskaņa Dunavā un Dignājā (kora "Sacrum" koncerts, veco un jauno plostnieku tikšanās, Vides dejas Dignājas pilskalnā, izstādes un pasākumi Dunavā un Dignājā).

31.05. Grāmatas "Sēļu zeme" prezentācija Jēkabpilī.

31.05. Skolēnu konkursa "Manas saknes Sēļu zemē" noslēgums.

Jūnijs

02.06. "Sēlijas sarunas" (konference) Krustpils pilī.

02.06. Vakars sēļu sētā — Jēkabpils brīvdabas muzejā ar folkloristu piedalīšanos, sēļu ēdienu izgaršošana.

03.06. Kaupres pilskalna zīmes atklāšana un pasākums Ābeļu salā.

03.06. Plostu brauciena noslēgums un lielais sēļu ugunskurs Sēlpilī.
TV raidījuma "Saules ceļš" veidošana par Sēlijas dienām.

17.—18.06. I.Ziedoņa grupas talka Grūbeles pilskalnā Staburaga pagastā, laukakmens zīmes uzstādīšana.

28.06. Tikšanās Jēkabpilī ar Sēlijas dienu organizētājiem. Pasākumu izvērtēšana, turpmākās darbības plānošana.

Jūlijs

Ekspedīcijas pa Daugavas ielejas pagastiem — fotomateriāla veidošana izdevumam "Daugavas zīmes".

Projekta "Taka" organizatoriskais darbs: — tikšanās Aizkraukles rajona Skolu valdē;

— tikšanās ar Ogres rajona skolu direktoriem;

— informācijas izplatīšana Jēkabpils, Daugavpils, Krāslavas rajonos.

Novembris

11.—12.11. I.Ziedoņa grupas talka Neretas pagasta "Stanānos" Skrūzišu Mikus mājas vietas sakopšanā.

Decembris

Darbs pie projekta "Taka" īstenošanas: — izbraukums uz tūristu bāzi "Mežezers" par izziņas takas veidošanu skolēniem dabā; — finansu meklēšana; — pieteikuma projekta izstrādāšana un iesniegšana ASV Baltijas fonda izsludinātajam konkursam.

Tikšanās ar Aizkraukles rajona bibliotekāriem.

Taku domrakstu konkursa organizēšana ar laikraksta "Aizkraukles Vēstis" palīdzību, publikācijas rajonu laikrakstos.

1996.gads

Janvāris

11.01. Daugavas komisijas sēde: — par paveikto 1993.gadā, — galvenie darba virzieni 1996.gadam.

19.01. Tikšanās Aizkraukles rajona padomē par projekta "Taka" 1. posma noslēguma pasākumu un Daugavas nedēļas organizēšanu Aizkraukles rajonā.

25.01. Izbraukuma sēde uz Aizkraukles rajona pagastu skolām (Staburaga, Jaunjelgavas, Kokneses, Pļaviņu, Mazzalves), kas pieteikušās darboties projektā "Taka".

Februāris

14.02. Daugavas nedēļas orgkomisijas sēde Klintaines pagastā:

— par izziņas takām Klintainē;

— par ceļveža izdošanu;

— noslēguma pasākumu organizēšana Stukmaņos un Oliņkalnā.

15.02. Daugavas komisijas sēde par konferences darba kārtību un iespējamiem referātiem. Tēma - "Tūrisma attīstības iespējas laukos". "Daugavas rakstu" 3. krājuma sagatavošana izdošanai.

Fotomateriāla vākšana.

Marts

5.03. "Mežezera" nometnes orgkomisijas sēde. Nometnes darba gaitas un tāmes apspriešana.

14.03. Daugavas nedēļas orgkomisijas sēde Klintaines pagastā:

— iepazīšanās ar P.Čivļa veidoto Klintaines pagasta ceļveža maketu;

— noslēguma pasākuma scenārija apspriešana.

21.03. Sacerējuma konkursam "Mana taka" iesūtīto darbu vērtēšana.

Projekta "Kultūrvēsturiska CD - ROM izveide "Latvijas likteņupe - Daugava"" izstrādāšana.

Aprīlis

11.04. Daugavas komisijas sēde: — materiālu sagatavošana ar argumentāciju pret Daugavpils HES celtniecību;

— vēstules sagatavošana A.Šķēlem, G.Krastam un M.Gailim.

25.04. Sacerējumu konkursa "Mana taka" nopslēgums "Kalnaziedu" muzejā. Dalībnieku apbalvošana.

Projektam "Taka" iesūtīto darbu izvērtēšana.

"Mežezera" nometnes dalībnieku organizēšana.

Maijs

- 8.05. Preses konference par Daugavas nedēļas norisi.
- 14.05. Izstādes "Daugavas raksti" atklāšana tautas tērpu centrā "Senā klēts".
- 14.05. "Daugavas rakstu" 3. krājuma un J.Urtāna grāmatas "Senie pilskalni Aizkraukles novadā" laišana tautā.
- 15.-17.05. Taku veidotāju saiets tūristu bāzē "Mežezers" Aizkraukles rajonā.
- 18.05. Daugavas nedēļas noslēgums Klintaines pagastā.

Jūnijs

Projekta "Taka" sagatavošana iesniegšanai Vides izglītības konkursam, ko organizē LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, lai iegūtu finansiālu nodrošinājumu projekta 1. posma realizēšanai.

Jūlijs

Līguma noslēgšana ar LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju par 1. posma darbu finansēšanu.

Augusts

- 4.08. I.Ziedoņa grupas talka Mārgas un Stupeļu pilskalnās Rites pagastā Jēkabpils rajonā.

Metodiskās konsultācijas skolās un pašvaldībās par izziņas taku aprīkošanu, shēmu un aprakstu veidošanu, materiālu sagatavošanu ceļvedim:

- 6.08. Izbraukums uz Mazzalves pagastu (3 takas);
- 6.08. Izbraukums uz Jaunjelgavu, Sērenes pagastu (2 takas);
- 15.08. Izbraukums uz Staburagu, Sērenes pagastu;
- 16.08. Izbraukums uz Koknesi.

Septembris

- 11.09. Izbraukums uz Aknīsti, Gārsenes pagastu.
- 13.09. Izbraukums uz Jēkabpili, Ābeļu pagastu.
- 24.-25.09. Izbraukums uz "Daugavas lokiem" Krāslavā.
- 24.09. Tikšanās Naujenes pagastā par nākamās taku veidotāju nometnes organizēšanu 1997. gada jūnijā.
- 25.09. Tikšanās ar Krāslavas padomes priekšsēdētāja vietnieku J.Dopkēviču un kultūras nodaļas vadītāju R.Barču par Daugavas nedēļas organizēšanu 1997. gadā Krāslavas rajonā.

Oktobris

- 2.10. Izbraukumi uz Lielvārdes vidusskolu un Jumpravas pamatskolu un pagasta padomi.
- 4.10. Izbraukums uz Ķekavas pagastu.
- 10.10. Daugavas komisijas sēde:
— par projekta "Taka" realizēšanas gaitu;
— par 1997. gada galveno tēmu programmā - Augšdaugava.
- 12.-13.10. I.Ziedoņa grupas talka Mārgas un Stupeļu pilskalnās Rites pagastā.
- 16.10. Izbraukums uz Meirānu pagastu.
- 18.10. Izbraukums uz Gudenieku pagastu.

Mirdza Urme

SPĪDOLAS PROGRAMMA

Spīdolas padome

1. **Māra Zālite**, dzejniece, žurnāla "Karogs" galvenā redaktore, Spīdolas padomes priekšsēdētāja

2. **Ivars Kalviņš**, Dr.habil.chem., Organiskās sintēzes institūta direktora vietnieks zinātn.jaut.

3. **Juris Urtāns**, arheologs, Dr.habil.hist., Valsts kultūras un pieminekļu aizsardzības inspekcijas arheoloģijas nodaļas vadītājs

4. **Guntis Ķilkuts**, ārsts, Linezera slimnīcas nodaļas galv.ārsts

5. **Dace Bormane**, filozofe, LZA Filozofijas un socioloģijas institūta zinātniskā līdzstrādniece

6. **Ausma Kantāne**, Dailes teātra aktrise

7. **Inta Rozenvalde**, filozofe, žurnāla "Zinātņu Akadēmijas Vēstis" redaktore

8. **Normunds Naumanis**, teātra kritiķis, laikraksta "Diena" žurnālists

9. **Pēteris Bankovskis**, mākslas kritiķis un vēsturnieks

10. **Maija Baltiņa**, Dr.philol., LU lektore

11. **Ieva Kalniņa**, Dr.philol., LU latviešu valodas un literatūras katedras vadītāja

12. **Pēteris Pildegovičs**, sinologs

Spīdola...Skaisti, ka latviešiem ir tik ietilpīgs kultūras simbols. Mūžam mainīgā, līdz galam neuzveicamā Spīdola. Drīz jau gadsimta garumā būs mērāmi centieni gan notvert to intelekta lamatās, gan ievilināt metafizikas tīklos.

Spīdolas būtības mednieki medi gan Laika caurspīdīgajās birzēs, gan Telpas tumšajās damakšņās. Laikam taču tā neatrodas nevienā dimensijā, toties enerģētiski caurstrāvo visas mums zināmās un nezināmās sfēras. Laikam taču.

Ir pacilājoši uzturēties un strādāt Spīdolas vārda aurā. Spīdolas skola to dara. Spīdolas stipendiāti to dara. Spīdolas padome to dara. Vai Spīdolas padome dod padomus Spīdolai? Jā, zināmā mērā. Tā iesaka Spīdolai dažus konkrētus izpausmes veidus, ievirza dažā konkrētā guļtnē Spīdolas visaptverošo enerģiju, kas (vai tikai ne -) ceļas no pilnības alkām.

Māra Zālite

No 1993. gada līdz 1996. gadam Latvijas Kultūras fonda Spīdolas programmā piešķirtas

- 39 Spīdolas stipendijas,
  - 8 veicināšanas prēmijas,
  - 5 Spīdolas balvas
- Kopsummā par 25623 latiem.

1993. gads

Spīdolas stipendiāti:

Juliāns Baško - manuskripts grāmatai "Latvijas aviācijas pulks". Stipendija "Atbalsts".

Andris Caune - populārzinātniska grāmata "Kas to Rīgu dimdināja". Stipendija "Atbalsts".

Dace Bula, Jānis Buls, Elga Melne - grāmata "Mangaļsala folklorista skatījumā". Stipendija "Atbalsts".

Ārija Prūse - skolotājas darba veikšanai Latviskās izglītības misijas ietvaros Krasnojarskas novada Lejas Bulāna ciema skolā. Stipendija "Atbalsts".

Dace Dombrovska - skolotājas darba veikšanai Latviskās izglītības misijas ietvaros Krasnojarskas novada Lejas Bulāna ciema skolā. Stipendija "Atbalsts".

Dace Balode - skolotājas darba veikšanai Latviskās izglītības misijas ietvaros Krasnojarskas novada Lejas Bulāna ciema skolā. Stipendija "Atbalsts".

Baiba Vaska - pētījums "Ornaments seno latgaļu kultūrā". Stipendija "Atbalsts".

Andris Rūtiņš - pētījums "Nacionālās pretestības kustība Daugavas vidusteces reģionā". Stipendija "Cerība".

Ābrams Feldhūns - romiešu filozofa Lūcija Anneja Senekas darba "Morālās vēstules Lucīlijam" tulkošana. Stipendija "Atbalsts".

Solvita Seržāne - projekts "Krāsojamā grāmata bērniem un izziņas materiāls vecākiem ar praktisku ievirzi latviešu gadskārtu svētku svinēšanā". Stipendija "Cerība".

Jānis Polis - kultūrvēsturiskais darbs - grāmata "Vecpiebalgas novada Inešu pagasts". Stipendija "Atbalsts".

Janvāris-februāris 1992. gada Spīdolas stipendiātu atskaite.

Septembris Spīdolas stipendiju konkursa izsludināšana.

Novembris LKF valde apstiprina 1994. gada Spīdolas stipendiātus un 1993. gada Spīdolas balvas laureātus un veicināšanas prēmijas ieguvējus.

Decembris Latvijas Mūzikas akadēmijas zālē svinīga 1994. gada stipendiātu apliecinību un 1993. gada Spīdolas balvas un veicināšanas prēmiju pasniegšanas ceremonija.

Spīdolas balvas laureāti:

Ābrams Feldhūns par "Livonijas Indriķa hronikas" (Rīga, "Zinātne", 1993.) tulkojumu no latīņu valodas un

Ēvalds Mugurēvičs par šī izdevuma priekšvārdu un zinātniskajiem komentāriem.

Spīdolas balva — Ls 300.

Veicināšanas prēmijas:

Ingrīdai Indānei par diplomdarbu "Biruta Delle un viņas audzēkņi" (100 Ls);

Mirdzai Bendrupei par indiešu eposa "Bhagavadgita" tulkojumu (100 Ls);

Nilam Īlem Kultūras un vides centra veidošanai Arkādijas parkā (100 Ls);

Ilzei Birutai Lozei par grāmatu "Senais dzintars Austrumbaltijā" (250 Ls);

Kārlim Anuševicam E.Smiļģa darba kabineta iekārtošanai (100 Ls).

1994. gads

Spīdolas stipendiāti:

Māris Kupčs - Rīgas 15.-18.gs mūzikas dzīves norises. Skaņdarbu rakstu krājuma izdošana.

Iona Breģe - Rīgas pilsētas teātra vēsture 1789.-1863.

Jolanta Treile - Grāmatas "Latviešu tradicionālais pasaules uzskats - mantojums un mantošana" manuskripta sagatavošana.

Ruta Veidemane - Latviešu dzejas simbolu vārdnīca.

Rasma Grīse - Zilbes intonāciju nozīmīgums un latviešu heterotonija.

Jānis Štrauhmanis - Latviešu kartogrāfijas vēsture, bibliogrāfiskais rādītājs, apzīmējumi senajās kartēs.

Māris Vecvagars, Roberts Apinis - E.Žilsons "Kristīgās filozofijas vēsture. Viduslaiki" tulkojums.

Ize Liepiņa - Latviešu mūzikas kultūra 15.-16.gs. Eiropas mūzikas kontekstā.

Dainis Bruģis - Senā Bauska. Arhitektūras un mākslas pieminekļi.

Dace Nasteviča - Suitu novada mantojums.

Stipendijas (Ls 35 mēnesī) piešķirtas uz 1 gadu.

Janvāris Spīdolas padomes sēde.

Iepriekšējā gada Spīdolas stipendiātu atskaite.

Februāris LKF TV raidījumā "Saules ceļš" stipendiātes Daces Nastevičas atskaite Alsungā.

Marts Spīdolas padomes sēde:

— izdarītas izmaiņas Nolikumā par Spīdolas stipendijām;

— apstiprināts Spīdolas padomes jaunais sastāvs, par padomes priekšsēdētāju ievēlēta Māra Zālite.

Aprīlis Spīdolas padomes sēde — apstiprinātas prioritārās tēmas 1995.gada Spīdolas stipendiju konkursam.

Maijs Publicēti Spīdolas stipendiju konkursa noteikumi. Publikācijas laikrakstos "Diena", "Neatkarīgā Cīņa", "Rīgas Balss", rajonu laikrakstos. NTV—5 raidījumā intervija ar Spīdolas padomes koordinatori Inesi Gailīti par konkursa noteikumiem.

Jūnijs Spīdolas stipendiāta J.Štrauhmaņa atskaite LKF raidījumā "Saules ceļš" par latviešu kartogrāfijas vēsturi.

Jūlijs Raidījumā "Saules ceļš" Spīdolas balvas laureāta A.Feldhūna stāstījums par darbu pie "Livonijas Indriķa hronikas" tulkojuma.

Septembris

Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē notiek Spīdolas stipendiātu — Rasma Grīses, Jolantas Treiles, Rutas Veidemanes un Jāņa Štrauhmaņa pusgada atskaites pasākums, nolasot lekcijas par savām tēmām.

Decembris Rīgas Latviešu biedrības nama Zelta zālē svinīga 1995. gada Spīdolas stipendiju un 1994. gada Spīdolas balvas pasniegšanas ceremonija.

Koncertē kamerkoris "Sacrum" un "Collegium Musicum Riga".

Referāti:

Vaira Viķe-Freiberga "Tādi nu esam, un tur neko nevar darīt";

Jānis Stradiņš "Vai Latvijai vajadzīga zinātne jeb - ir jāauļo, lai noturētos uz vietas";

Gundega Repše "Laikmeta jutoņa un jūtas pret laikmetu";

Elmārs Grēns "Vīrusa mikropasaule - skats no iekšpuses".

Spīdolas balvas laureāti:

Dr.habil.hist. Jānis Graudonis - par devumu Latvijas kultūrā un grāmatu "Arheoloģijas terminu vārdnīca";

Jaunais Rīgas teātris (Juris Rijnieks, mākslinieciskais vadītājs, Māra Ķimele, režisore, Alvis Hermanis, režisors, Guntis Libers, direktors) - par radošajiem meklējumiem un veiksmēm.

Spīdolas balva — Ls 1500.

Veicināšanas prēmijas:

Aldis Linē (scenārists), Harijs Petrockis (režisors), Guntars Pupa (muzikologs) - piedaļīgām televīzijas seriālam par komponistu Emīlu Dārziņu. Atmiņas, dokumenti un tēli jaunā skatījumā jauniešu auditorijai. (Ls 150)

Guna Zariņa (3. kursa studente) - Studijas Sankt-Pēterburgas Teātra Mākslas akadēmijā. (Ls 100)

Jūrmalas 1.vidusskolas 12.c humanitārā klase - Krāsu grāmata – plašs izziņas materiālu apkopojums par krāsu mākslā, humanitārajās un eksaktajās zinātnēs, folklorā, etnogrāfijā. u.c. (Ls 50)

1995. gads

Spīdolas stipendiāti:

Gundega Grīnuma "Raiņa un Aspazijas vēstūļu mantojuma saraksts". Datu bāzes izveidošana mūsdienīgai Raiņa un Aspazijas dzīves un darba pētniecībai un zinātniskās biogrāfijas uzrakstīšanai.

Dainis Īvāns grāmatas "Daugava – atgūstamā paradīze" manuskripts. Publicistiska eseja par Daugavu, tās vietu latviešu kultūrā un ikdienas dzīvē.

Anda Vilka Latgaļu etniskās vēstures pētījumi. Matemātisko metožu pielietojums arheoloģisko materiālu sistematizēšanā un pētīšanā. Nepieciešamo datorprogrammu izstrāde.

Aina Alsupe. Aušana Latgalē 19. un 20. gadsimtā. Tautas lietišķās mākslas nozares attīstības vēsture un etniskā specifika.

Guntis Eņiņš Senie "raksti" uz Latvijas klintīm. Petroglifu atradumi un pētījumi, zīmju attēlu reģistrs.

Loreta Urtāne. Mana upe Latvijā. Populārzinātniska rokasgrāmata dzimtajās dabas, apkārtnes izziņāšanā un pētīšanā. Palīgs skolēniem un skolotājiem, bērniem un vecākiem.

Raimonds Baltakmens "Zirgs Latvijas vēsturē." Pētījums par zirga vietu un lomu latviešu materiālajā un garīgajā kultūrā.

Valda Vilīte "Latvijas saktas." Arheoloģiskā un etnogrāfiskā materiāla apkopojums, salīdzinājums un sistematizācija.

Zane Gailīte, Andris Veismanis "Mūzika Rīgā 17. un 18.gs." Apcere par unikālo un tipisko Rīgas mūzikas dzīvē 17. - 18.gs. Vēstures faktu un gara dzīves sakarību iezīmējums.

Juris Ābols Librets scēniskai oratorijai "Livonijas hronika". Kultūrvēsturiskas drāmas elementu un izteiksmes līdzekļu izmantojums un pieskaņojums multimēdiju žanram.

Stipendijas (Ls 50 mēnesī) piešķirtas uz 1 gadu.

Janvāris Iepriekšējā gada stipendiātu atskaites.

Februāris 1993.gada Spīdolas stipendiāta Jāņa Poļa atskaite LKF raidījumā "Saules ceļš" par tēmu "Vecpiebalgas novada arhitektūras pieminekļi".

Marts 1994.gada stipendiātes Ilonas Breģes atskaite LKF raidījumā "Saules ceļš" par tēmu "Rīgas teātra vēsture 1789—1863".

Maijs Tiek izsludināts konkurss uz Spīdolas stipendijām un balvu.

Augusts Intervija Latvijas Radio ar Spīdolas programmas koordinatori Inesi Gailīti.

Raidījums "Saules ceļš" — Loretas Urtānes stāstījums "Mana upe Latvijā".

Decembris Latviešu biedrības nama Zelta zālē svinīga 1996. gada Spīdolas stipendātu aplicību un 1995. gada Spīdolas balvas pasniegšanas ceremonija. Māras Zālītes, Ausmas Cimdiņas un Ivara Godmaņa referāti.

Spīdolas balvas laureāti:

Režisori Roze Stiebra, Ansis Bērziņš — par profesionālās animācijas kino izveidi Latvijā, par cilvēcisko vērtību, labestības un iecietības veidošanu bērnu apziņā.

Arheologs, Dr.hist. Jānis Apals — par Āraišu ezerpils izpēti, rekonstrukciju un muzeja izveidošanu.

Spīdolas balva — 5000 Ls katra.

1996. gads

1996.gada Spīdolas stipendiāti:

Daina Teters — manuskripts monogrāfijai "Rīgas poētika".

Inta Pētersone — "Latvijas Brīvības cīņas (1918.-1920.)", enciklopēdijas manuskripts.

Jāzeps Rudzītis — "Latviešu vēstītājas folkloras dzīve tautā 19. un 20 gadsimtā", manuskripts.

Aija Miškine — Sengrieķu filosofa Epikūra darbu tulkojums latviešu valodā, manuskripts.

Maruta Grasmane — "Tautas tērps. Kompozīcija. Izšūšana." Manuskripts grāmatai.

Saulcerīte Viese — Mežaparks un tā iedzīvotāji. Pētījuma 1. daļa (līdz 1920. gadam).

Egils Ermansons — "Dzīves veida lūzums Latvijas laukos (zemes reformas vēsture)" publicistisks pētījums.

Stipendijas (Ls 100 mēnesī) piešķirtas uz 1 gadu.

Inese Gailīte

KOPU PROGRAMMA

Latvijas Kultūras fonda kopu programmas ideja — veicināt un atbalstīt visdažādāko kultūras interešu grupu un vienpatņu darbību valstī un latviešu mītnes zemēs ārvalstīs.

Šīs interešu kopas darbojas visā Latvijas teritorijā, un to mērķis ir apzināt un popularizēt novada kultūrvēsturisko materiālu, novada īpatnības, veidot kultūras centrus rajonos un pagastos, ārvalstīs uzturēt latvisko identitāti un sabiedriskus kultūras kontaktus ar Tēvzemi.

Pēteris Zimītis

Vairums kopu sevi pieteica drīz pēc LKF dibināšanas - 1987. gada nogalē. Tās bija galvenokārt interešu grupas, kuras jau darbojās, taču tām nebija "oficiālas formas" un morāla atbalstītāja. Būtībā tie bija talkotāji - īstenie vai bijušie novadnieki, kuri kopa savus kultūrobjektus, ainavu, baznīcas, parkus, bijušo muižu kompleksus, kapsētas, "aizliegtos" pieminekļus un mājvietas, kuru aprūpi tolaik varēja uzskatīt par pilsoniskās drosmes izpausmes formu. LKF kopu programmā iesaistījās Midhudzona, Sietlas, Sirakuzu un Bostonas kopas, kuras palīdzēja ar grāmatu sūtījumiem.

LKF apvieno triju veidu kopas.

Visupirms tās ir kopas, kas veic dažādus kultūrprojektus savā novadā, iesaistot kultūrdarbā vietējos iedzīvotājus un interesentus.

Šo kopu darbības galvenie virzieni ir:

- novada kultūrvēsturiskā materiāla apkopošana;
- novada arhitektūras pieminekļu apzināšana un sakopšana;
- latvisko tradīciju atdzīvināšana;
- amatu prasmes popularizēšana;
- dažādu kultūras un izglītības pasākumu organizēšana.

Interese kopas darbojas visā Latvijas teritorijā, un tās veido mazus "kultūras centrus" savos novados.

Informācija par interešu kopu aktivitātēm regulāri tiek atspoguļota vietējos laikrakstos, arī reģionālajās TV pārraidēs.

Otrajai grupai pieder kopas, kas veic kādas profesionālas nozares vai jomas vēsturisku izpēti, vācot laikabiedru atmiņas, gatavojot publikācijas (Meža vēsturnieku kopa, Jūrniecības vēstures kopa, Grobiņas aviatoru kopa u.c.).

Trešajā kopu grupā apvienojušies profesionāli savas nozares pārstāvji konkrētu projektu īstenošanai - Melngalvja nama atjaunošanas kopa, Fotokopa, Tautas tērpu centrs "Senā klēts", J.Madrēviča stīgu ansamblis u.c.

Kultūras fonda paspārnē patlaban darbojas 19 kopas:

- Balvu novada kopa** - vad. Māriete Šperberga
- Mazsalacas novada kopa** - vad. Nellija Nurmika
- Smiltenes kopa " Jumaliņa "** - vad. Ārija Drone
- Latvijas meža vēsturnieku kopa** - vad. Aija Zviedre
- Jūrniecības vēstures kopa** - vad. Arvis Pope
- Kopa "Pūdnīku skūla"** - vad. Ēvalds Vasilevskis
- Kopa " Likteņgaitas "** - vad. Mirdza Oša
- Kopa " Oliņkalna talcinieki "** - vad. Teodors Nigulis
- Ķekavas kopa** - vad. Velta Strazdiņa
- Eglaines kopa** - vad. Olga Spūle
- Gārsenes kopa** - vad. Andris Spole
- Vestienas kopa** - vad. Skaidrite Mūrniece
- Kraukļu kopa " Krauklēnieši "** - vad. Zinaīda Sukure - Dekšņa
- Grobiņas aviatoru kopa** - vad. Pēteris Brūvelis
- Latvijas Aviācijas pulka veterānu kopa** - vad. Juliāns Baško
- J.Madrēviča stīgu ansamblis** - vad. Juris Madrēvičs
- Tautas tērpu centrs "Senā klēts"** - vad. Maruta Grasmane
- Fotokopa** - vad. Vilnis Auziņš
- Melngalvju nama atjaunošanas kopa** - vad. Edgars Pučiņš

Kopu programmas ietvaros trīs gadu laikā ir realizēti vairāki projekti. Tajā skaitā: Mazsalacas kopa sarīkoja dzimtskoku pētījumu izstādi, kopa "Likteņgaitas" izdeva dzejoļu krājumu "Domas un vārdi", Eglainē tika atjaunota Romas katoļu baznīca, notika Mucinieku svētki Balvos, sakopšanas talkas Smiltenē, Oliņkalnā, Balvos, u.c.

1993. gads

Februāris Sinoles kopa, veicot mājas rekonstrukcijas darbus, ierīko piemiņas istabu - muzeju Tīrzmalietes dzimtajās mājās Sinolē.

Marts LKF Kopu vadītāju sanāksme Balvos. Tiek apspriesti pasākumi 1993. gadam.

Aprīlis Vestienas kopa rīko vides sakopšanas talku pie pareizticīgo baznīcas un Vestienas evaņģēliski luteriskās baznīcas.

Maijs Burtnieku kopa, gatavojoties Pasaules latviešu Trīszvaigžņu sporta spēlēm, sadarbībā ar Rīgas lietišķās mākslas koledžas kokapstrādes nodaļas studentiem izgatavo un uzstāda norādes zīmes Burtniekos.

Jūnijs Mazsalacas kopa atklāj novada ievērojamāko dzimtu dzimtskoku pētījumu izstādi "Atgriešanās" no cikla "Mīlestība nekad nebeidzas", kas veltīta Pasaules latviešu Trīszvaigžņu sporta spēļu viesiem un dalībniekiem.

Eglaines kopa Stacijas laukumā atklāj piemiņas plāksni represētajiem.

Vestienas kopa Vecajos kapos pie Kaķīšu ezera uzstāda piemiņas krustus I. pasaules karā kritušajiem.

Jūlijs Fotokopa Saukā atklāj Mārtiņa Buclera piemiņai veltītu foto izstādi.

Brīvdabas muzejā savus darbus izstāda kopa "Pūdnīku skūla" un Jelgavas kopa "Mītava".

Septembris Ķekavas kopa rīko Garlibam Merķelim veltītu skolēnu sacerējumu konkursu ar nosaukumu "Latvieši".

Mazsalacas kopa rīko Dzejas dienas Ramatā.

Oktobris Smiltenes kopa "Jumaliņa" rīko dzejas dienas veltītas dzejnieka, novadnieka Pētera Ermaņa 100 gadu jubilejas atcerei.

Decembris Balvos notiek LKF kopu vadītāju saiets, kurā tiek apkopots 1993. gadā paveiktais un ieskicēti nākamā gada plāni.

Melngalvja nama atjaunošanas kopas biedru grupa izstrādā Melngalvju nama kompleksa ēku izmantošanas programmu (apstiprināta ar 1993. gada 15. jūlija Rīgas pilsētas valdes lēmumu nr. 211). Skārņu ielā 8 kopa iekārto pastāvīgu Melngalvju nama atjaunošanai veltītu izstādi un izdod prospektu "Melngalvju nams Rīgā" (Latv., angļu, vācu un krievu valodā).

Jūrniecības vēstures kopa organizē ziedojumu vākšanu admirāļa Teodora Spādes granīta piemineklim.

1994.gads

Maijs Balvu kopa organizē Mucinieku svētkus.

Jūlijs-oktobris Mazsalacas kopa organizē dzimtas koku pētījumu izstādi veltītu latviešu pirmo vispārējo Dziesmu svētku uzvarētāja diriģenta Pētera Hincenberga un novada diriģentu piemiņai.

Augusts.

27.08. Eglaines kopa atzīmē G.F.Stendera 280 gadu jubileju. Pateicoties Eglaines kopas pūliņiem, Eglainē izveidots Stendera muzejs.

28.08. Eglainē iesvētīta atjaunotā Romas katoļu draudzes baznīca. Vairākus gadus LKF Eglaines kopa mudināja sabiedrību ziedot līdzekļus šim mērķim.

Septembris Ķekavas kopa Latviešu biedrības namā, piedaloties Valsts prezidentam G.Ulmanim, rīko Garliba Merķeļa skolēnu domrakstu konkursa noslēguma pasākumu.

Mazsalacas kopa Ramatas pagastā uz Nuķu pusmuižas noras rīko Dzejas dienas pasākumus, kas veltīti latviešu pirmajai dramaturģei Marijai Pēkšēnai.

Oktobris Kopa "Likteņgaitas" izdod dzejoļu krājumu "Domas un vārdi, sirdī auklēti, gaismā nāk", kurā publicēti kopas dalībnieču Vilmas Selgas -Kaldes, Veras Jēkabsones, Leontīnes Krūmiņas un Mirdzas Ošas dzejoļi.

Novembris Latvijas Aviācijas pulka veterānu kopa izdod divus krājumus: "Latvijas kara aviācijai 75" un "Latviešu lidotāji 2. pasaules kara kaujās".

Jūniecības vēstures kopa atklāj granīta pieminēkli admirālim Teodoram Spādem.

No 1994. gada Mazsalacas kopas aprūpē atrodas koktēlnieka Valtera Hirtes memoriālā piemiņas istaba (saukta par Velnu muzeju). Rīgas ielā 1.

Darbu sāk Rīgas domes apstiprināta Melngalvju nama atjaunošanas darbu konsultatīvā padome, kuru vada un kurā darbojas Melngalvju nama atjaunošanas kopas biedri. Kopa izdod prospektu "Melngalvju nams Rīgā. Atjaunošanas projekts".

1995.gads

Marts

30.03 — darbu sāk Balvu rajona radiostacija "Merkūrijs". Tajā regulāri skan LKF Balvu kopas raidījums "Iz pūra lādes".

Aprīlis

13.04.— LKF Balvu kopa organizē
— novadnieka, horeogrāfa Imanta Magones un dzejnieka Ulda Prancāna jubilejas pasākumus;
— Lieldienu tradīciju pasākumu, kurā dziesmas dzied etnogrāfe Linda Vītola (pasākuma režisores M.Castrova un M.Šperberga).

Maijs

17.05. — notiek LKF konkursa "Ceļš uz tēva mājām" (par dzimtu vēsturi) noslēgums, kuram atsaukušies skolēni no Krišjāņiem, Žīguriem, Renavas, Bērzpils, Viksnas un Balviem.

Septembris. Sakarā ar latviešu pirmās dramaturģes Marijas Pēkšēnas 150. dzimšanas dienas atceri Mazsalacas kopa izsludina domrakstu konkursu, aicinot piedalīties Valmieras rajona skolu 6. —12.klases. Pasākuma ieskaņā Mazsalacas kultūras namā tiek atklāta M.Pēkšēnas dzimtas koka un novada dramatiskās mākslas attīstībai veltīta izstāde.

22.09. Mazsalacas vidusskolā noslēdzas domrakstu konkurss:

1.vieta Inesei Zelmanei — Valmieras 5.vsk. (12.klase)

2.vieta Ievai Čingulei — Mazsalacas vsk. (12.klase)

3.vieta Ievai Prauliņai un Ivaram Kaužēnam — Mazsalacas vsk. (9.klase).

Piešķirtas prēmijas Ls 50; Ls 30; Ls 20 apmērā.

Ramatā uz Nuķu pusmuižas noras pie piemiņas akmens M.Pēkšēnas 150. dzimšanas dienai veltītajā pasākumā piedalās kori "Ziemeļzeme", "Salaca" un igauņu vīru koris "Nommela".

Melngalvju nama atjaunošanas kopa piedalās 1. kārtas darba zīmējumu izstrādāšanā un nama pamatakmeņa likšanas pasākuma organizēšanā.

1996.gads

Jūnijs

1., 13.06. Mazsalacas kopa rīko Salacas pasaku svētkus un pasaku konkursu.

Augusts

5.-11.08. Projekta "Mana muiža" ietvaros Balvu kopa senajā Balvu muižas kompleksa klētī rīko akciju "Mana muiža". Tiek sakopta klēts apkārtnē un teritorijai pieguļošais Lāča dārzs. Piedaloties Balvu bērnu mākslas skolas audzēkņiem, kā arī Balvu iedzīvotājiem un viesiem, tiek apgleznota klēts iekšpuse un fasāde. Šajā vietā paredzēts izveidot kultūras un informācijas centru.

Melngalvja nama atjaunošanas kopa izstrādā nama viduslaiku pagrabu restaurācijas koncepcijas projektu un uzsāk veidot Melngalvju nama būvvēstures muzeja fondus un ekspozīciju.

Inese Gailīte

RĪGAS ASTOŅSIMTGADES PROGRAMMA

Tapusi 1993.gadā, kad Latvijas Kultūras fonds uzaicināja dažādu nozaru mākslas un zinātnes pārstāvjus – Rīgas entuziastus – izstrādāt koncepciju darbu kompleksam, kas paveicams līdz 2001. – jubilejas gadam.

Rīga - no vienas puses, jaunas, neatkarīgas valsts, kura tiecas pierādīt un atrast sevi jaunajā, postsociālistiskajā Eiropā, galvaspilsēta; no otras – mums pašiem, Latvijas un Rīgas iedzīvotājiem, mazizzināta un pret tirgus ekonomikas likumiem pilnīgi neaizsargāta, unikālus arhitektūras kompleksus un vēstures procesa liecības saglabājusi pilsēta.

Kā to darīt tuvu, interesantu un mīlamu savējiem un viesiem, ja ne latviešu, ne kādā citā valodā nav populāri un saistoši uzrakstītas Rīgas vēstures? Kā Rīgu, izsenis Eiropas kultūrai piederošu, bet politiskajās peripetijās nemitīgi no tās ārā rautu, atkal padarīt pievilcīgu? Kā nest tās vārdu un tēlu pasaulē?

Šie un līdzīgi jautājumi bija veidojamās koncepcijas pamatā. Nepārvērst gatavošanos Rīgas jubilejai par kārtējo kampaņu, bet sagaidīt to ar nopietnu paveikto darbu klāstu – pilsētvides sakārtošanā, tās izpētē un kultūrvēstures aktualizēšanā, pilsētas tēla veidošanā, kurā uz vienlīdzības, savstarpējas sapratnes un ieinteresētības principu pamata sadarbotos sabiedriskas organizācijas un biznesa institūciju pārstāvji, pašvaldības un valsts.

Tāpēc viens no LKF programmas koncepcijas pamatuzdevumiem bija – rosināt valsts un pašvaldības aktivitātes. Šobrīd ir izveidotas abu līmeņu institūcijas, un LKF darba grupa turpina uzsāktos projektus: vairāku izdevumu sēriju veidošanu, gadagrāmatu izdošanu, kultūrvēsturiskām tēmām veltītu konferenču un izstāžu gatavošanu. Sadarbībā ar Latvijas Banku top Rīgas astoņiem gadsimtiem veltīta 8 monētu sērija, kas jau iemantojusi pasaules numismātu un citu interesentu uzmanību.

Ramona Umblija

Izvērstu informāciju par programmas darbu skatīt:

"Rīga - 800. Gadagrāmata 1993" (1994),

"Rīga - 800. Gadagrāmata 1994 / 1995" (1996).

“LIKTEŅARHĪVS”

Subjektīvo laikmeta liecību krātuve: dienasgrāmatas, atmiņu pieraksti, vēstules un fotogrāfijas, dzimtu un cilvēku likteņstāsti, kas atklāj vēstures norises visā to daudzveidībā un pretrunībā un apliecina atsevišķa cilvēka un tā dzīves pieredzes vērtību.

“Likteņarhīvs” ir bagāts kultūrvēsturiskas informācijas avots, kas, saskaņā ar autoru gribu, var tikt izmantots gan zinātniskos pētījumos, gan TV un radio raidījumos, gan publikācijās presē un grāmatās.

1992.gada nogalē lasītāju rokās nonāca četras ilgi lolotas grāmatas, kuru pamatā ir “Likteņarhīvā” glabātie materiāli - A.Šķēles “Dzimtas hronika” (red. J.Lejiņš), A.Janševska “Dzīvotgriba” (red. L.Soma), A.Diriņas “Velna karuselis” (red. Z.Dzedulis) un V.Timzes “Dzīves atmiņu spogulis” (red. I.Leinerts). **1993** gada sākums ir saistīts ar šo grāmatu izvadīšanu pasaulē gan ar radio un TV raidījuma “Dzīvīte, dzīvīte...” starpniecību, gan nepastarpināti uzrunājot lasītājus.

Janvārī Ventspils Zinātniskajā bibliotēkā radi, draugi un vienkārši interesenti tikās ar novadnieku A.Šķēli un viņa “Dzimtas hronikas” līdzveidotāju V.Zariņu (dz.Čaču). Meklējot savus un savu senču vārdus gandrīz četrus metrus garajā rullī, šķiet, daudziem radās vēlme sapulcēt vienkopus plašo Čaču-Šķēļu dzimtu.

Martā dzimtajā pusē Rūjienā pabija V.Timze. Kopā ar laika biedriem viņš atmiņās izstaigāja savas bērnības un jaunības takas un nostiprināja ieceri - vācu pretgaisa spēkos reiz iesauktajiem un dzīvi palikušajiem likteņbiedriem sanākt kopā un ņemt savā aprūpē bojā gājušo atdusas vietas Rīgas Brāļu kapos.

Gada ietvaros plašākās un nozīmīgākās publikācijas ir tapušas ar laikraksta “Neatkarīgā Cīņa” atbalstu. R.Skrābāna atmiņas par māti Zeltu Skrābāni-aktīvu latviešu lietišķās mākslas tradīciju kopēju, A.Langenfelda kultūrvēsturiskais apraksts par Vadakstes pagasta iedzīvotājiem, kā arī O.J.Ciemiņa “Taksometra šofera piezīmes”. Gada nogalē ar

a/s “Preses nams” atbalstu klajā nāk vēl viena “Likteņarhīva” sērijas grāmata - O.J.Ciemiņa “Midziņu ciema Jūlijs Rīgā un Vorkutā” (red. L.Soma).

Jaunas mājvietas sev raduši emigrācijas latviešu Kultūras fondam atsūtītie dažāda rakstura materiāli. J.Bičoļa (t.sk. “Rāmaves”), kā arī H.Tihovska arhīvs nonākuši RLMVM, J.Niedras vākums - Latvijas Kara un Latvijas Vēstures muzejā, kur tiem paveras iespējas ieiet plašākā izpētes un aprites laukā.

Šajā gadā izveidota arī jauna “Likteņarhīva” ekspertu padome; A.Briede, G.Grīnuma, Ē.Jēkabsons, I.Krontāle, S.Lazda, J.Lejiņš, S.Maculēviča, U.Niedra, I.Pijols, I.Treimane, S.Viese, lai nepieciešamības gadījumā sniegtu konkrētu, individuālu atbalstu.

Gausāk nekā citkārt arhīviem klāt nākuši jauni dzīvesstāsti, krāti kladēs un burtnīcās, fotoalbūmos un oficiālos dokumentos. Biežāk “Likteņarhīva” apmeklētāji vien īsāku vai garāku laiku ļāvuši ielūkoties savu atmiņu lappusēs, lai saņemtu spēcīgāku iesāktajam darbam vai arī izvērtējumu jau paveiktajam, nereti cerot uz drīzu publikāciju. Vērojama tendence bijušo dienu dokumentālo hroniku (S.Bierne “Atmiņas par manu tēvu Jāni Višņu”, u.c.) aizstāt ar mākslinieciskas fantāzijas pastarpinātu vēstures zīmējumu (M.Pētersones “Dziesma vītola”, R.Siliņas “Rūgtā maize” u.c.).

Divi pasaules kari, Latvijas pirmie brīvvalsts (20.-40.) un piecdesmit padomju gadi - tās ir atmiņu spraustās laika robežas, toties ģeogrāfiskās galvenokārt saistās ar Vidzemi un Kurzemi, retāk Zemgali un jo īpaši Latgali. Atmiņās dominē lauki un vēlreiz lauki, neatlaidīgi atgādinot, ka bijām zemnieku tauta. Pilsētnieku izjūtu un pārdzīvojumu maz, rīdzinieku - vēl mazāk.

Daudzu interesantu tikšanos, atmiņu stāstu un rakstu vidū **1994.** gads “Likteņarhīvam” paliks īpaši nozīmīgs divu iemeslu dēļ - tie ir P.Krastiņa “Andriņi” (izd. ar A/S “Preses nams” atbalstu) un Čaču-Šķēļu dzimtas saiets.

Grāmatas pamatā ir "Likteņarhīvam" uzticētais Pētera Krastiņa atmiņu albūms, kas veidots 1977.gadā par savas bērnības laiku (1904 - 1914). Tā ir zaļos audekla vākos pašrocīgi iesieta, mazmeitai veltīta grāmata, kas tapusi bez melnrakstiem.

Ar tušas spalvu veidoto stāstījumu ilustrē zīmējumi, viegli ietonēti ar parastajiem krāsu zīmuliem. Sagatavojot "Andriņus" publicēšanai, teksts ir minimāli rediģēts, dažkārt mainīta vien atmiņu fragmentu secība, un vēl P.Krastiņa meitas papildinātajā Krastiņu dzimtas kokā parādījušies jauni atzari.

"Andriņi- tā vispirms ir lauku sēta Leišmalē, kurā vairākās paaudzēs dzīvojuši Krastiņu dzimta, kamēr 2.pasaules karš šo vietu nolīdzinājis līdz ar zemi, neatstādams pat drupas, tikai akas vietu vien. P.Krastiņa grāmatā Andriņu mājas ir uzceltas no jauna, atkal iezīmētas Skaistkalnes apkārtnes kartē Mēmeles upes krastā. Atmiņu Andriņos viss līdz pēdējam sīkumam atgriezts savā vietā-ik koks, ik ēka, ik taciņa".

"Līdzās enciklopēdiskajai, etnogrāfiski precīzi dokumentētajai daļai Andriņos ienāk arī kaut kas no J.Jaunsudrabiņa Baltās grāmatas noskaņām- tie ir Pētera Krastiņa spilgti iezīmēti pārdzīvojuma brīži- bailes, kauns, prieks un izbrīns, kas pavadījuši viņa bērnu dienu darbus un nedarbus".

"Tuvējā Skaistkalne- tolaik Šēnberga, saukta arī par Šimberku- ir izteikti daudz nacionāla mazpilsētiņa : kā jau pie robežas te netrūkst ne žīdu, ne leišu, ne čigānu, ne vācu baronu. Šī etniski raibā dzīves aina ir atradusi savu vietu Andriņu atmiņu grāmatā".

J.Mackova. Vai jums ir savi Andriņi?
(Laiva. 12.07.1994.)

NTV-5 un LKF kopīgi veidotajā raidījumā "Saules ceļš" mēģināts vēlreiz iet pa P.Krastiņa atstātajām pēdām tiešā un pārnestā nozīmē, salīdzinot tagadējo Skaistkalni ar grāmatas autora dokumentēto un uzklusot viņa meitas Lijas Zigrīdas Sausiņas atmiņas.

Andriņos aizsāktu dzīvesstāstu P.Krastiņš turpina vēl trijos albūmos, kuru publicēšanu "Likteņarhīvs" vēlētos turpināt: "Kara un juku laiki"(1914-1925), "Dienests armijā"(1925-1934) un "Ciešanu gadi"(1940-1941).

Veiksmes gadījumā "Likteņarhīva" sērijā iznākušās grāmatas ir ne tikai kāda liela darba

noslēgums, bet arī aizsākums jaunām iecerēm jau aiz Kultūras fonda ietvariem. Tā tas noticis ar Alfrēda Šķēles "Dzimtas hroniku". Gandrīz divus gadus pēc grāmatas iznākšanas 1994.gada 20. - 21. augustā Zlēku skolā sanāk Šķēļu- Čaču dzimta kopskaitā ap 250 cilvēku, no kuriem jaunākajam ir pāris mēnešu, bet vecākajam - Žanim Čačam 91 gads. Radu vidū ir arī Anna Zole - pēdējā, kuras vārds saistīts ar ciltsmājām "Sildruvām". Arī Kaģiem un Sviķiem, Kronlākiem un Dižķīvjiem, Stenderiem, Vitkovskiem, Leišiem, Zemeviciem, Bučiuļiem, Tropiņiem un daudziem citiem saknes ir šaivietā. Dzimtai gandrīz piepulcētais, par tās hronistu kļuvušais G.Priede vārdos iezīmē šo dzimtas svētbrīdi. Radio" Mājas svētības " vadītāja I.Mača uz sarunām vedina saieta dalībniekus. 1994.gada 24.septembra TV raidījumā "Saules ceļš" videoacs vēlreiz ļauj skatīt Zlēkās notikušo: pārpildīto skolas zāli, vairākus metrus garo ciltsrulli ar 524 tobrīd zināmiem vārdiem un fotoizstādi "Vienas ģimenes ceļi", kas veltīta A.Šķēles vecākiem, 9 brāļiem un māsām, kuru likteņos spilgti un traģiski atsedzas viens no pretrunu pilnākajiem posmiem Latvijas vēsturē. Ārpus raidījuma paliek saieta otrā diena ar gājieni gar Abavas stāvo krastu uz aizaugušo "Sildruvu" mājvietu, ar piemiņas brīdi senču-Jēzus mājas draudzes locekļu atdusas vietā un nebeidzamajiem stāstiem un leģendām par to, kā reiz bijis.

Un vēl viena tikšanās. 1994.gada 9. septembris, Zlēku traģēdijas upuru piemiņas diena. Šoreiz tā ir kopā sanākšana un stiprināšanās bēdās - tieši un nežēlīgi notikušais skāris katru no klātesošajiem.

"Sveču gaismotajā traģēdijas aculiecinieku atmiņu vakarā runāja par vācu esesiešu patiešām ārkārtējo cietsirdību un nežēlību, bet ne "latviešu buržuāziskos nacionālistus", ne "palīdzību padomju partizāniem un izlūkiem", ne "latviešu policijas vienības" nepieminēja. Aizmirsuši pa garajiem gadiem? Nekā tāda tur nebija? Sarkano bultu pieminēja, bet tāpēc, ka no viņiem neko neesot varējuši noslēpt- pat malkas grēdā iekrautu miltu maisu atraduši. Nākuši naktīs, ņēmuši visu, ko gribējuši..."

Žēl, ka 9.decembrī Zlēkās nebija neviena mūsu vēsturnieka."

G.Priede. Un tad viņš kļiedza
(Diena.13.12.1994.)

1995. gadā visvairāk uzmanības saņēmis mācītais mežkopis H.Upītis. Pateicoties Latvijas meža darbinieku un Latviešu kultūras atbalsta kopas "Tilts" (ASV) finansiālajai palīdzībai, esam varējuši iecerēt pārvērst grāmatā "Par dienām senajām". Mācību gadi Valkas reālskolā un Ķeizariskajā Mežu institūtā Pēterpilī, pirmie patstāvīgā darba gadi Krievijas ziemeļos un pirmās Latvijas Republikas laiks, iezīmīgs ar līdzdalību Cīravas Mežsaimniecības skolas dibināšanā, mācību grāmatu sagatavošanā, mežu pārvaldes organizācijās- isu laiku H.Upītis bijis arī Mežu departamenta direktors. Atmiņas aizrauj ar laikmetu raksturojošu detaļu bagātību un subjektīvi atturīgu stāstījumu.

Spītējot neziņai par turpmākajām grāmatizdošanas iespējām, uzsākts darbs pie P.Krastiņa atmiņu albūmu "Kara un juku laiki" (1914-1925) un "Dienests armijā" (1925-1934) sagatavošanas izdošanai.

Kopā ar ciltskoku pētnieku J.Plūksnu pie "Likteņarhīva" izveidota apakšnodaļa-"Dzimta", kurā tiek uzkrāti pētījumi par Latvijas kultūras un sabiedrisko darbinieku ģenealoģiju (fondā glabājas 19 dzimtu shēmas).

Īsāku laiku "Likteņarhīvam" uzticēti plaši atmiņu un beletrizētu autobiogrāfiju manuskripti. Lielie apjomi vēl jo vairāk sarežģī to izdošanas un pat fragmentu publicēšanas iespējas, kaut memuāru žanra cienītājiem un, protams, vēsturniekiem, šie (nereti grāmatu formā iesietie) manuskripti varētu būt ieintrīģējošs izziņas avots.

1996.gada sākums vēl saistās ar H.Upīša grāmatas apskatiem TV, radio un presē. Recenzēšanai vai pastāvīgai esamībai arhīvā tiek uzticēti S.Krūmiņas, T.Kažoka, V.Bremānes, I.Ķīses, A.Beķeres autobiogrāfiskie materiāli. Fondu bagātināšanai savu vasaras prakses laiku ziedo Latvijas universitātes Filoloģijas fakultātes 1. kursa studenti.

Kalendārs 1993. gads

Janvāris

15.01. J.Rozes grāmatnīcā I.Ziedoņa tikšanās ar lasītājiem, tiek runāts arī par LKF "Likteņarhīva" iecerēt un iepriekšējā gada nogalē šajā sērijā iznākušajām grāmatām:

A.Šķēles "Dzimtas hroniku",
A.Janševska "Dzīvotgribu", A.Āriņš
"Velna karuseli",
V.Timzes "Dzīves atmiņu spoguļi".

21.01. TV raidījumā "Dzīvīte, dzīvīte" I.Ziedoņa teiktā ieraksts.

29.01. Ventspils Zinātniskajā bibliotēkā tikšanās ar grāmatas "Dzimtas hronika" autoru A.Šķēli un līdzveidotāju V.Zariņu (dzim. Čaču). Pasākums izvērsas par plašās Čaču-Šķēļu dzimtas pirmo kopāsanākšanas reizi.

"Kultūras Fonda Avīzē" publikācija "Mīlestības vēstules" (Par Paulīni Brastiņu un Kārli Osi Mazsalacā, mat. sag. I.Kraskeviča un I.Janaite).

Arhīvā ienāk Spīdolas Biernes atmiņas par tēvu Jāni Višņu, deputātu visos pirmās LR Saeimas sasaukumos.

Februāris

11.02. Ikšķilē mūžībā aiziet A.Šķēle.

18.02. TV raidījumā "Dzīvīte, dzīvīte" par A.Šķēles "Dzimtas hroniku" un tikšanos ar lasītājiem Ventspilī. Videolente kļūst par pēdējo viņa dzīves liecību.

Arhīvā ienāk Aleksandra Birznieka atmiņas par izsūtījuma gadiem Sibīrijā.

Marts

03.03. Rūjienas kultūras namā tikšanās ar novadnieku V.Timzi un viņa grāmatu "Dzīves atmiņu spoguļis".

17.03. Laikrakstā "Diena" G.Priedes raksts "Ar Zlēku Sildruvu gaišo, rosīgo, spītīgo starojumu" (Par A.Šķēles grām. "Dzimtas hronika").

20.03. Laikraksta "Neatkarīgā Cīņa" pielikumā sāk publicēt O.J.Ciemiņa atmiņas "Taksometra šofera piezīmes" (mat. sagatavoja L.Soma). Turpinājumi avīzes 03.04., 08.06., 07.07., 21.07. numuros.

Arhīvā ienāk Jura Andrēna atmiņas.

Maijs

08.05. Arhīvā reģistrēts U.Rozes "Ceļojums uz rietumiem".

RLMVM rīkotajā izstādē "I.Ziedonim-60" piedalās arī "Liktēnarhīva" materiāli.

Jūnijs

Tiek pārskatīts J.Bičoļa arhīvs, sagatavots nodošanai RLMVM.

Jūlijs

NC pielikumā "Laiva" R.Skrābāna atmiņas "Zelma Skrābāne bija mana māte" (mat. sag. J.Mackova).

Arhīvā ienāk:

— G.Vidzemnieka (pseud.) atmiņas "Zem Latvijas saules",

— V.Priednieka un A.Cīrules (dz.) materiāli.

Vairākas tikšanās ar A.Virsnieku (ASV), sarunas par ieceri izveidot fotoalbūmu par latviešu emigrantu dzīvi ASV.

LKF tiek nodoti O.Zāma gleznu fotoalbūmi, gleznas, skulptūras u.c.mat.

26.07. Latvijas Mākslas muzejam tiek nodoti O.Zāma dok. materiāli.

27.07. Piecpadsmit Krievijas latviešu bibliotēkām tiek dāvātas grāmatas (14 nos., 201 vien.)

Septembris

Arhīvā ienāk:

— U.Priednieka "Jurišu ģimenes hronika",

— J.Holsta atmiņas 6 grāmatās (iesējumos),

— M.Bremmera-Brēma materiāli.

Oktobris

NC pielikumā "Laiva" A.Langenfelda atmiņas "Vadakstes pagasta iedzīvotāji: vietējie un ienācēji" (mat. sag. J.Mackova).

23.10. Radio Literāro raidījumu redakcijas sagatavotais materiāls par O.J.Ciemiņu, viņa darbu fragmentu lasījums.

Arhīvā ienāk A.Antonija atmiņas par skolotāju Elzu Cīruli Asītē.

Novembris

Arhīvā ienāk:

— V.Golubovska nodotie materiāli par Gustavu Golubovski,

— J.Lieberga atmiņas,

— A.Zirnekļa "Pa Kurzemes ceļiem" (Leģionāra piezīmes).

30.11. Latvijas kara muzejam glabāšanā nodoti Kanādas latviešu katoļu apvienības sūtītie materiāli (22 vien.).

Decembris

02.12. Latvijas vēstures muzejam glabāšanā nodoti: Latvijas katoļu organizācijas sākumi Kanādā (1 kaste), J.Niedras arhīva materiāli (3 kastes), avīzes "Latvija" aizsākumi (1 kaste).

06.12. Nacionālajai bibliotēkai nodoti Kanādas latviešu katoļu apvienības sūtītie žurnāli un žurnālu izgriezumi, tematiski saistīti ar Latviju.

Arhīvā ienāk:

— A.Vāveres -Vērmanes (Austrālija) atsūtītie materiāli,

— A.Kociņa atmiņas,

— A.Dakšas "Atmiņas par manu dzīvi un Kārzdabas pagastu",

— V.Salgala žurnālista piezīmes,

— J.Avotiņa vēstules,

— K.Draviņa grāmata "Kurzeme aizgājušos laikos",

— A.Amerika autobiogrāfija,

— J.Zemtauta atmiņas par tēvabrāli V.Zemtauti,

— R.Siliņas autobiogrāfiskais darbs "Rūgtā maize".

08.12. RLMVM nodots Kanādas latviešu katoļu apvienības sūtītais Dr.M.Tihovska arhīvs (4 kastes).

1994. gads

Janvāris

15.01. Tikšanās ar grāmatizdevēju asociācijas biedriem.

Arhīvā ienāk

— A.Rektiņas atmiņas par tuviniekiem,
— M.Rumpja atmiņas.

Lasīts kultūrvēsturiskiem faktiem bagātais vēstījums par mācītāja un folklorista M.Celmiņa dzīvi (sarakstījis dēls H.Celmiņš).

Februāris

Presei sagatavoti mežkopja H.Upīša memuāru fragmenti. Šīs atmiņas iecerēts izdot arī grāmatā.

Lasītas L.Veldres piezīmes par Pirro dzimtu.

RLMVM tiek nodota J.Širmaņa unikālā autogrāfu kolekcija.

Tikšanās ar I.Jēkabsoni, viņa stāsta par kultūras dzīvi Siguldā un tēvu-grāmat-tirgotāju, izdevēju un antikvāru Neideru.

Marts

Pabeigts P.Krastiņa grāmatas "Andriņi" makets.

Arhīvā ienāk:

— A.Kacēnas atmiņas par latviešu koloniju Baltkrievijā,
A.Biķes materiāli par Biķu, Lorbergu un Ružu dzimtu vēsturi.

Tikšanās ar J.Vitoliņu, viņš stāsta par darbu urāna rūdas bagātināšanas rūpnīcā pēckara Igaunijā.

Aprīlis

Arhīvā ienāk R.Jaunskungas atmiņu kopa "Cilvēks nav vientuļa lapa".

Lasīts A.Niedras pētījums par Andrieva Niedras politisko darbību 1919.gadā ("Nodevējs vai patriots").

Maijs

Tikšanās ar Irēnu Ķīsi, arhīvā ienāk viņas rakstītās atmiņas "Ar gana riksti gadu kalnā".

Jūnijs

20.06. Viesojas Dagmāra Kreilis (Kreišmanis) no Argentīnas, turpinās sarunas par ieceri izdot grāmatu par Rūjienas Lielo muižu un tās ļaudīm.

Arhīvā ienāk dažādi materiāli par Kreišmaņu (Cīruļu) dzimtu.

28.06. Viesojas J.Skuijiņš (ASV).

Jūlijs

12.07. Filmēšana Skaistkalnē NTV-5 un LKF iecerētajam raidījumam par P.Krastiņa grāmatā "Andriņi" atspoguļoto (rež. S.Stāle, oper.A.Pavlovskis).

12.07. NC pielikumā "Laiva" J.Mackovas sagatavotais materiāls "Vai jums ir savi *Andriņi*?"

18.07. Filmēšana pie P.Krastiņa meitas L.Sausiņas.

23.07. NTV-5 veidotais raidījums "Saules ceļš" (atkārtojums 26.07.).

29.07. Tikšanās ar I.Irbi (ASV).

31.07. P.Krastiņa grāmatas reklāmas brauciens uz Skaistkalnes tirgu - vēsturisko Kaņepeni.

Augusts

07.08. Radio raidījums "Mājas svētība" par P.Krastiņa grāmatu.

20.-21.08. Čaču-Šķēļu dzimtas saiets Zlēku pamatskolā, filmē NTV-5, intervē I.Mača raidījumam "Mājas svētība".

Septembris

03.09. Laikrakstā "Diena" G.Priedes raksts "Kādas dzimtas svētki Zlēkās".

04.09. Čaču-Šķēļu dzimtas saietam veltīts raidījums "Mājas svētība".

Oktobris

28.10. J.Skujiņa materiāli nodoti Teātra muzejam.

Novembris

Arhīvā ienāk A.Grāvītes autobiogrāfiskie materiāli.

1995. gads

Janvāris

Arhīvā ienāk:

— O.Liepiņa atmiņu stāstījums par leģionāra gaitām "Tādi mēs bijām",
— A.Gāles dāvinājums - J.Birznieka "Grāmata par draugu".

Lasītas aktiera A.Vītola bērnības atmiņas.

Februāris

Lasītas M.Priedes piezīmes "1991.gads".

Sākts darbs pie H.Upīša manuskripta sagatavošanas grāmatai (red. T.Ķerus).

Aprīlis

J.Leja no Kazdangas atved savu dienu grāmatu 7 kladēs.

Jūnijs

21.06. Viesojas Kronvaldu Ata radi (Andris Gaters un Ilga Vanaga).

Sadarbībā ar J.Plūksnu izveidots "Likteņarhīva" atzars - "Dzimta" kā Latvijas kultūras un sabiedrisko darbinieku ģenealoģijas shēmu krātuve un kartotēka. Krātuvē glabājas: Dokku, Liepiņu, Poruku, Plikausu, Piņņu, Dzelzskalnu, Egles, Gopperu, Ērenpreisu, Alkšņu, Kundziņu, Bārdu, Brenčēnu, Krogzemu, Stērstu, Šķibustu, Straumes, Niedras dzimtas koki.

Jūlijs

05.07. Brauciens pie I.Ķīses uz Babīti, sarunas par atmiņu rakstu turpināšanu.

25.07. Radioieraksts par H.Upīša grāmatu.

Augusts

13.08. Raidījumā "Mājas svētība" (red. I.Mača) H.Upīša grāmatas "Par dienām senajām" fragmentu lasījums un saruna par "Likteņarhīva" turpmākajām iecerēm.

15.08. Ciemošanās pie Bērziņu ģimenes Tukumā, sarunas par Augšstrautu Frīda (pseud.) vēsturiskā romāna "Zofijas un Indriķa dzīve", kā arī autobiogrāfisko materiālu varbūtējo izdošanu.

22.08. Viesošānās pie A.Zoltnera Kauguros, atmiņu pieraksts.

Septembris

Lasīts Augšstrautu Frīda vēsturiskais romāns, kura pamatā dzimtas likteņi - "Zofijas un Indriķa dzīve".

Oktobris

03.10. Viesojas Z.Rone, top atmiņu pieraksti.

Lasīts F.Bērziņa apjomīgais vēstījums "Manas bērnības dienu atmiņas" 1. daļa, aktiera A.Vītola atmiņas (turpinājums), A.Berķa "Atmiņas un pārdomas".

Arhīvā ienāk tēlnieka B.Bula materiāli.

Novembris

21.11. Viesojas M.Priede, dienasgrāmatu pieraksti.

28.11. Viesos pie Aleksandra Berķa (Rīgā), saruna par atmiņu rakstīšanu un to izdošanas iespējām.

30.11. Rīgas Centrālajā bibliotēkā stāstījums par "Likteņarhīvu", bibliotēkas darbu un citām LKF programmām, videomateriālu demonstrēšana.

Decembris

13.12. No tipogrāfijas saņemta H.Upīša grāmata "Par dienām senajām"

15.12. Viesojas M.Jēkabsons.

18.12. Mežu darbinieku biedrībā atmiņu vakars veltīts nule iznākušajai mācītā mežkopja H.Upīša grāmatai.

- 21.12. TV raidījumā "Zīmes" par H.Upīša grāmatu.
- 23.12. NTV-5 un LKF raidījumā "Saules ceļš" - "Par dienām senajām" un H.Upīti.
- 28.12. "Literatūra. Māksla. Mēs." (nr. 41). D.Īvāns par H.Upīša grāmatu.

1996. gads

Janvāris

- 03.01. TV Anniņa raidījumā "Ziemassvētki Pārdaugavā" par H.Upīti veltītu vakaru.
- 04.01. Laikrakstā "Kultūra un Izglītība" M.Grīnbergas ieskats H.Upīša grāmatā.
- 06.01. Radio raidījumā "Meža saimnieks" stāstīts par H.Upīša "Dienām senajām".

Žurnālā "Grāmatu apskats" (nr. 2) informācija par H.Upīša grāmatu.

Marts

- 07.-11.03. Recenzēšanai atnests S.Krūmiņas biogrāfiskais darbs ("Izpostītā zeme un mīlestība").
- 14.03. Viesojas Dobeles raj. "Lauciņu" saimnieks Vārna sakarā ar selekcionāra P.Upīša simtgadi.
- 18.03. M.Valtere dāvina sava krusttēva Teodora Kažoka dzejas manuskripta kopiju.
- 20.03. Laikraksts "LaBA" nodod arhīvam materiālus par avīzē publicētajiem kalendāriem, t.sk.-uzvārdu kalendāru.
- 26.03. Konsultācija ciltskoku pētniecības sakarā (Brastiņu dzimtas pārstāvjiem).

Aprīlis

- 08.-15.04.—Iepazīšanās ar atmiņu materiāliem, kas paredzēti publicēšanai Rīgas -800 veltītajā gadagrāmatā.

- 17.-26.04. Metodisko materiālu apkopošana dzimtas koku pētnieku vajadzībām (J.Plūksnas pieredze).

- 30.04. Arhīvā ienāk V.Bremanes atmiņu pieraksti.

Maijs

- 06.05. Tikšanās ar V.Bremani.

Jūnijs

- 07.06. LU Filoloģijas fakultātē tikšanās ar studentiem, kuri folkloras prakses ietvaros vāks materiālus arhīva papildināšanai.

- 13.06. Tikšanās ar Bērziņu ģimeni (Tukumā), sakarā ar F.Bērziņa atmiņu grāmatām.

- 19.06. Tikšanās ar I.Ķīsi (Babītē).

Māra Daneberga

BIBLIOTĒKA

1993. gadā LKF bibliotēka saņēmusi 5400 grāmatu un žurnālu no trimdā dzīvojošiem latviešiem, pārsvarā profesionālo literatūru, daiļliteratūru un mācību grāmatas angļu valodā. Tās nodotas Rīgas Svešvalodu bibliotēka, LR Aizsardzības ministrijas, Medicīnas akadēmijas, Rīgas tehniskās universitātes, Lutera baznīcas draudzes un Patentu tehniskajai bibliotēkai, kā arī skolām.

Šajā gadā kopā ar Jaunatnes teātra aktieriem A.Krastiņu, I.Brakovski, J.Kalnupu un Leļļu teātra aktieriem V.Drulli un K.Kupču organizēti braucieni uz Suntažu, Raiskuma un Iecavas internātskolām, līdzvedot mācību grāmatas un lasāmvielu svešvalodās. Braucienā uz Viģantes pamatskolu piedalījās arī Daugavas programmas koordinatore M.Urme, Daugavas komisijas locekle V.Villeruša, Kr.Barona muzeja zinātniskā līdzstrādniece V.Titāne un folkloras ansambļa dalībnieki.

Sibīrijas latviešu centriem sarūpētas un nosūtītas 107 trimdas latviešu grāmatas, topošajai Latvijas Valsts prezidenta bibliotēkai nodota 31 grāmata.

Oktobrī kopā sanākusī LKF grāmatu un bibliotēku komisija: I.Ziedonis, A.Vilks, A.Šmite, V.Kocere, I.Rudene, J.Augstkalns, T.Karma nolemj atbalstīt starptautisko akciju "Grāmatas Bosnijai" un iesaistīt tajā Rīgas pilsētas un mācību iestāžu lielākās bibliotēkas.

1994. gada aprīlī mainās bibliotēkas vadība. A.Ušerovska nodod lietas M.Danebergai. Gada nogalē grāmatu daudzums bibliotēkā pieaudzis līdz 4422 vienībām, tai skaitā nopirktas 27 vienības. Bibliotēka apkalpo 91 lasītāju.

Gada laikā saņemti 11 grāmatu un žurnālu sūtījumi, kopskaitā 101 kaste.

Aktīvākie sūtītāji ir: I.Irbe, ASV (45 k.); L.Siliņš, Zviedrija (25 k.); korporācija "Imeria" un A.Stalis, ASV (16 k.); A. un M.Bērtīsi, ASV (5 k.); A.Bērziņš, Kanāda (2 k.); J.Skujiņš, ASV (2 k.).

Grāmatu dāvinājumus saņēmušas 38 Latvijas skolas, kopskaitā - 1062 vienības.

1995. gadā kopīgi ar Pedagogu izglītības atbalsta centru un a/s "Preses nams" LKF bibliotēka ir pabijusi 22 Latvijas rajonos un 825 mācību iestādēm dāvājusi 7663 grāmatas, kuras iznākušas ar fonda materiālu vai idejisku atbalstu. Tās ir "Likteņarhīva" un "Tēvzemes sērijas" grāmatas un izdevumi, kas tapuši Daugavas un Rīgas 800 gades programmu ietvaros. Šo mazo ceļojumu kodolu veido Pedagogu izglītības atbalsta centra metodiķe Anita Šmite, kas kopā sauktos rajona skolu direktorus iepazīstina ar jaunāko skolu darba organizācijā un vadībā un Ausma Kūlīte no "Preses nama" grāmatnīcas, skolotājiem klātpievedot "Preses nama" izdevumus. Tie ir vērtīgi pieredzes braucieni, kas dod ieskatu par Latvijas lauku un mazpilsētu gara un miesas jeb materiālo dzīvi un ne lieku reizi pārliecina, ka jebkuru dzīves pārvērtību aizsākums ir katra cilvēka personiskās attieksmes maiņa.

Šajā gadā saņemti jauni grāmatu sūtījumi no I.Irbes, ASV (23 k.); A.Stalis un korporācijas "Imeria" ASV (19 k.); L.Siliņa, Zviedrija (2250 eks.) un prof. J.Skujiņa, ASV (1 k.).

Grāmatu dāvinājumus, kas veidoti no trimdas latviešu sūtījumiem, saņēmušas gan skolas un augstskolas, gan dažādas kultūras iestādes - kopumā 731 vienības.

1996. gadā turpinās Pedagogu izglītības atbalsta centra, a/s "Preses nams" un LKF bibliotēkas kopīgi rīkotie braucieni uz Latvijas rajonu centriem. Šī viesošanās aktivizējusi arī skolu bibliotekārus, kuri nu paši meklē iespējas ar LKF starpniecību bagātināt savas krātuves. Sadarbībā ar Akadēmiskās bibliotēkas Misiņa nodaļu un Latvijas Nacionālo bibliotēku tiek pārskatīti LKF bibliotēkas fondi, atsakoties tajos no maz izmantotās grāmatu daļas.

Kalendārs 1994. gads

Aprīlis

18.04. Bibliotēkas vadītāja A.Ušerovska nodod bibliotēku M.Danebergai. Bibliotēkas nodošanas aktā precizēts, ka pamatfondā reģistrētas 3249 grāmatas un LKF Mākslas Centrā Lielupē vēl 1030 grāmatu.

Maijs

30.05. Pienāk prof. J.Skujiņa (ASV) grāmatu sūtījums (1. kaste).

Jūlijs

04.07. Dāvinājumu - M.Bērziņas grāmatas "Mūslaiku leģendas" un "Zelta caune"- Skaistkalnes topošā novadpētniecības muzeja vārdā saņem P.Lukaševics.

06.07. Pienāk apgāda "Mežābele" vadītājas M.Hinkles (ASV) grāmatu sūtījums (6 kastes).

14.07. Pienāk I.Irbes (ASV) grāmatu sūtījums (6 kastes).

28.07. Pienāk korp. "Imeria" un A.Stalis (ASV) sarūpētais grāmatu sūtījums (6 kastes).

Augusts

03.08. Pienāk korp. "Imeria" un A.Stalis (ASV) sarūpētais grāmatu sūtījums (5 kastes).

04.08. Dāvinājumu saņem Skaistkalnes skola (23 vien.).

06.08. Pienāk A.un M.Bērztīsu (ASV) grāmatu sūtījums (5 kastes).

06.08. Dāvinājumu saņem Pastendes skola (27 vien.).

08.08. Dāvinājumu saņem Izglītības attīstības institūta Informācijas centrs (10 vien.).

18.08. LKF sadarbībā ar Izglītības attīstības institūtu dāvina institūta balsta skolu informācijas un metodiskajiem centriem (32 skolām) grāmatas, kuras sarūpējuši tautieši ārzemēs (kopskaitā 957 vien.).

20.08. Dāvinājumu saņem Zlēku pamatskola (20 vien.).

22.08. Dāvinājumu saņem Siguldas sākumskola (4 vien.).

26.08. Dāvinājumu saņem Rīgas Angļu ģimnāzija (6 vien.).

Septembris

10.09. Konkursa "Bērna vieta lauku sētā" laureātu apbalvošana (31 vien.).

25.09. L.Bērziņa ikgadējās prēmijas pasniegšanas pasākumu ietvaros LKF apbalvo skolotājus un metodiķus par

izciliem pētījumiem kultūras vēsturē, folklorā, pedagoģijā, humanitāro zinātņu metodoloģijā un teoloģijā (17 + 11 vien.).

Oktobris

27.10. Pienāk korp. "Imeria" un A.Stalis (ASV) sarūpētais grāmatu sūtījums (5 kastes).

Novembris

01.11. Pienāk A.Bērziņa (Kanāda) grāmatu sūtījums (2 kastes).

01.11. Dāvinājumu saņem Latvijas Mūzikas akadēmija (16 vien.).

07.11. Dāvinājumu saņem L.Bērziņa piemiņas fonds (13 vien.).

29.11. Dāvinājumu saņem Inešu pagasta pamatskola (25 vien.).

Decembris

04.12. Pienāk prof. J.Skujiņa grāmatu sūtījums (1 kaste).

09.12. Latvijas skolotāju konkursa "Mana novada tradīcijas" laureātu apbalvošana (15 vien.).

21.12. Pienāk I.Irbes (ASV) grāmatu sūtījums (39 kastes).

23.12. Pienāk L.Siliņa (Zviedrija) grāmata "Latvijas Centrālā Padome- LCP" (25 kastes).

1995.gads

Janvāris

02.01. Pienāk A.Stalis (ASV) sarūpētais grāmatu sūtījums (13 kastes).

14.01. Dāvinājumu saņem Salienas skola (13 vien.).

17.01. Dāvinājumu saņem bibliotēka- salons "Vecrīga" (22 vien.).

26.01. Dāvinājumu saņem Cēsu Draudzīgā aicinājuma ģimnāzija (14 vien.).

26.01. Dāvinājumu saņem Raiskuma pamatskola (16 vien.).

26.01. Dāvinājumu saņem Raiskuma internātskola (15 vien.).

Februāris

02.02. Dāvinājumu saņem Ikšķiles pilsētas bibliotēka (20 vien.).

13.02. Dāvinājumu saņem Vērgales pagasta muzejs (12 vien.).

15.02. Dobeles Dāvinājumus saņem 25 Dobeles raj. mācību iestādes.

20.02. Dāvinājumu saņem izdevniecība "Latvijas enciklopēdija" (2 vien.).

- 24.02. Tukums. Dāvinājumu saņem 33 Tukuma raj. mācību iestādes.
- 28.02. Valka. Dāvinājumu saņem 30 Valkas raj. mācību iestādes.

Marts

- 08.03. Krāslava. Dāvinājumu saņem 33 Krāslavas raj. mācību iestādes.
- 13.03. Dāvinājumu saņem Tukuma raj. Skolu valde (16 vien.).
- 14.03. Dāvinājumu saņem Rīgas Katoļu ģimnāzija (27 vien.).
- 17.03. Jelgava. Dāvinājumu saņem 15 pilsētas un 27 raj. mācību iestādes.
- 24.03. Cēsis. Dāvinājumu saņem 48 raj. mācību iestādes.
- 27.03. Gulbene. Dāvinājumu saņem 22 raj. mācību iestādes.
- 30.03. Baltinava. Dāvinājumu saņem 29 Balvu raj. mācību iestādes.

Aprīlis

- 12.04. Bauska. Dāvinājumu saņem 33 raj. mācību iestādes.
- 19.04. Jēkabpils. Dāvinājumu saņem 42 raj. mācību iestādes.
- 26.04. Madona. Dāvinājumu saņem 35 raj. mācību iestādes.
- 28.04. Talsi. Dāvinājumu saņem 34 raj. mācību iestādes.

Maijs

- 04.05. Ogre. Dāvinājumu saņem 35 raj. mācību iestādes.
- 15.05. Kuldīga. Dāvinājumu saņem 40 raj. mācību iestādes.
- 19.05. Rēzekne. Dāvinājumu saņem 16 pilsētas un 48 raj. mācību iestādes.
- 22.05. Alūksne. Dāvinājumu saņem 34 raj. mācību iestādes.
- 24.05. Preiļi. Dāvinājumu saņem 38 raj. mācību iestādes.

Jūnijs

- 12.06. Saldus. Dāvinājumu saņem 36 raj. mācību iestādes.
- 14.06. Pienāk sūtījums no prof. J.Skujiņa (ASV) (59 vien.).
- 28.06. Pienāk L.Siliņa grāmatas "Latvijas Centrālā Padome- LCP" otrais sūtījums (2250 eks.).
- 30.06. "Draudzīgā aicinājuma" dāvinājumu saņem republikas raj. skolu valdes (40 vien.).

Augusts

- 26.08. Ventspils. Dāvinājumu saņem 31 raj. mācību iestāde.
- 29.08. Daugavpils. Dāvinājumu saņem 30 pilsētas un 41 raj. mācību iestāde.

Septembris

- 22.09. Mazsalacas vidusskola. Balvas saņem novada vēsturei veltītā sacerējumu konkursa laureāti (49 vien.).
- 29.09. Dāvinājumu saņem Latvijas radošie skolotāji - grāmatu autori un kultūras vēstures pētnieki (36 vien.).

Oktobris

- 05.10. Dāvinājumu saņem Mazsalacas vidusskola (438 vien.).
- 17.10. Dāvinājumu saņem Rīgas Pedagoģijas augstskolas Vakara un sestdienas studiju nodaļa (2 vien.).
- 27.10. Aizkraukle. Dāvinājumu saņem 35 raj. mācību iestādes.

Novembris

- 06.11. Dāvinājumu saņem Tumšupes skola (9 vien.).
- 17.11. Dāvinājumu saņem Latvijas Universitātes bibliotēka (6 vien.).
- 21.11. Dāvinājumu - D.Kapelendas grāmatu "Pašnodarbību mācību metode latviešu skolās" saņem Pedagogu izglītības atbalsta centrs.
- 24.11. Grāmatu balvas saņem Pedagogu izglītības atbalsta centra rīkotā mācību palīglīdzekļu un mācību grāmatu konkursa uzvarētāji (11 vien.).
- 29.11. Dāvinājumu saņem Daugavpils raj. Medumu vidusskola (22 vien.).

Decembris

- 12.12. Pienāk I.Irbes un Latviešu tautas atbalsta kopas (ASV) sarūpētais grāmatu sūtījums (23 kastes), saskaņā ar tālākajām norādēm, dāvinājumu saņem Lauksaimniecības universitātes Mežsaimniecības fakultāte (1 k.- sūt. Dr.J.Petričevs), Misiņa bibliotēka (5 k.- sūt. Dr. A.Ezergailis), Nacionālā bibliotēka (2 k.- sūt. Dr. A.Ezergailis).
- 21.12. Limbaži. Dāvinājumu saņem 35 raj. mācību iestādes.
- 27.12. Pienāk sūtījums no A.Stalis (ASV) (6 kastes).

1996.gads

Janvāris

- 16.01. Dāvinājumu saņem H.K.Andersena lasījumu/ stāstījumu konkursa uzvarētājas: Cēsu bērnu bibliotēka (20 vien.), Rīgas 1. ģimnāzija (18 vien.), Lauberes pagasta bibliotēka (10 vien.).
- 23.01. No muitas saņemtas J.Urtāna un V.Petrenko grāmatas par arheoloģiskajiem izrakumiem Grobiņā.
- 31.01. Liepāja. Dāvinājumu saņem 17 pilsētas un 36 rajona mācību iestādes.

Februāris

- 05.02. Ludza. Dāvinājumu saņem 34 rajona mācību iestādes.

Marts

- LKF bibl. esošo grāmatu atlase Fundamantālās bibliotēkas Misiņa nodaļai.
LKF bibliotēkas esošo grāmatu atlase Nacionālās bibliotēkas Bērnu lit. nodaļai.
- 07.03. A.Frīde (Latvijas sporta muzejs) nodod LKF bibliotēka tālākdāvināšanai A.Frīdes un A.Auziņa grāmatu "Latvija pasaules šaha olimpiādēs" (30 eks.).
- 14.03. Dāvinājumu saņem Vecpiebalgas vsk. (11 vien.).
- 14.03. Dāvinājumu saņem Jaunpiebalgas vsk. (5 vien.).
- 14.03. Dāvinājumu saņem Ropažu vsk. (5 vien.).
- 14.03. Dāvinājumu saņem Gulbenes ģimnāzija. (47 vien.).
- 14.03. Dāvinājumu saņem Galēnu pamatsk. (29 vien.).
- 22.03. Dāvinājumu saņem Valmieras centrālā bibliotēka (102 vien.).

Aprīlis

- 01.04. Saņemts sūtījums no L.Špacs (ASV) tālāknodošanai A.Brigaderes memoriālajam muzejam.
- 02.04. Pedagogu izglītības attīstības atbalsta centra Svešvalodu nodaļai nodotas (13 kastes; apm. 380 vien.) grāmatas tālākai dāvināšanai Latvijas skolām.
- 11.04. Dāvinājumu saņem Lizuma vidusskola (129 vien.).
- 12.04. Dāvinājums Izglītības satura un eksaminācijas centra rīkotā Jaunrades konkursa uzvarētājiem (17 vien.).
- 19.04. Dāvinājumu saņem Rīgas Tirdzniecības un kulinārijas skola (4 vien.).
- 23.04. Dāvinājumu saņem konkursa "Taka" uzvarētāji (57 vien.).

- 30.04. Dāvinājumu saņem folkloras svētku "Pulkā eimu, pulkā teku" aktīvākie dalībnieki (14 vien.).

Maijs

- 08.05. Dāvinājumu saņem Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas J.Misiņa nod. (19 vien.).
- 08.05. Dāvinājumu saņem Nacionālā bibliotēka (18 vien.).
- 14.05. Viesošanās Baltinavā; dāvinājumu saņem internātskola (67 vien.).
- 16.05. Dāvinājumu saņem Rīgas 3.medicīnas skola (4 vien.).
- 21.05. Grāmatas saņem Latvijas Nacionālā bibliotēka tālāknodošanai pilsētu bibliotēkām (404 vien.).
- 22.05. Dāvinājumu saņem Vadakstes pamatskola (21 vien.).
- 27.05. Dāvinājumu saņem Valkas vidusskola (50 vien.).

Jūnijs

- 05.06. Dāvinājumu saņem Gulbenes ģimnāzija (87 vien.).
- 08.06. Dāvinājumu saņem Pedagogu izglītības atbalsta centra rīkotā konkursa "Mans devums garīgo vērtību augsmei skolas saimē" un "Pedagoģiskie jautājumi. Teorija, metodika, prakse" laureāti.
- 12.06. Dāv. saņem A.Sakses Lejasciema vsk. (4 vien.).
- 18.06. Dāvinājumu saņem Aizkraukles raj. Pilskalnes pamatskolas bibliotēka (29 vien.).

Augusts

- 05.-11.08. Dāvinājumu saņem projekta "Mana muiža" sacerējumu konkursa uzvarētāji, Balvi (41 vien.).
- 23.08. Dāvinājumu saņem Rundēnu vsk. (16 vien.).

Septembris

- 17.09. L.Bērziņa fondam tiek nodotas grāmatas labāko lauku skolotāju- kultūrvēsturisku pētījumu autoru apbalvošanai (47 vien.).
- 20.09. Pienāk I.Irbes (ASV) sarūpētais grāmatu sūtījums (20 kastes).
- 23.09. Dāvinājumu saņem Lizuma vidusskola.

Māra Daneberga

LKF IZDEVUMI

Daugavas programma

1. Daugavas raksti: No Aizkraukles līdz Rīgai. RK, 1991.
2. Latvijas Kultūras fonda Daugavas programma. (1993).
3. J.Urtāns. Daugavas pilskalni. Ceļvežu sērija "Daugavzeme", 1993.
4. Daugavas raksti: No Rīgas līdz jūrai. RK 1994.
5. Taka. Izstādes katalogs. 1994.
6. V.Villeruša. Gājums. 1994.
7. Sēļu zeme. RK, 1995.
8. Daugavas raksti: No Koškovciem līdz Daugavpilij. RK, 1996.
9. Klintaines pagasts. (1996).

"Likteņarhīva" programma

1. A.Bārs. Mani skaistākie gadi Latvijā. 1992.
2. Četru dzimtu krustcelēs. Izstādes katalogs. 1991.
3. Cilvēkarhīvs. Programmas reklāma. 1992.
4. A.Dīriņa. Velna karuselis. 1992.
5. A.Janševskis. Dzīvotgriba. 1992.
6. A.Šķēle. Dzimtas hronika. 1992.
7. V.Timze. Dzīves atmiņu spogulis. 1992.
8. O.J.Ciemiņš. Midziņu ciema Jūlijs Rīgā un Vorkutā. 1993.
9. P.Krastiņš. Andriņi. 1994.
10. H.Upītis. Par dienām senajām. 1995.

Kopu programma

1. Podnieka Evalda Vasiļevska keramika. 1990.
2. Latvijas jūrniecības gadagrāmata '89/ '90. 1991.
3. Latvijas jūrniecības gadagrāmata '91. 1991.
4. 1991. gada janvāris Latvijā. Fotoalbūms. 1991.
5. Latvijas jūrniecības gadagrāmata '92. 1993.
6. Domas un vārdi, sirdī auklēti, gaismā nāk. Dzeja - atklāsmes. 1994.

Rīgas programma

1. Rīgas astoņsimtgades programma
2. Rīga - 800. Gadagrāmata 1993. 1994.
3. Latvijas kredītiestādes 20. gs. sākumā un šodien. 1994.
4. P.B.Philodoro. Passio domini nostri Jesu Christi. 1995.
5. P.B.Philodorus. Vitam quae faciunt beatiorem. Convertite domine. 1996.
6. Rīga - 800. Gadagrāmata 1994 / 1995. 1996.

Spīdolas programma

1. Spīdolas fonds. 1992.
2. Spīdolas programma. 1995.

Izdevumu sērija "Tēvzemes mācība"

1. A.Freināts. Dzimtenes ārēs. 1990.
2. J.Seskis. Latvijas valsts izcelšanās. 1991.
3. V.Veldre. Dzīve pie jūras. 1991.
4. J.Krūmiņš. Viešūrs. 1992.

Citi izdevumi

1. Latvijas Kultūras fonds 1987 - 1989. 1989.
2. LKF gaduraksti 1987 - 1988. 1991.
3. Urna. Plakātu izstādes katalogs. 1995.
4. Cilvēksituācija. Latvija. 90. gadi. 1996.

Periodiskie izdevumi

Cerība. Ticība. Mīlestība. LKF. Speciālizdevums Latvijas baznīcai. 1989.g.6.martā.Izd. tapis sadarbībā ar "Skolotāju Avīzi", atb. - A.Snips

Kultūras fonda avīze

Mēnešraksts

1989.novembris - 1991.decembris

Iznākuši 15 numuri

Redakcija: Artūrs Snips (galv. red.), Gunta Darbiņa, Gundars Ceipe, Igors Šuvajevs, Ieva Janaite, Māra Kaugare, foto Sergejs Akuraters, mākslinieks Kirils Šmeļkovs

Laiva

Mēnešraksts

1992- 1993

Iznākuši 10 numuri

Redakcija: Līga Rušeniece (galv.red.), Jolanta Mackova, Aija Brante.

GALERIJA "LAIVA" (atklāta 1995. gada 25. aprīlī)

LKF galerija "Laiva" tapa, lai radītu iespēju dažādu lietišķās mākslas nozaru profesionāliem māksliniekiem eksponēt un realizēt savus radošos darbus. Kopš galerijas darbības sākuma tiek organizēta regulāra izstāžu darbība, kas ļauj sevi parādīt gan individuālā sniegunā, gan domubiedru grupā.

Galerijas mākslinieciskās tendences un intereses nosaka kodols: profesori P.Martinsons un J.Gagainis, I.Krūmiņa, I.Vecenāne, M.Vaišļa, A.Silapēters, D.Egle, D.Pundurs — mākslinieki, ar kuriem galerijai ir cieša sadarbība un kuru ieteikumā un līdzdalībā tapušas dažādu nozaru kopizstādes, personālizstādes, atsevišķu nozaru izstādes.

Izvēloties kolekcijas un aicinot mākslniekus demonstrēt savus darbus, viens no galvenajiem kritērijiem allaž bijis augsts mākslinieciskās kvalitātes līmenis, profesionāla attieksme pret materiālu un tehnoloģiju. Balstoties uz šiem principiem, tiek piedāvāti darbi, kuri tapuši Latvijā, kā arī tādi, kas radušies, strādājot

dažādos simpozijos ārzemēs (P.Martinsons, I.Krūmiņa, I.Romule, I.Brants u.c.).

Galerijā tiek dota iespēja eksponēt savus darbus arī jaunajiem māksliniekiem - studentiem, tādējādi tos iesaistot aktīvajā izstāžu darbībā (LMA Keramikas katedra, Metāldizaina katedra).

Līdzās Latvijas māksliniekiem galerijā savus darbus eksponējuši arī Lietuvas un Igaunijas mākslinieki (Starptautiskais keramiķu simpozij "Dzimas").

Latvijas - Zviedrijas kultūras dienu ietvaros sadarbībā ar Zviedrijas vēstniecību un Zviedrijas kultūras biedrību tika sarīkota zviedru lietišķās mākslas izstāde (Ålandes salas).

Izstāžu klāstu dažādojušas nozaru grupu kolekcijas: "Zem sprieguma" (apgaismes ķermeņi), miniatūrtekstīliju izstāde (tā Latvijā tika sagatavota pēc ļoti liela pārtraukuma), "Svečturis", "Tornis", u.c.

*Irīda Lazdiņa,
galerijas vadītāja*

Kalendārs

1995. gads

- 25.04. Galerijas atklāšanas izstāde, piedalās P.Martinsons, D.Pundurs, I.Romule, J.Gagainis, A.Silapēters, D.Egle, M.Vaišļa, I.Vecenāne, I.Krūmiņa.
- 20.06. Lietišķās mākslas izstāde, piedalās galerijas kopas biedri un I.Brants, B.Lazdiņa, I.Ēmane.
- 8.08. Izstāde "Mazās dekoratīvās formas". Piedalās P.Martinsons, D.Pundurs, I.Romule, J.Gagainis, A.Silapēters, D.Egle, I.Vecenāne, I.Krūmiņa, B.Strautiņš, B.Lazdiņa, Dz.Vilks, A.Endziņš.
- 7.10. Izstāde "Atradums", piedalās P.Martinsons, D.Pundurs, I.Romule, A.Silapēters, D.Egle, I.Klīdzējs, D.Gudovskis, D.Pudāne, A.Jēkabsons, R.Deičmane, J.Ronis, V.Valdmane, Dz.Vilks, Z.Putrāma, V.Brūvere - Lukaža, B.Lazdiņa.
- 21.11. Izstāde "Tornis". Piedalās D.Lesiņš un A.Rimicāns.
- 12.12. Izstāde "Svečturis". D.Egles personālizstāde.

1996. gads

- 16.01. Izstāde "Minitekstils" (tekstilvariācijas plaknē un telpā), piedalās 37 autori.
- 20.02. Starptautiskā keramikas simpozija "Dzirnas" dalībnieku darbu izstāde, piedalās J.Ronis (vadītājs), R.Svile, P.Martinsons, I.Ozoliņa, I.Klīdzējs, V.Valdmane, A.Neretniece, S.Ozola (Latvija), K.Kalmane-Erma, K.Lānmā, M.Tafele (Igaunija), R.Sederevičs, T.J.Daunora, N.Jakūniene, J.Kvašīte (Lietuva). Izstādē līdzās keramikas un porcelāna darbiem izvietoti arī

fotomateriāli par simpozija norisi.

- 19.03. Gaismas objektu izstāde "Zem sprieguma", piedalās J.Gagainis, A.Silapēters, J.Romans, A.Endziņš, M.Šustiņš, U.Trautmanis, A.Priediņš (LMA metāldizaina katedras studentu un pasniedzēju veidotie gaismas ķermeņi).
- 16.04. Grupas izstāde "Tie, kas laivā tiekas", piedalās P.Martinsons, D.Pundurs, I.Romule, J.Gagainis, A.Silapēters, D.Egle, I.Brants, A.Rimicāns, N.Laņģis, J.Ronis, M.Vaišļa, I.Vecenāne, I.Krūmiņa, Z.Putrāma.
- 14.05. Izstāde "Zviedru tekstilmāksla un keramika", piedalās K.Eriksons, E.Āberga, C.Millere, E.Forsberga, S.Lundgrena.
- 28.05. LMA studentu darbu izstāde "Keramika" (keramika, porcelāns, šamots), piedalās 14 autori.
- 18.06. Irīdas Lazdiņas akvareļu izstāde "Jūnijs".
- 16.07. LMA metāldizaina katedras studentu darbu izstāde "Atspulgs laivā" Baka-laura un maģistratūras meistar-darbnīcas studenti - A.Vecvanags, L.Gubkins, J.Voļatovskis, M.Gailis.
- 13.08. Tatjanas Krivenkovas izstāde "Virsglazūras apgleznojumi" (autortehnikā apgleznotas porcelāna formas).
- 10.09. Mairas Karstās izstāde "Pagraba periods" (keramika).
- 8.10. LMA metāldizaina un stikla dizaina katedru pasniedzēju darbu izstāde veltīta LMA 75. gadu jubilejai, piedalās J.Gagainis, A.Silapēters, A.Endziņš, A.Vilbergs, D.Gudovskis, I.Ēmane.
- 5.11. I.Vecenānes tekstiliju un I.Brants keramikas izstāde.
- 3.12. Stikla dizaina mākslinieku darbu izstāde "Uzmanību, stikls!", piedalās M.Vaišļa, D.Gudovskis, I.Ēmane, A.Vilbergs, Z.Baiža, I.Audere, I.Dūdiņa.

TAUTAS TĒRPU CENTRS "SENĀ KLĒTS" (dibināts 1995. gadā)

Tautas tērpu centra "Senā klēts" galvenais mērķis ir īsta, pareiza tautas tērpa darināšanas popularizēšana, kas mazinātu vispārējo tautas mākslas mantojuma unifikācijas procesu.

Centra darbības mērķi ir:

1) izgatavot autentiski pareizus tautas tērpu paraugus un veidot ekspozīciju, kas būtu pieejama plašam interesentu lokam;

2) sistematizēt un zinātniski aprakstīt tautas tērpu darināšanas tehnoloģisko procesu, sniegt metodiskos norādījumus to darinātājiem;

3) apzināt vecmeistarus, veicināt viņu amata prasmes pārman- tošanu;

4) organizēt konsultācijas un seminārus Tautas mākslas studiju dalībniekiem, Lietišķās mākslas koledžas, amatniecības un citu arodskolu audzēkņiem, kā arī jebkurai rokdarbniecei par tautas tērpu valkāšanas un darināšanas tradīcijām, saistot to ar latviskās dzīves ziņas un latviskā tikuma mācībām;

5) izveidot bibliotēku no zināt- niski pētnieciskiem materiāliem un metodiskiem norādījumiem. Vākt literatūru par arheoloģijas, etnogrāfijas u. tml. jautājumiem;

6) izdot periodisku žurnālu "Senā klēts", kurā tiktu doti metodiski norādījumi par tautas tērpu darināšanu un valkāšanu un kurā būtu iespējams diskutēt

par strīdīgiem ornamentikas izskaidrošanas un etno- grāfijas izmantošanas jautājumiem;

7) popularizēt tautas tērpa detaļu un rotājumu izmantošanu mūsdienu tērpos un cita veida dizainā, sniedzot konkrētus modeļus un praktiskus padomus, sadarbojoties ar žurnāliem "Sieviete", "Zeltene", Rīgas Modeļu namu un citiem modes dizaina centriem.

Kalendārs 1995. gads

Aprīlis

Tautas tērpu centra "Senā klēts" un latviešu tautas tērpu pastāvīgās ekspozīcijas atklāšana.

Jūlijs

Grāmatas "Krustpils novada tautas tērps" (autori Maruta Grasmāne, Lilita Līdaka, Emma Skujiņa) laišana tautā. Krustpils novada tautas tērpu demonstrējums.

Augusts

Tautas tērpu demonstrējumi Zemnieku Savienības rīkotā konkursa "Par sakoptāko Kurzemes sētu" noslēguma vakarā Alsungā.

Septembris - novembris

Izstāde "Tradition & Avangarde" Makša Berka tekstilmuzejā Heidelbergā, Vācijā. "Latviešu tautas tērpi, to atsevišķas sastāvdaļas: krekli, priekšauti, cepures, cimdi."

Decembris

Izstāde "Enogrāfiskie brunču audumi un tāss pinumi" viesojas Krišjāņa Barona muzejā.

Nikolaja Petraškeviča personālizstāde "Puzuri".

Tautas tērpu izstāde Rīgas Latviešu biedrības nama Baltajā zālē.

Modes skate "Arhaika un dizains" Rīgas Latviešu biedrības nama Baltajā zālē, Spīdolas balvas pasniegšanas ceremonijas pasākumā.

1996. gads

Janvāris - februāris

10.01.-4.02. Izstāde "Latvijas cimdi" Tautas tērpu centrā. Piedalās "Senā klēts", Brīvdabas muzejs, LTM studija "Bārbele".

Februāris - marts

7.02.-7.03. Izstāde "Zemkopības ministrijas mācību iestāžu audzēkņu un skolotāju rokdarbi" "Senās klēts" telpās.

Februāris

14.02. Modes skate "Arhaika un dizains" Daugavpils Kultūras namā. Līdzdalība akcijā, kurā savāktie līdzekļi tiek nodoti Naujenes bērnu namam.

23.02. - 31.02. Piedalīšanās ar tautas tērpu kolekciju izstādē "Savs stūrītis zemes. Latvju sēta 20. - 30. gadu glezniecībā" Valsts Mākslas muzejā.

24.02. Piedalīšanās Rīgas domes organizētajā modes skatē "Arhaika un dizains".

Marts-aprīlis

11.03. - 13.04. Izstāde "Latviešu tautas tērpi" Daugavpils Novadpētniecības un mākslas muzejā.

18.04. Izstāde "Tautas tērpi un senās baltu rotas" Latvijas pārstāvniecībā ANO Ženēvā.

Maijs-jūnijs

14.05. - 6.06. TLMS "Saulgrieži" (Jēkabpils) un "Senās klēts" izstāde "Lupatu celiņi" no cikla "Taka" "Senās klēts" izstāžu zālē.

Maijs-jūnijs

23.05. - 25.06. Izstāde "Mans tautas tērps" Aizkraukles muzejā "Kalna Ziedi".

14.06. - 20.06. Izstāde "Latgales novada tautas tērpi" Balvos pasākuma "Dziesma Abrenei" ietvaros.

17.06. - 28.06. Izstāde "Latvijas tautas māksla - latviešu tautas tērpi, to sastāvdaļas: linu izstrādājumi, sakņu un tāss pinumi" Baltijas valstu kultūras dienās Parīzē.

Jūlijs

7.07. - 14.07. Izstāde "Latgales novada tautas tērpi" - nometnē "3x3 Viļaka 96".

27.07. - 20.08. Latviešu tautas tērpu izstāde Jaunmoku pilī.

Maruta Grasmāne

KULTŪRPROJEKTI

1992. - 1996.

Kopā ar "Neatkarīgo Rīta Avīzi" un Zemnieku savienību rīkotais konkurss "Latvijas lauku sēta".

1993.

Konkurss "Par latviešu valodas kultūru Latvijas Republikas laikrakstos".

Prēmijas saņem:

Jelgavas rajona laikraksts "Zemgales Avīze",

Talsu rajona laikraksts "Talsu Vēstis",

Bauskas rajona laikraksts "Bauskas Dzīve",

Ogres rajona laikraksts "Ogres Vēstis".

1994.

LKF kultūras dienas Sietlā (ASV). Piedalās flautiste D.Krenberga, džeza kvartets A.Hermaņa vadībā; Latvijas grafiķu darbu izstāde.

1995.

Konkurss par godalgu kritikā un eseistikā.

Laureāta godā G.Berelis par aktīvu un rosinošu darbību literatūrkritikā.

Kopā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju organizēts populārzinātnisko rakstu konkurss.

Balvas saņem: A.Lauzis par labāko populārzinātnisko rakstu sēriju, A.Balklavs - Grīnhofs par astronomijai veltīto rakstu sēriju, G.Daija par rakstu sērijām - "Zinātnes politika un vispārējās problēmas", "Personības zinātnē, izglītībā un kultūrā" u.c., J.Lejnieks par rakstu

sēriju "Savrupmājas Latvijā", I.Tirmanis par rakstu sēriju bērniem žurnālā "Zilīte".

Sociālo plakātu izstāde "Urna - 1". Rīga - Bornholma (Dānija).

Izstādes prēmijas saņem: V.Asaris par plakātu "Kurmis", G.Lūsis par plakātu "Jums ir problēmas?", L.Šēnbergs par plakātu "Saulīte", J.Putrāms par plakātu sēriju "Dvēseļu utenis", Ē.Vītols par plakātu "Uz saulaino tāli..."

1996.

Konference "Cilvēksituācija. Latvija. 90. gadi."

Referē: M.Kūle "Cilvēka situācija Latvijā: neparastāki skatījuma veidi", J.Lorencs "Modernā sabiedrība un latviešu konkurētspēja", I.Šneidere "Vēsture un sabiedrība: pagātnes izpratne sabiedrības attīstības lūzuma brīžos", K.Rolšteins "Cilvēki, kultūras un citas nesaprotamas lietas "Latvijas Savienotajās Valstīs", I.Šlāpins "Par lietu dabu", R.Grāvere "Latviešu etnoss 20. gs. beigās". Konferenču materiāli izdoti atsevišķā brošūrā.

KONKURSS "LAUKU SĒTA LATVIJĀ" (1992 — 1996)

Nu jau ir iegājies: ik gadu tā paša konkursa turpinājums, tikai no cita skatu punkta.

Pirmsākumā - "**Lauku sēta Latvijā - vecā, jaunā**". Žūrija ciemojās gan pie vecsētu tradīciju uzturētājiem, gan pie latviskas jaunsētas veidotājiem.

Nolikuma vērtēšanas nosacījumos nebija neviena paragrāfa. Vadmotīvs - latviska jušana.

Balvas - māju āra vai iekšējās durvis kokamata meistarū izpildījumā.

Nākamais lūkojums - "**Pagrabs lauku sētā**". Galvenie kritēriji: glabātuves lietderība un iederība sētas kopveidojumā. Arī pagraba gudrības.

Balvas - alus mucīņas ar notikuma atgādnēs plāksnītēm.

Pie pirmās vietas ieguvēja sumināšanas brīdī klāt bija Guntis Ulmanis.

Vēl viens skatījums - "**Bērna vieta lauku sētā**". Tātad: vai ir gudra, labiekārtota, darbīga vieta ierādīta bērniem. Arī - atvasišu skaits ģimenē.

Balvas - grāmatu plaukti un vērtīga lasāmviela. Godināšanas ceremonija Valsts prezidenta rezidencē Jūrmalā.

Ar saskanīgajām un visādi radošajām ģimenēm bija publikācijas "Neatkarīgās Rīta Avīzes" pielikumā "Hedvigas kundzes avīze".

Turpinājumā konkurss - "**Pirts lauku sētā**".

Pieturas punkti: saimnieciskā lietderība, tradicionālais garīgums, iederība vidē.

Balvas - gleznas.

Uzvarētājus pulcināja Kalncempju pagasta Ates dzirnavās - muzejā, kur arī ir sena pirts.

Un vēl viens lūkojums - "**Avots manā zemē**".

Tātad: ja ir dzidri pulsējošā tērcīte, vai jūtams, ka šai dabas dāvanai ir rūpīgs saimnieks. Divi galvenie vērtēšanas kritēriji - izmantošana un estētiskā aprūpe.

Balvas - mākslas darbi.

Konkursa uzturētāji: Latvijas Kultūras fonds, Latvijas Zemnieku savienība un "Neatkarīgā Rīta Avīze".

Žūrijā: Imants Ziedonis, Aivars Berķis, Ēriks Hānbergs. Reižu reizēm lūkojumos atsaucīgi piedalījās Ramona Umblija un Valdis Tauriņš.

Ēriks Hānbergs

LKF DARBĪBU REGLAMENTĒJOŠIE LIKUMI UN LĒMUMI

Par uzņēmumu ienākuma nodokli

(Likums stāties spēkā no 1.04.1995.g.)

20. pants. Nodokļa atlaide ziedotājiem

1. Rezidentiem un pastāvīgajām pārstāvniecībām nodokli samazina par 85 procentiem no summām, kuras ziedotas Latvijas Republikā reģistrētām sabiedriskajām, kultūras, izglītības un vides aizsardzības organizācijām un fondiem, kā arī budžeta iestādēm. Nodokļa atlaidi konkrētām sabiedriskajām organizācijām piešķir un gadījumos, kad sabiedriskā organizācija nedarbojas saskaņā ar izvirzītajiem mērķiem, atsauc Ministru kabineta noteiktā kārtībā.

2. Rezidentiem un pastāvīgajām pārstāvniecībām nodokli samazina par 90 procentiem no summām, kuras ziedotas **Latvijas Kultūras fondam**, Latvijas Olimpiskajai komitejai un Latvijas Bērnu fondam.

3. Kopējā nodokļa atlaide saskaņā ar šā panta noteikumiem nedrīkst pārsniegt 20 procentus no nodokļa kopējās summas.

4. Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajām organizācijām, fondiem un budžeta iestādēm ne vēlāk kā līdz pēctaksācijas gada 1. martam jāsniedz publisks pārskats par saņemto ziedojumu summu izlietojumu taksācijas gadā.

5. Nodokļa atlaidi nepiemēro maksātājiem, kuriem taksācijas gada 1. februārī ir nodokļa parādi par iepriekšējiem gadiem.

6. Ja uzņēmums ir pārkāpis šā panta noteikumus vai slēpis apliekamo ienākumu, nodokļa summa tiek palielināta par šīs nodokļa atlaides summu divkārtšā apmērā.

"Noteikumi par sabiedriskajām organizācijām, reliģiskajām organizācijām, fondiem, biedrībām un citām institūcijām, kas var būt humānās palīdzības kravu saņēmēji"

Grozījumi Ministru kabineta 1996. gada 12. marta noteikumos nr. 58 "Noteikumi par sabiedriskajām organizācijām, reliģiskajām organizācijām, fondiem, biedrībām un citām institūcijām, kas var būt humānās palīdzības kravu saņēmēji" paredz:

2. Humānās palīdzības kravu saņēmēji ir šādas sabiedriskās organizācijas, reliģiskās organizācijas, fondi, biedrības un citas institūcijas:

2.2.12. **Latvijas Kultūras fonds.**

ZIEDOTĀJI

1993. gads

Ziedotājs	Summa, Ls
"Casino Latvia"	1350,00
"Lattelekom"	475,00
"Maks" LTD	7005,52
36. zemessardzes bataljons	6,51
A/s "Laima"	16832,95
A/s "Ventrans"	6000,00
A/s "Vēlme"	5000,00
A/s "Centra banka"	300,00
A/s "Interlatvija"	214,94
A/s "Larwest"	75,00
A/s "Latintrade - banka"	500,00
A/s "Preses nams"	1250,00
A/s "Vācijas - Latvijas banka"	1081,46
ABB	750,00
AK "Tautas banka"	935,00
AKB "Dālderis"	71,06
Avīze "Laiva"	2,58
Avīze "Rīgas balss"	1840,35
Baltic "Austra" J.Siliņš	383,60
Banka "Olimpija"	500,00
Banka "Rīdzene"	1413,40
Banka "Rīga Bank"	1800,00
Banka "Baltija"	34264,57
Bite	10,00
Centra rajona TDP valde	1000,00
D.Draviņš	265,14
Daugavpils piena kombināts	250,00
Daugavpils teātris	535,00
Dobeles Ūdensvadu un kanalizācijas pakalp.	55,00
Dzirmavnieks	50,00
Dārzkopības un biškopības biedrība	400,00
ELVA - 1 Ltd.	650,00
Fabrika "Staburadze"	1000,00
Filoloģes no Vācijas	10,00
Firma "Amerilat"	152,50
Firma "Baltmaiznieks"	250,00
Firma "G.A.D."	250,00
Firma "Grindex"	4457,16
Firma "LEARS"	700,00
Firma "Latran"	200,00
Firma "Lattraffic"	1200,00
Firma "Lemf"	10,00
Firma "Lido"	250,00
Firma "Livonija"	500,00
Firma "Mikko"	2757,59
Firma "Neps"	906,39
Firma "Piemāre"	1039,62
Firma "RIO - SLS"	100,00

Firma "Regis"	100,00
Firma "Relax"	250,00
Firma "Rovex"	490,00
Firma "Valensija"	1000,00
Firma "Enertex"	107,91
Firma "LA-PA"	120,00
Harbour Master Head Office	3263,21
"Hoetika"	565,83
Hudzonas ielejas latviešu biedrība	582,75
Identitātes programma	132,26
Imants Rasmuts	1820,00
I/u "Rimis"	200,00
Industriālā banka	250,00
Izdevniecība "Zinātne"	16,00
Jaunais Rīgas teātris	150,00
Jelgavas centrālā aptieka nr. 207	150,00
Jura Podnieka fonds	697,37
K.s. "Lizums"	350,00
K/u IP "Rīga"	1311,60
K/u "Dansa - Lat"	150,00
K/u "Chicora International"	1000,00
Komercuzņēmums "Mildars"	1000,00
K/u "Konkorde"	175,00
Korporācija "Inversija"	12,50
Kosmoss	831,25
Krāslavas rajona TDP	250,00
Kultūras pārvalde	3428,80
LB Starprajonu nodaļa	250,00
LGS Latvijas gaisa satiksmes	5493,35
LITS International	1225,00
LKCS "Turība"	500,00
Latgales AAS Ezerzeme	400,00
Latinterauto	200,00
Latvijas balzāms	5343,33
Latvijas Jūrniecības fonds	1250,00
Latvijas Zemes banka	1000,00
Latvenergo	500,00
Latvijas Kultūras ministrija	9300,00
Latvijas kuģniecība	360845,33
Latvijas nafta	500,00
Latvijas balzāms	75,00
Latvijas banka	64560,00
Latvijas brīvo arodbiedrību savienība	1503,00
Latvijas dzelzceļš	628,52
Latvijas finieris	1507,37
Lidosta "Rīga"	604,00
Liepājas gaļas kombināts	500,00
Lombards "Margets"	250,00
G.Libers	44,74
Libiešu savienība	66,29
MEES PIERSON - "Diena"	608,00

Meža ministrija	333,00	SIA "Lejāni"	75,00
Miežis Z.M.	3,25	SIA "Pharma - Service - Rīga"	250,00
Moroza	11,00	SIA "Spika"	1018,58
Multibau - Latvija	125,00	SIA "Stratēģis"	695,00
Mūrnieks	5,00	SIA Avīzes SM-redakcija	550,00
Olaines firma "Vita"	360,00	SIA firma "BNV"	50,00
Olaines kūdras fabrika	550,00	SWH Radio	3843,92
P.Ūlens	8,02	Sab. "Talsu vēstis"	4,55
PU Rīgas viesnīcas	150,00	Saldus pienotava	650,00
PVAS "Ventspils nafta"	4366,27	Se - Banken	2255,85
Patērētāju biedrību savienība	50,00	Sedas kūdras fabrika	3015,00
A.Pavlovs	49,95	SIA "Evelons & Co"	10,00
Pionieru solidaritāte	1,12	SIA "Regis"	250,00
Puriņš	8,50	Silar International SIA	325,00
Putniņš	12,75	Siltumtīkli	3470,50
Redakcija "Tēvzemes avīze"	5,00	Straprajonu banka	2785,00
Restorāns "Sēnīte"	15,00	Strazdiņa	0,67
Rimteks	39,25	P.Sīkstule	150,00
Rīga - Amerika Ltd.	2687,00	Televideotīkli	605,00
Rīgas Straprajonu banka	900,00	Tirdzniecības flotes jūrnīeku arodbiedrība	165,40
Rīgas gāze	4233,82	Tomsona privātzņēmums	28,00
Rīgas kameramūziķi	413,47	Traumatoloģijas un ortopēdijas institūts	2821,50
Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca	750,00	Tresta investīciju mārketinga sabiedrība	500,00
Rīgas Komerčbanka	173289,46	Tītavs	50,00
Rīgas Kuģu remontu rūpnīca	6322,03	U.Pords	10,00
Rīgas pilsētas pašvaldības uzņ. "Rīgas osta"	250,00	Uzņēmums "Tirdzniecība"	1255,80
Rīgas Tirdzniecības centrs	900,00	V/u "Latprodimpex"	125,00
Rīgas Tirdzniecības osta	9079,80	V/a "Latvijas avioliņijas"	4846,07
Rīgas transporta flote	2000,00	V/f "Rēzeknes dzirnavnieks"	5000,00
Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejs	330,00	V/u "Meliorprojekts"	120,00
Rēzeknes PKK	189,24	V/u PLS aptieka	75,00
S-E Banken	6018,00	VAS RTp	1025,00
SIA "A & T"	3989,13	VCB Saulkrasti	822,48
SIA "Carnikavas celtnieks"	150,00	VEF banka	2619,04
SIA "Delta"	250,00	VR>I>ECK	600,00
SIA "EBG"	15,00	VTU Valmiera	450,00
SIA "Ergo"	25,00	V/u "Kalceks"	400,00
SIA "GAO"	450,00	VAS VEF	700,00
SIA "Imanta"	50,00	Valsts krājbanka	1000,00
SIA "Inkomi"	650,00	Valsts kult.pieminekļu aizsardzības insp.	500,00
SIA "Invest - Rīga"	2715,00	Valsts specuzņēmums SUIIS	125,00
SIA "Kare"	250,00	Ventspils IK	3245,00
SIA "Konglomerāts"	665,00	Ventspils ostas rūpnīca	11004,18
SIA "Kristīne"	50,60	Ventspils tirdzniecības osta	16000,00
SIA "LSOP"	850,00	Vides aizsardzības komiteja	140,00
SIA "Lauku dzīve"	500,00	Vidzemes rajona finansu nodaļa	1506,50
SIA "Līvija"	100,00	Viesnīca "Latvija"	1830,00
SIA "Pats"	75,00	Vācijas - Latvijas uzņēmums "Rīga"	388,00
SIA "Pavadonis"	200,00	Zemessardzes štābs	25,00
SIA "Roveh"	330,00	Zemessargu 1. brigāde	125,00
SIA "Rīgas biznesa serviss"	1975,65	Zemessargu 2. brigāde	25,00
SIA "Rīgas nami"	2523,00	Ziemeļu rajona TDP	1000,00
SIA "SKS - Rīga"	5500,00	Zēgere, Gailīte	66,29
SIA "Sadraudzība"	250,00	No ziedošanas kastītes	2,58
SIA "San-DRO"	10,00	Sporta deju federācija	20000,00
SIA "Tapals"	125,00	Āgenskalna ģimnāzija	18,250
SIA "Vendi"	67,88		
SIA "Vidzemnieks"	1000,00		
SIA "Kalnozols"	729,35		
		Kopā:	907356,95

1994. gads

Ziedotājs	Summa, Ls	Firma "Būve"	60,00
"Kolnische Ruck Riga" SIA	100,00	Firma "AGD" Ltd.	200,00
SIA "Komplexim Rīga"	200,00	Firma "Akruss"	1088,00
"Lattelekom"	500,00	Firma "Baltmaiznieks"	1000,00
Rīgas Komercbanka	1200,00	Firma "Grindex"	16350,00
"Triteks" Ltd.	70,00	Firma "Jurex"	135,86
A/s "Latvijas finieris"	12330,00	Firma "Lansmans un Co"	1551,20
A/s "Rosme"	1350,00	Firma "Lat - Garant - Žaso"	296,59
A/s "Daugavpils maiznieks"	5500,00	Firma "Meteors"	110,00
A/s "Alterna"	570,00	SIA "PKE"	300,00
A/s "Laima"	46792,56	Firma "Piemāre"	1377,72
A/s "Latvju nams"	100,00	Firma "Prince Trading"	1152,30
A/s "Saules banka"	600,00	Firma "Taka"	963,00
A/s "Seda"	1132,00	Firma "Terra komerc"	20080,00
A/s "Una"	100,00	Firma "Valensija"	1500,00
A/s "Ako banka"	100,00	Firma "Vetta"	300,00
A/s "Latvijas kredītbanka"	500,00	Firma "Zasulauks"	500,00
A/s "Olti banka"	250,00	Firma "Zenico"	200,00
A/s "Preses nams"	400,00	Firma "Eva"	100,00
A/s "Rita"	335,77	Firma "Latvijas metāls"	100,00
A/s "Rīga bank"	100,00	Grāmatu apgāds "Lanateks"	100,00
A/s "Rēzeknes dzirnavnieks"	10000,00	Gulbenes rajona finansu nodaļa	100,00
A/s "Siguldas būvmeistars"	50,00	IP "Rīga"	117,14
A/s "Ventamonjaks"	19285,00	Jelgavas pilsētas kultūras centrs	100,00
A/s "Vācijas - Latvijas banka"	4089,00	Jumpravas pagasta valde	100,00
A/s "Kālija parks"	1200,00	J.Orlovskis	287,00
A/s "Ventminerālis"	147,50	Jūras spēku dienvidu rajons	12,22
A/s "Jauda - koks"	300,00	Jūrmalas finansu nodaļa	100,00
A/s "Sakaru banka"	500,00	K.s. "Lizums"	250,00
Agrofirma "Durbe" SIA	8000,00	K/u IP "Rīga"	523,06
Alejas komercbanka	1150,00	K/u "Linda"	2500,00
Alūksnes rajona skolu valde	100,00	K/u "Metropole"	12492,50
A/s "Fenix Airways"	224,80	K/u "Latholding"	1102,00
Avīze "Rīgas Balss"	300,00	Konditorejas fabrika "Uzvara"	500,00
Avīzes SM redakcija	550,00	Liepājas rajona Krājbanka	400,73
Aģentūra "Irbe" LNK	65,00	Krāslavas rajona TDP	50,00
BK "Metropole"	3312,00	Kurzemes rajona pašvaldība	1200,00
Baltijas tranzīta banka	500,00	LKCS "Turība"	6700,00
Balvu rajona Patērētāju biedrība	147,50	LR FM Daugavpils NC	500,00
Banka "Olimpija"	1000,00	LSA "Hanza Forwarding" Ltd.	1000,00
Banka "Baltija"	12415,00	"Latvijas balzāms"	3250,00
Beinta Hofermann	56,70	Latvijas Jūrnieceības fonds	150,00
Bezpeļņas sabiedrība "Skolotāju nams"	291,81	Latvijas mobilais telefons	800,00
CSDF	1000,00	Latvijas Depozītu banka	3245,85
Centra rajona TDP valde	527,00	Latvijas filharmonija	618,00
Centrālelektriskie tīkli	500,00	Latvijas kanoe federācija	2000,00
E. un M. Ciguži	117,40	Latvijas Komponistu savienība	60,00
Citadeles bankas nodaļa	1000,00	Latvija kuģniecība	499805,21
Cēsu alus darītava	800,00	Latvijas nafta	3090,00
Cēsu rajona kultūras centrs	200,00	Latvijas finieris	1482,60
"Lokomotīve"	1155,00	Latvijas televīzija	4500,00
"Daugavas vanagu apvienība", Zeltiņš	295,50	Lielvārdes pilsētas valde	100,00
Daugavpils gaļas kombināts	5500,00	Liepājas mežrūpniecības saimniecība	198,93
Daugavpils piena kombināts	640,00	Liepājas osta	200,00
"Dzīvamnieks"	2000,00	Liepājas virsmežniecība	200,00
Elektrolux Latvia Ltd.	33628,28	Ludzas rajona p/s "Nautrēni"	434,00
Fabrika "Staburadze"	1700,00	I.Lāma	564,52
		MGVU "Gāzes transports"	2000,00
		MRS "Latvijas mežs"	200,00

Madlienas pagasta TDP	100,00	SIA "Kellogs Latvija"	10200,00
M.Hinkle	22,44	SIA "Laine"	60,00
Z.M.Miežis	9,40	SIA "Lattelekom"	150,00
Namu pārvalde "Vecrīga"	1150,00	SIA "Latvia Tours"	4000,00
K.Nilsens	56,73	SIA "Latvian Traffic Service"	300,00
K.Zemdegas fonds	0,16	SIA "M-2"	3300,00
L.Čanka, Vācietis	0,52	SIA "Madas"	600,00
Rīgas Komercbanka	50,00	SIA "Magda Forte"	152,50
Ogres pilsētas valde	100,00	SIA "Norden"	100,00
PBLA, L.Kovaļevska	1106,00	SIA "Puses"	1673,77
PKS "Rīgas piensaimnieks"	500,00	SIA "Rando"	200,00
PU Rīgas viesnīcas	273,00	SIA "SKS - Rīga"	1030,00
PVAS "Ventspils nafta"	32071,71	SIA "Sektors"	200,00
P/s "Straume"	200,00	SIA "Selga"	500,00
Pievadķēžu rūpnīca	1000,00	SIA "Sitrans"	29,50
Daugavpils pilsētas valde	400,00	SIA "Ventamarine"	1000,00
Prese apvienība "PITTA"	8800,00	SIA "Ventbetons"	88,50
Putniņš	40,00	SIA "Vesta - B"	547,00
Putnu fabrika "Ķekava"	780,00	SIA "Vetrans - Rīga"	295,00
Pārdaugavas bankas nodaļa	19790,00	SIA "Vidzemnieks"	1300,00
Pšonaks	280,67	SIA "Zemītes darbnīca"	30,00
RKB SIA "Coppa Ltd."	4400,00	SIA "Ābolītis"	2000,00
RKB SIA "Latshipagent"	1098,00	SIA Auto - Rīga"	240,00
Rietumu banka	100,00	SIA "Kalnozols"	280,00
R.Ratnieks	486,98	SIA "Latrostrans"	116,00
Rīgas Centra rajona valde	1100,00	SIA avīzes SM redakcija	1125,00
Rīgas gāze	1132,00	SIA "Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca"	300,00
Rīgas jūras zvejas osta	15874,67	SWH Radio	4012,60
Rīgas komercbanka	141026,60	Sabiedrība "Talsu vēstis"	1,50
Rīgas Kultūras un mākslas centrs		Saldus svētā Jāņa draudze	2732,39
"Mazā ģilde"	2875,68	Sanfrancisko atbalsta grupa	298,00
Rīgas kuģu remonta rūpnīca	6247,50	Sedas kūdras fabrika	1704,56
Rīgas piena kombināts	500,00	Siguldas VC un MAS	50,00
SIA "Viļņa"	300,00	Smiltenes MRS	500,00
Rīgas tirdzniecības osta	62975,90	Sociālas palīdzības departaments	1000,00
Rīgas vagonu rūpnīca	4000,00	Strazdiņa	7,06
Rīgas vīni	273,50	Talsu rajona TDP valde	200,00
"Dzirnavnieks"	1000,00	Teātra studija "Skatuve"	8,49
Rūjienas piensaimnieku biedrība	1000,00	Ugāles pagasta padome	88,50
Rēzeknes PKK	50,00	V/u "Latvijas ūdensceļi"	200,00
Rēzeknes gaļas kombināts	50,00	VAS "Latvijas dzelzceļš"	380,73
Rēzeknes pilsētas kultūras nodaļa	500,00	VAS "Latvijas gāze"	850,00
SIA "Alpa"	200,00	VAS "Staburadze"	4000,00
SIA "Amerikāņu celtniecības sabiedrība"	75,00	VCB "Saulkrasti"	1405,34
SIA "Amstrig"	4400,00	VEF banka	220,00
SIA "Antaris"	95,00	VEU Remus	900,00
SIA "Auto Skan"	100,00	VKD Rīgas norēķinu centrs	15023,60
SIA "Baltijas terapeitiskais serviss"	100,00	V/u "Latvijas metāllūžņi"	300,00
SIA "Banku servisa centrs"	180,00	V/u "Mangaļu kuģu remonta rūpnīca"	500,00
SIA "Biroja piederumi"	200,00	Vaivade	5370,00
SIA "Biznesa drošība"	100,00	Valdemārpils TDP valde	100,00
SIA "CKD"	4990,00	Valgundes pagasta padome	200,00
SIA "Caputal"	190,00	Valkas rajona valde	600,00
SIA "EBG"	45,00	Valsts mežierīcības institūts	100,00
SIA "Ekola"	769,48	VAS "VEF"	100,00
SIA "Ekstima"	100,30	Valsts bibliotēku kolektors	82,60
SIA "Furors"	165,00	Valsts krājbanka	190,00
SIA "Interķekava"	75,00	V.Toma	84,26
SIA "Invest - Rīga"	7650,58	Ventspils IK	1000,00

Ventspils ostas rūpnīca	2479,50
Ventspils ostas rūpnīca	36795,00
Ventspils tirdzniecības osta	136407,58
Vides un reģionālās attīstības ministrija	850,00
Vidzemes priekšpilsētas valde	2450,00
Viesnīca "Latvija"	282,50
Vācijas - Latvijas uzņēmums "Rīga"	3838,00
Vācu konservatīvo apvienība	80,00
Vārves pagasta padome	29,50
Ziemeļu rajona TDP	2025,00
A/s "Business Latvijai"	500,00
Ārstnieciskās ražošanas darbnīcas	500,00
Kopā:	1372846,00

1995. gads

Ziedotājs	Summa, Ls
SIA "ACB"	418,00
"Arkolat"	300,00
"Boss Ltd."	200,00
A/s "GP - Ādaži"	400,00
SIA "LN - Mode"	250,00
Latvijas ceļš	1000,00
Mālpils piensaimnieks	1000,00
"Paroc - Latvija"	400,00
SIA "Piemāre"	300,00
"Remontdarbu direkcija"	2000,00
A/s "GP-Ādaži"	300,00
A/s "Inkomi - R"	1284,00
A/s "Latvijas fienieris"	4700,00
A/s "Abra"	8000,00
A/s "Dambis"	100,00
A/s "Daugavas banka", SIA "Arturs K"	500,00
A/s "Laima"	33852,00
A/s "Latvija"	7231,65
A/s "Latvijas metāls"	5500,00
A/s "Rīgas miesnieks"	38000,00
A/s "Rīgas centrāltirgus"	1000,00
A/s "Saules banka"	200,00
A/s "Seda"	2500,00
A/s "Uzvara"	1000,00
A/s "Ventspils maiznieks"	900,00
A/s "Brīvais vilnis"	300,00
A/s "Latvijas kredītbanka"	1068,90
A/s "Preses nams"	1500,00
A/s "Rīgas maiznieks"	8000,00
A/s "Rīgas taksometru parks"	300,00
A/s "Rēzeknes dzirnavnieks"	8500,00
A/s "Rēzeknes piena konservu kombināts"	3228,00
A/s "Ventamonjaks"	4000,00
A/s "Vidzemes piens"	250,00
A/s "Kālija parks"	8300,00
AAS "Latgarants"	100,00
A/s "Amerilat"	300,00
A/s "Latvijas Unibanka"	24000,00
Advokātu birojs "Kļaviņš & Slaidiņš"	2000,00
Agrorūpnieciskā firma "Durbe"	300,00
Aizkraukles pilsētas dome	700,00
Aldaris	1800,00

Alūksnes pilsētas dome	63,00
Amerikas - Latvijas kultūras fonds	1078,00
Alūksnes virsmežniecība	200,00
Baltik Elektro	349,74
Balvu pilsētas dome	150,00
Centra rajona 1. namu pārvalde	2000,00
Centra rajona 2. namu pārvalde	6950,00
Daugavpils gaļas kombināts	4500,00
Daugavpils mūzikas koledža	70,00
Dzirnavnieks	10000,00
ELVA - 1 Ltd.	1500,00
Elektrolux Latvia Ltd.	38400,00
Elko - Rīga	800,00
FM Valsts probes uzraudzības inspekcija	665,00
SIA "Alpa"	150,00
Firma "Fortex"	1500,00
Firma "Grindex"	14415,00
Firma "Jurex"	162,14
SIA "Jānis Roze"	47,55
Firma "Prince Trading"	324,30
Firma "Ventspils koks"	160,00
Gulbenes kultūras nodaļa	63,00
Iu "Vaivars"	250,00
J.V "Metropole" Ltd. Rīga	6403,95
Jelgavas domes finanšu nodaļa	100,00
Jūrkalnes pagasta padome	29,00
Jūrmalas finanšu nodaļa	125,00
Jēkabpils virsmežniecība	500,00
KU SIA "REHO"	150,00
KU "Linda"	1700,00
KU "Metropole"	31404,83
Kokneses pagasta padome	839,00
Kopuzņēmums "Solvtrans"	1018,00
Kultūras pārvalde	3157,60
LKCS "Turība"	2690,00
LR Ekonomikas ministrija	50000,00
LR Kultūras ministrija	30000,00
SIA "Lukoil"	400,00
"Lukoil Baltija"	900,00
A/s Latgales finanšu investīciju kompānija	130,00
KU "Media House"	1500,00
Latvijas filharmonija	227,65
Latvijas kuģniecība	540210,75
Latvijas nafta	2600,00
Latvijas Tautas fronte "Atmoda"	1000,00
Latvijas finieris	7050,00
Latvijas Starptautisko sakaru komerccentrs	300,00
Latvju ziņģe - 95	4985,00
KU SIA "Rīgas tilti"	120,00
Latvijas valsts radio un televīzijas centrs	500,00
L.Siliņš	539,60
Leļļu teātris	9000,00
Liepājas pilsētas domes grām. sektors	100,00
Ludzas rajona skolu valde	400,00
MRS "Latvijas mežs"	150,00
Madonas pilsētas dome	100,00
Mazsalacas vidusskola	2,00
Metropole Eurolink Hotel	3180,69
Meža darbinieku biedrība	1000,00

A/s "Rital"	100,00	Rīgas komercbanka	1705,00
/s "Rojas zivju konservu rūpnīca"	400,00	Rīgas piena kombināts	2850,00
A/s "Vēlme"	500,00	Rīgas pilsētas skolu valde	140,00
A/s "Brīvais vilnis"	3000,00	Rīgas Tirdzniecības osta	1500,00
A/s "Rīgas komercbankas" Ventspils filiāle	100,00	Rīgas valsts translācijas uzņēmums	150,00
A/s "Rēzeknes piena konservu kombināts"	1500,00	SIA "ADE"	540,00
A/s "Daugavpils dzirnavnieks"	8000,00	SIA "ALPA"	250,00
A/s "Pareks banka"	22929,21	SIA "AVE"	50,00
A.Linkosalmi	311,36	SIA "Aliteks"	117,03
A/s "Latvijas Unibanka"	6600,00	SIA "Anastasija"	1000,00
A/s "Rietumu banka"	1214,40	SIA "Arnica"	1000,00
SIA "Agro"	100,00	SIA "Baltic kontor"	160,00
A.Kronberga	16,00	SIA "Baltkom"	500,00
A.Grīva	1310,00	SIA "Brovi Holding"	6606,97
A.Pebo	80,00	SIA "CIK - OPT"	200,00
SIA "Baltija 4 x 4"	150,00	SIA "CLS"	1000,00
D.Draviņš	1084,00	SIA "Caravela un Co"	200,00
Daugavpils pilsētas dome	350,00	SIA "Coopers & Lybrand"	535,00
"Egmont Latvija"	3200,00	SIA "DEKOM"	220,00
Finansu trasta kompānija "Marika"	161,00	SIA "EMU"	150,00
Firma "Grindex"	6000,00	SIA "ES-12"	200,00
SIA "N.Tvīns"	1000,00	SIA "Ekola"	103,80
Gulbenes kultūras nodaļa	80,00	SIA "Elpa - 2"	100,00
H.Medne	54,60	SIA "Eva - S & AT"	300,00
I/u "Baltika - Ganat"	2036,00	SIA "Ferrum"	100,00
I/u "NM"	500,00	SIA "Frip"	180,00
JV "Metropole Ltd. Rīga"	9826,83	SIA "Furors"	200,00
R.Juhņeviča	551,00	SIA "Inta Union"	200,00
K/u "Linda"	3853,00	SIA "Invest - Rīga"	12500,00
K/u "Amerilat"	550,00	SIA "Kalnozols un partneri"	152,88
KU SIA "Rozula"	1000,00	SIA "Kauss"	1097,88
LAS "Enerģija"	500,00	SIA "Kilde"	30,00
LDV SIA	358,80	SIA "Krustpils"	100,00
LR Kultūras ministrija	15000,00	SIA "LDV"	1000,00
Latgales priekšpilsētas tirdzniecības nod.	600,00	SIA "LOKO un partneri"	150,00
Latvijas Lauksaimniecības universitāte	50,00	SIA "Lido"	800,00
"Latvijas balzāms"	895,00	SIA "Man patīk"	1726,83
"Latvijas mobilais telefons"	7000,00	SIA "Pamats"	120,00
Latvijas filharmonija	100,00	SIA "Principāls"	30,00
Latvija Olimpiskā akadēmija	2000,00	SIA "Puses"	1700,00
"Latvijas balzāms"	400,00	SIA "R.A.N.G."	150,00
"Latvijas finieris"	2405,85	SIA "RIKO SNL"	50,00
Liepājas mūzikas koledža	49,90	SIA "RLO"	100,00
Liepājas pilsētas Domes grām. sektors	600,00	SIA "Re & Re"	250,00
Meža vēstures kopa	268,00	SIA "Rīgas nami"	2400,00
Modo paper Latvia AS	250,00	SIA "Solidas"	700,00
Nacionālais Botāniskais dārzs	50,00	SIA "Selga"	1004,05
Ogres rajona IK	350,00	SIA "Simeks SMS"	2000,00
O.Kehris	300,00	SIA "Simeks" Ltd.	3000,00
P/s "Cēsu gaļas kombināts"	50,00	SIA "Snickers Production Lat."	200,00
PKS "Rīgas piensaimnieks"	200,00	SIA "Telia Latvija"	1784,00
PVAS "Ventspils nafta"	300,00	SIA "Topolat"	58,06
Penkules pagasta z/s "Liepkalni"	50,00	SIA "Venta auto"	70,00
Philips Latvija	420,60	SIA "WESS"	50,00
Reuter Soumi CY AB	437,60	SIA "Auto Rīga"	5000,00
Rīgas Domes kultūras pārvalde	1225,00	SIA "Kalnozols"	250,00
Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca	2000,00	SIA "Latvijas mežs"	700,00
Rīgas Tehniskā universitāte	1584,00	SIA "Transventa"	200,00
Rīgas kombinētās lopbarības rūpnīca	2500,00	SIA "Urbšanas centrs"	1000,00

SIA "Oriflame Latvia"	1647,00
SIA "Aletens"	324,02
SIA "Farmabalt"	600,00
Sabiedrība "Latvijas energoceltnieks"	8400,00
Studentu biedrība "Latvietes"	50,00
A/s "Talsu gaļa"	500,00
SIA KU "Tex-Color"	100,00
Tūrisma aģentūra "Satelīts"	554,00
Uzņēmums "Konzums"	100,00
VKD Rīgas norēķinu centrs	100,00
VLU "Rīga"	450,00
VSK "Rinūži"	1140,00
VAS "Energoautomātika"	720,00
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija	100,00
Ventspils ostas rūpnīca	300,00
Ventspils pilsētas kultūras centrs	13000,00
Vidzemes priekšpilsētas valde	2200,00
Viesnīca "Latvija"	757,00
Fiziskas personas B.Plinija grāmatai	195,00
Z/s SIA "Englharte"	300,00
Atgriezts ziedojums Latvijas Kuģniecībai	4387,00
Kopā:	265550,00

MĒRĶZIEDOJUM I

1993. gads

RTU "Arkādija"	1350,00	Dz. Vilkas komandējumam uz Vāciju	250,00
Korim "Līgo"	4954,40	Rīgas 100. vidusskolai	150,00
Korim "Rīga"	2978,00	LU Etniskās kultūras centra bērnu	
Videoakcijai "Viena diena Rīgā"	8005,52	folkloras skolai	710,00
T. Spādes piemineklim	181,51	VEF Sporta centram	1500,00
J. Mediņa mūzikas skolas zēnu korim	2853,90	Spīdolas fondam	4893,25
Korim "Ausma"	2000,00	Apvienībai "Rīdze"	250,00
Bērnu amatniecības studijai	2863,75	Korim "Dzintars"	5087,99
TV un radio programmai "Večais ratiņš"	1000,00	Ficdžeralda grāmatas tulkojumam	400,00
58. vidusskolas basketbola komandai	596,00	Daugavas pilskalniem	300,00
Grāmatai "Latvijas repatriācijas vēsture"	1250,00	Neatkarīgajam teātrim "Kabata"	3050,00
Akcijai "Voicehs"	1000,00	Latvijas basketbola savienībai	7921,27
Regbija klubam "Rīgas miesnieks"	3380,80	Rīgas zooloģiskajam dārzam	1560,64
Deju kolektīvam "Swing"	55350,00	Deju ansamblim "Zelta sietiņš"	612,81
A. Gailītei, 5. starpt. vijolnieku konkursam	61,44	Žurnālistu namam	8145,00
Ceļojošajam leļļu teātrim	200,00	Estētiskās audzināšanas skolai "Labirints"	1140,00
S. Lecinskai, Brēmenes pianistu konkursam	378,00	Latvijas Kultūras fonda poligrāfijas bāzes	
Jaunajam Rīgas teātrim	7500,00	attīstībai	2900,00
A. Karpovas grāmatas izdošanai	500,00	Bērnu žurnālam "Gnom"	493,42
Banku starptautiskajai konferencei	4800,00	Vidzemes priekšpilsētas estētiskās	
S. Līces komandējumam uz Vāciju	514,94	audzināšanas skolai	149,34
Festivālam "Pulkā eimu, pulkā teku"	575,00	Latvijas basketbola savienībai	7921,27
Riteņbraukšanas sporta klubam "Baltika"	15561,15	UNESCO	7260,63
Reklāmai	4752,76	Basketbola senioru klubam	7741,70
Profesionālo aktieru asociācijai	2281,00	Latvijas mūzikas akad. stud. Šteinbergai	
D. Štālbergas izstādei "Tauriņdeja"	590,54	un Lilientālei	458,30
Latvijas Kultūras fondam	4740,87	SIA "Zalktim"	1025,20
Juglas ģimnāzijai	974,62	Latvijas mūzikas akadēmijai	100,00
"Literatūrai un Mākslai"	12568,00	Daugavpils mūzikas koledžas simfoniskajam	
Izdevniecībai "LaBa"	831,82	orķestrim	182,91
Sakrālās mākslas attīstības fondam		Izrādei "Atraitne"	210,00
"Svētība"	2750,00	Korim "Latvija"	8939,93
Teātrim - studijai "Skatuve"	650,00	Klubam "Auseklītis"	300,00
Deju kolektīvam "Auseklītis"	1099,42	Korim "Tonika"	1315,83
Liepupes baznīcai	10,00	L. Bērziņa memoriālajam fondam	8831,50
Basketbola un fiziskās kultūras programmai	4950,00	Amatieru teātru asociācijai	2500,00
Klarnetistu biedrībai	1469,40	J. Babres grāmatai "Jēzus Nācietē"	16,00
"Animācijas brigādei"	712,50	Tautas kolektīvam "Dzintarjūra"	988,33
36. vidusskolai	2136,23	Senās mūzikas centram	831,37
Leļļu teātra attīstībai	8886,45	Grāmatai "Šervuds Andersons"	350,00
Vidzemes bērnu sporta klubam	1168,50	Korim "Kamēr"	1311,60
Rīgas 800 gadei	2635,00	Direktora fondam	282,88
Jaunatnes teātrim	13500,00	Z. Jansones - Ivanovas tenisa skolai	703,00
Latvijas radio korim	7788,65	Korim "Fortius"	1225,00
Korim "Pali"	3929,78	Korim "AVE SOL"	3657,33
K. Draviņa grāmatai	265,14	Studijas "Kaupo" filmai "Saules ceļš"	8785,32
Videofilmam "Pa Augšdaugavu"	3650,00	Adamovičas baleta skolai	125,00
Izrādei "Pepija Garzeķe"	1035,00	Rīgas bērnu teātrim	1104,18
Jelgavas studentu teātrim	55,00	Zīmējumu konkursam "Mūsu rotaļlietas"	65,00
		Mālpils deju kopai "Māra"	313,50
		Jūrniecības gadagrāmatai	1000,00

Grāmatai "Krišjānis Valdemārs un Talsu rajons"	500,00	Galerijai "Templis"	1372,27
Izrādei "Dekameroni"	3675,49	3. bērnu sporta skolai	358,60
"Latvju ziņģei"	9300,00	Ogres zemessargu 5. brigādei	830,58
Danenšterna nama restaurācijai	311143,18	Kinostudijai "Tilts"	1000,00
1991. gada janvāra un augusta bojā gājušo ģimenēm	1500,00	SIA "Dauka"	2916,81
Mākslas projektam "Ferma"	1250,00	Krievu drāmas teātris	550,00
Sporta subkontam	4503,73	TV raidījumam "Rīga videoversijā"	554,00
Rīgas kamerteātrim	945,77	Žurnālam "Skola un ģimene"	710,30
Labklājības ministrijai	3337,95	Bērnu datorkursiem	1100,00
Latvijas hokeja federācijai	394,63	Bērnu namam "Ābeļi" Z.Krūmiņas gobelēni	1000,00
Lībiešu savienībai	530,28	R.Valneres darbnīcas iekārtošanai	1116,23
Kr.Valdemāra jūrskolai	8179,93	A.Ozolas darbnīcas iekārtošanai	669,74
Žurnālam "Izglītība"	497,14	V.Ķikuta izstādei	275,00
Popmūzikas festivālam "Jūrmala 93"	6285,20	V.Zāliša pamatskolai	475,00
A.Skujņņas dzejas vakaram Nacionālajā teātrī	1000,00	Šaha attīstībai Ventspilī	110,00
E.Radziņšais jubilejas pasākumam	1000,00	Smilšu ielas naformējumam Ziemassvētkos	2200,00
Valtera basketbola skolai	9090,00	Jūrmalas med. ekoloģiskajam centram	1925,00
Jūrmieciņas vēstures kopai	760,00	LKF materiāli tehniskās bāzes attīstībai	2835,35
Latvijas Nacionālajai operai	64560,00	J.Priedītei	3654,00
Meža vēstures fondam	333,00	Porcelāna izstādes iekārtošanai	715,00
Televīzijas seriālam "Dziednieki"	769,50	Lietišķo sieviešu klubam	110,00
RLMVM apg. "Teātra anekdotes"	250,00	G.Zemgala portretam	1100,00
Latvijas izglītības misijai	50,00	Skrīveru vidusskolai	338,25
TV bērnu raidījumam "Mežs"	49,95	Latvijas krievu kultūras biedrībai	4457,88
Melngalvju nama atjaunošanai	505,00	Sabiedrībai "Pētergailis"	2000,00
Imantas latviešu ģimnāzijai	400,00	Izstādei "Latvijas laiks"	330,00
Sporta organizāciju apvienībai	1650,00	Bauskas deju kolektīvam "Ganiņi"	3989,13
Basketbola veterāniem	2199,82	Latvijas alpīnistu savienībai	150,00
Jauniešu simfoniskajam orķestrim	413,47	Skolēnu jaunrades apvienībai "Rīdze"	15,00
Kinoteātrim "Pionieris"	165,00	Korim "Senais kalns"	650,00
Rīgas skolēnu pilij	299,27	Z.Ekmanim	915,00
Rīgas kameroperai	361,72	LU teātra kritiķiem	75,00
Albūmam "Rīga" (SIA Rūķītis)	1650,00	Ogres TV	200,00
Koncertam "Mātes dienā" (Sieviešu sav.)	100,00	Daugavpils teātrim	3000,00
I. Vecenānes personālizstādei	2988,97	Latgales kultūras atbalsta centram	500,00
Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejam	750,00	Jankovskai, Zilberta fagotistu konkursam	400,00
TV teātrim	1000,00	TDA "Liesma"	200,00
Mikrofona 25 gadu jubilejas koncertam	500,00	Z.Podskočija izstādei VMM	75,00
Rīgas skolēnu pils deju ansamblim		SIA Mikrofons	1018,58
"Uguntīna"	2518,83	Nometnei "Sējējs"	50,00
J.Kalniņam	479,41	Bezmērķa ziedojumi	136,00
Senioru 2. pasaules meistarsacīkstēm		K.Zemdegas pieminēklim "Koklētājs", Talsos	4,15
basketbolā	1892,40	Pieminēklim "Koklētājs"	1,30
Firmai "Austra"	1962,75	Deju ansamblim "Vektors"	650,00
93. vidusskolai	592,16	SIA "Laiks" informatīvi konsultatīvajai aģentūrai	3015,00
Individuālām mācībām	2701,42	A.Daņiļenko autorkoncertam	250,00
Deju ansamblim "Daile"	2072,50	Valsts bibliotēkas celtniecībai	0,67
Retro automobiļu klubam "Altens"	137,50	Slimnīcai "Bikur - holim"	605,00
Studijai "F.O.R.M.A."	8300,00	"Cilvēkarhīvam"	10,00
Kinofestivālam "Sozvezdije Baltii"	607,20	"Bildēm - 95"	125,00
Liepājas teātrim	643,50	Melioprojekta basketbola komandai	120,00
Latvijas zinību biedrībai	4567,00	Latvijas regbijam	332,50
Sporta deju federācijai	22000,00	Dalības maksa Dānijas rīkotajam semināram	700,00
Izdevniecība "Baltika"	5500,00	AFS Programmu centram	10000,00
A.Borda, Aglonai	22775,00	RVR kultūras namam	1500,00
Kapellai "Emburgas zēni"	227,15	DC partijai	10000,00
		Ugāles korim	500,00
		Ventspils zēnu korim "Zitariņš"	1000,00

Ēdoles pilij	3000,00
LKF kopai "Ceļotprieks"	140,00
Vecpiebalgas baznīcai	66,29
LKF avīzei "Laiva"	2,58
Līgatnes papīrfabrikai	18,25

1994. gads

Vokālam ansamblim "Družba"	684,58
Leļļu teātra attīstībai	16819,62
Amatniecības kamerai	500,00
36. vidusskolai	912,50
Mūzikas svētkiem "Krimulda 94"	525,00
Latvijas Nacionālajai operai	11490,00
Jelgavas pils restaurācijai	3000,00
Latviešu tautas dziesmu apdarei	1400,00
Valsts vēstures arhīvam	1000,00
Lauku kalendāram	73500,00
Korim "Balsis"	373,25
Korim "Sindi putnu dārzs"	310,00
Korim "Ausma"	1000,00
Apgādam "Jumava"	7000,00
J.Dzeņa doktorantūras studijām	400,00
Dz.Lūsei, matemātiķu kongresam Čirihē	50,00
Konkursam "Populārākais aktieris"	1000,00
TDA "Liesma"	495,00
Deju kolektīvam "Swing"	48530,00
Zinātniskās konferences organizēšanai	540,00
Firmai "Aires"	985,56
58. vidusskolas basketbola komandai	270,00
AFS programmu centram	810,00
69. gaidu vienībai	160,00
Kristīgai jaunatnes savienībai	1800,00
TDA "Dzintariņš"	300,00
P.Andersona koncertam	1170,00
Jaunatnes teātrim	10312,60
Teātrim - studijai "Skatuve"	2302,30
Jumpravas vidusskolai	1600,00
Zaļās loģikas 3. konferencei	1850,00
Deju kopai "Saulgrieži"	900,00
L.Āboltiņa deju ansamblim "Teiksma"	50,00
Ceļojošajam leļļu teātrim	200,00
Rīgas Centra humanitārās un	
Rīgas 1. ģimnāzijas bērnu korim	300,00
Sporta deju kolektīvam "Dzintarijūra"	1750,30
Deju ansamblim "Zelta sietiņš"	107,00
Rīgas bērnu teātrim	1150,00
SIA "Via Danse"	500,00
SIA "Laiks"	2973,28
Invalīdu dienas pasākumam	100,00
Korim "AVE SOL"	2750,00
Banku starptautiskajai konferencei	3000,00
Āgenskalna ģimnāzijai	250,00
Riteņbraukšanas sporta klubam "Baltika"	20881,50
Bildēm - 95	9115,77
J.Ramaņa piemiņas akmenim	100,00
Mācību grāmatu izdošanai un izglītības programmu veidošanai	35815,00
Profesionālo aktieru asociācijai	3002,20

Korim "Kaiva"	1200,00
Akcijai "Labrīt"	2214,86
TDA "Uguntiņa"	2100,00
Sporta subkontam	22790,00
SK "Durbe" basketbola komandai	5000,00
Videofilmam "Pa Augšdaugavu"	6195,00
Latvijas radio korim	4473,00
Zemītes baznīcas atjaunošanai, bibliotēkas grāmatām	280,00
I.Gailītei, pianistu konkursam Zviedrijā	565,00
Basketbola klubam "Metropole"	15804,50
Krievu Drāmas teātrim	3148,15
V/u redakcijai "Karogs"	2000,00
Izstādei par V.Purvīti	6000,00
Rundāles pilij	2415,00
Latvijas Kultūras fonda programmām	5550,35
Melngalvju nama atjaunošanai	5426,70
Korim "Caritas"	589,81
Lauku un pilsētu bērnu un jaunatnes basketbola programmai	7000,00
Korim "Pali"	1136,00
Liepupes baznīcai	117,40
Individuālām studijām Itālijā	200,00
Daugavas programmai	2940,00
T.Spādes piemineklim	2307,72
Pelēču pamatskolai	1000,00
Daugavpils teātrim	1500,00
SIA "LRT", avīzei "Maksitralliši - 2"	2000,35
Siguldas deju ansamblim "Gundega"	549,78
Laikrakstam "Nacionālā Neatkarība"	6000,00
Akcijai "Draudzīgais aicinājums"	2950,00
Jaunrades fondam	42817,64
Latvijas Senioru basketbola klubam	22300,60
Bigbends "Volo"	1902,00
Korim "Dzintars"	5650,00
Rīgas restaurācijas birojam	5350,00
Korim "Minjona"	1551,20
Latvijas mūzikas studentiem	
Šteinbergam un Lilientālei	216,59
Kapellai "Valdemārs"	410,00
Teātrim "Kabata"	400,00
Basketbola un fiziskās kultūras progr.	11362,53
Korim "Vecrīga"	750,00
Baumaņa deju studijai	3894,00
Avīzei "Tava pasaule"	553,86
Žurnālam "Vīri"	5156,94
SIA "ZB" filmas veidošanai	12431,30
SIA "Mikrofons"	12800,00
Mikrofona 25. gadu jubilejas koncertam	7280,00
Jelgavas studentu teātrim	4297,35
Sieviešu sporta savienībai	600,00
Madonas pilsētas kultūras nama rest.	100,00
LU Etniskās kultūras centra bērnu folkloras skolai	100,00
Grāmatai "Šervuds Andersons"	250,00
Jaunrades centram "Rīdze"	1102,00
Latvijas krievu kultūras biedrībai	1117,60
Korim "Tonika"	1900,00
A.Karpovicas grāmatai	1000,00

Jahtklubam "Trīsstūra kauss"	2000,00	Ansamblim "Ornaments"	1845,00
L.Bērziņa memoriālajam fondam	7309,31	Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejam	550,00
Jūrniecības vēstures kopai	150,00	Rīgas komercskolai	215,00
Latvijas komponistu savienībai	1100,00	Vecenānes personālizstādei	2015,00
A.Altmaņa autorkoncertam	130,00	Deju ansamblim "Daile"	4150,00
Danenšterna nama restaurācijai	602442,79	Gustsonam	610,00
Klavesīna iegādei	8652,00	A.Seilei	325,00
Latvju ziņģei	18765,68	Z.Ūdrim	326,00
R.Paula koncertam	4000,00	ANO 47. konferences dalībniekiem	3003,00
Sporta teātrim "Kotri"	4653,00	Koledžai "EVRIKA"	550,00
Mežu vēstures kopai	1198,93	Dizaina fondam	75,00
Jaunajam Rīgas teātrim	6512,00	Krievu kultūras asociācijai	275,00
Latvijas Kultūras fonda bibliotēkai	22,44	Īso stāstu konkursam	660,00
Spīdolas fondam	5426,00	Latvijas - Francijas biedrībai	220,00
Grāmatai "Uzmanību, televīzija"	3273,00	Konferencē "Latvijas veselības koncepcija"	2220,00
Sakrālās mākslas attīst. fondam "Svētība"	2288,00	"Daukas" Ziemassvētku ballei	650,00
Grāmatas "Sprīdīši" izdošanai	1160,58	Mūzikas instrumentu iegādei	5000,00
Bezmērķa ziedojumi	1938,00	Burda Moden	2350,56
Studijai "AVE"	10839,00	E.Dārziņa mūzikas skolas zēnu korim	200,00
Žurnālam "Mazpulks"	1653,00	Vārkavas pamatskolai	300,00
Literatūrai un mākslai	2700,00	Starptautiskajai muzikālajai izrādei "Chatouranga"	2875,68
Grāmatai "Es saplūdišu"	800,00	Latvijas demokrātijas veicināšanas fondam	2082,50
Preses izdevumu asociācijai	1000,00	Kultūras centram "Imanta"	300,00
Kino forumam "Arsenāls"	5,00	Latvijas centrālajam turības fondam	7000,00
Abavas fondam	5,00	TV un radio programmai "Vecais ratiņš"	1000,00
Latvijas jauno kino fondam	10,00	Korim "Gaismas pils"	1000,00
Interferencēm	5,00	Rīgas angļu ģimnāzijai	454,40
Amūlas 3a fonda attīstībai	10,00	Skrundas konferencei	550,00
TDA "Zīle"	780,00	Jaunās mūzikas centram	12616,00
Latvijas sieviešu sporta savienībai	1098,00	Regbija klubam "Rīgas miesnieks"	2600,00
Kultūras nama "Ziemeļblāzma" rest.	2000,00	VAK "Arkādija"	5400,00
Rīgas industriālajam politehnikumam	4172,00	Baltās baznīcas atjaunošanai	1034,10
Jūrmalas med. ekoloģiskajam centram	13800,00	M.Šmites grāmatai	3500,00
Filmam "Rīgas pareizticīgo baznīca"	367,00	Žurnālam "Skola un ģimene"	750,00
Plakātu un videofilmu konkursam	660,00	Gaiļezera slimnīcai	6612,00
Stipendijām	442,00	Korim "Fēniks"	4000,00
Avīzei "Liepājas vēstis"	9420,00	Rīgas jaunajam teātrim	1000,00
Rīgas kameroperai	676,00	Korim "Gaismas stars"	2200,00
Kultūras vēstures atlasu izdošanai	1100,00	Latvijas ārstu futbola klubam	180,00
Latvijas pieaugušo izglītības apvienībai	1188,00	Skolēnu jaunatnes apvienībai "Rīdze"	45,00
Sociālajam pētījumam "Bērni un ģimene"	16500,00	Sieviešu biznesa savienībai	100,00
Uzņēmējdarbības bibliotēkai	1595,00	Meiteņu korim "Rīga"	574,95
E.Radziņas jubilejas programmai	660,00	A.Deglava romāna "Rīga"	
Porcelāna izstādes iekārtošanai	1100,00	radioiestudējumam	900,00
Ē.Valtera jubilejas pasākumiem	550,00	Amatieru teātra asociācijai	750,00
Angļu valodas tautas universitātei	2405,00	Kardioloģijas institūtam	516,23
Grāmatām "Starptautiskā tirdzniecība" un "Jogasutra"	3248,00	Z.Ekmanim	2387,00
Retroautomobiļi	55,00	Grāmatai "Rīgas dievmātes klosteris"	4000,00
Lietišķo sieviešu klubam	66,00	Vides aizsardzības klubam	300,00
Psiholoģisko pašpalīdzības gr. org.un trūkumcietēju ēdināšanai	638,00	Koklētāju ansamblim "Austriņa"	200,00
Vecrīgas noformēšanai Lieldienām	220,00	Neatkarīgajam teātrim "Kabata"	200,00
Korim "Kamēr"	220,00	Korim "Vanema"	500,00
Izrādei "Kaislību spēle"	220,00	Rīgas Dailes teātrim	300,00
Etnogrāfiskajam Brīvdabas muzejam	1100,00	Skolēnu pils pūtēju orķestrim	50,00
V.Mironovam	1650,00	Valsts bibliotēkas celtniecībai	7,06
Koncertam "Rīgas Doms"	800,00	Individuālajai apmācībai	4463,72
Aktieriem L.Ozoliņai un I.Kalniņam	345,00	Bērnu vokālajam ansamblim "Saulēniņi"	220,00
		Latgales pilskalna reģistram	886,80

Grobiņas aviācijas veterānu kopai	180,00
Folkloras ansamblim "Kokle"	300,00
Ziemassvētku kaujās kritušajiem strēlniekiem	200,00
Skrūzišu Mikus fondam	84,26
Grāmatai "Kurzemes cietokšņi"	3500,00
Žurnālam "Latvija - Baltijas valsts"	3000,00
Korim "Senais kalns"	525,00

1995. gads

Skolai "Patnis"	2398,00
Bildēm - 95	8704,57
Pūzīm - 95	1900,00
Basketbola klubam "Metropole"	42159,47
Izstādei "Urna - 1"	4000,00
Jelgavas pils restaurācijai	15359,84
Liepājas leļļu teātra attīstībai "Agitas klubs"	300,00
Muzikālajam teātrim	2300,00
Korim "Jumis"	300,00
TV konkursam par Pārdaugavas vēsturi	11454,00
Basketbola senioru klubam	18253,39
Doles baznīcas restaurācijai	4000,00
"Lauku avīzei"	38500,00
Latvijas politiski represēto apvienībai	4475,00
Sporta subkontam	4100,00
Korim "Ausma"	950,00
Latvijas ārstu biedrībai	1050,00
Stradiņa slimnīcas ordinatorei S.Plātei	105,00
A.Jansonam	210,00
Rīgas zooloģiskajam dārzam	2550,00
LLU Pārtikas tehnoloģijas fakultātei	1070,00
Deju kolektīvam "Jumprava"	15847,15
5. starptautiskā vijolnieku konkursa dalībnieku atbalstam	300,00
SIA "ZB" filmas veidošanai	20944,62
Spīdolas fondam	5000,00
SIA "Sambo - duh"	12688,28
Latvijas sieviešu sporta apvienībai	3250,00
Žurnālam "Latvija - Baltijas valsts"	8511,76
"Lauku kalendāram"	48000,00
Margaritas Vilcānes koncertprogrammai	1500,00
SIA "Laika"	2500,00
Jauno izpildītājmākslinieku mācību sponsorēšanai	1400,00
Jaunatnes teātrim	3639,00
Preses ballei	3500,00
Korim "Sapnis"	800,00
Rēzeknes mākslas koledžai	4979,90
Jaunās mūzikas centra starptautiskajam festivālam	19999,98
Korim "Kaiva"	800,00
Vokālajam ansamblim "Melos"	550,00
Starptautiskajam baleta festivālam	2275,00
Siguldas mūzikas svētkiem	2000,00
Mācību grāmatu izdošanai un izglītības programmas veidošanai	132112,00
Filmu studijai "Balti"	1700,00
Korim "AVE SOL"	31423,55

V.Titānam par zīmi "Pikšas"	300,00
Kalnaziēdu pieminēklim	700,00
Rozenštrauha piemiņas kocertam	750,00
Grāmatai H.Upīts "Par dienām senajām"	2180,00
Mežu vēstures fondam	1550,00
LKF fotoapvienībai, Fotogrāfijas muzejam	1500,00
Dienvidlatgales mūzikas biedrībai	3300,00
Televīzijas programmai	7500,00
Ekonomisko terminu vārdnīcai	2000,00
Programmai "Kultūrvides izveide darba telpās"	665,00
Grindeļa kapličas atjaunošanai	5350,00
Korim "Dzintars"	3300,00
Ļ.Kazarnovskim	162,14
Teātrim - studeijai "Skatuve"	1334,30
Ventspils zēnu korim "Zītarīņš"	160,00
Akcijai "Labrīt"	58,17
Akcijai "Draudzīgais aicinājums"	150,00
Kokneses pils arheoloģiskajiem darbiem	839,00
Korim "Gaismas stars"	8598,00
Korim "Pali"	3481,00
Korim "Sonore"	2500,00
Danenšterna nama restaurācijai	569210,75
Rīgas 800 gadei	30250,00
Videofilmam "Augšdaugava"	930,00
Korim "Kamēr"	2000,00
Korim "Caritas"	227,65
Latvju ziņģei	10941,06
Latvijas Kultūras fondam	2544,60
SIA "Skulptūru dārzs" reklāmai	2600,00
Korim "Līgo"	1100,00
A.Grīna 100 gades atzīmēšanai	500,00
Rīgas angļu ģimnāzijas korim "Verus"	2850,00
Tautastērpu centram "Senā klēts"	200,00
Meiteņu korim "Rīga"	300,00
Nometnei 3 x 3	360,00
Sporta deju kolektīvam "Dzintarjūra"	400,00
Žurnālam "Vīri"	6100,00
Studijai "AVE"	8264,25
7. skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem	99809,78
Jaunatnes fondam	28400,00
Grāmatai "KURzemes cietokšņi"	1000,00
Jaunajam Rīgas teātrim	765,00
Kinofestivālam "Baltijas pērle"	2000,00
Kultūras nama "Ziemeļblāzma" rest.	4062,80
Rezervei	21421,00
Izstādei "Piedzēries kuģis"	2490,00
Rīgas Komerčbankas piemiņas zīmju izgat.	2800,00
RLMVM	1075,00
V.Zāliša pamatskolai	300,00
Apgādam "Jumava"	1000,00
Fondam "Vecais ratiņš"	3000,00
Latvijas centrālajam turības fondam	2000,00
Latvijas dievturu draudzei	200,00
Latvijas slidotāju asociācijai	185,00
Dievmātes klostera veidošanai	3186,00
Sporta deju federācijai	5000,00
Baltijas valstu zinātnisko biedrību	

konferenci	1200,00
LT 1. programmas veidošanai	10600,00
Latvijas izglītības forumam	1000,00
Korim "Līga"	300,00
Jahtklubam "Trīsstūra kauss"	1335,16
G.Apšenieka studijām	5500,00
Jaunrades centram "Rīdze"	250,00
Korim "Balsis"	400,00
"Nepieradinātās modes asambleja"	150,00
RTU basketbola komandai "Arkādija"	6457,00
RTU sporta klubam	1137,00
Sporta klubam B-fans	10000,00
Iztādei "Pieminekļis"	2000,00
Programmai "Latreia privātskola"	1300,00
TDA "Liesma"	220,00
Starptaut. deju pāra atbalstam	1237,00
Rīgas fagota kvartetam	3000,00
Deju ansamblim "Daile"	1282,00
Sākumskolai "Zīlūks"	100,00
Dz.Zilgalvja izstādei	1000,00
Latvijas basketbola savienībai	500,00
"Latvju ziņģei - 96"	2546,00
Starptautiskajam bērnu deju festivālam "Sprīdītis"	500,00
Iestudējumam "Maža gulbji"	5000,00
Individuālai izglītībai	808,00
Tautas deju ansamblim "Bitīte"	2000,00
Reklāmas aģentūras birojam "Plus BB"	268,50
Izstādei galerijā "Laiva"	150,00
Mākslas izstādes organizēšanai	500,00
Leļļu teātra attīstībai	10400,00

1996. gads

Grāmatai B.Pliņijs "Slavas dziesma Rīgai"	570,00
Koklētāju ansamblim "Austrīņa"	3794,88
TV konkursam par Pārdaugavas vēsturi	5750,00
Latvju ziņģei	18000,00
Reklāmas aģentūrai - birojam "Plus"	300,00
SIA "Sambo - duh"	1737,91
Programmai "Latreja privātskola"	2397,00
I.Paukšēnai, sporta deju pasaules čempionātam	554,00
Talsu VAK	600,00
Latvijas Kultūras fondam	4497,20
Basketbola klubs "Metropole"	24865,80
LSB "Daugava"	13600,00
A.Dubko mācībām	1647,00
B.Birmaņa tērpu skatei	1170,00
Meža vēstures fondam	280,00
Jaunajam Rīgas teātrim	600,00
S.Šteinbergam	404,46
Siguldas opermūzikas svētkiem	2000,00
Korim "AVE SOL"	11902,90
P.Upīša grāmatai	221,68
Bildēm - 96	1784,00
Baltijas baleta festivālam	2750,00
A.Melderis izstādei	750,00
Projektam "Māja"	254,05

Bezmērķa ziedojumi	5700,00
TDA "Liesma"	250,00
Teātrim - studijai "Skatuve"	50,00
Rīgas komercskolai	2340,00
Meiteņu korim "Rīga"	2600,00
Skolai "Patnis"	400,00
Rīgas 800 gadu programmai "Gadsimta godi"	120,00
Latvijas sieviešu sporta savienībai	1726,83
P.Upīša grāmatai	221,68
Korim "Ausma"	2340,00
Latvijas Vides aizsardzības kluba nodaļai	1825,00
SIA "Ekrāns"	12000,00
Rīgas fagota kvartetam	2000,00
Siguldas ģimnāzijas deju grupai "Vizbulīte"	200,00
Korim "Kamēr"	785,00
LU fondam "Juventus"	4180,00
Rēzeknes mākslas koledžai	223,80
Grupai "Dzelzs vilks"	150,00
Ļ.Kazarnovskim	1000,00
Z.Zeilei mācībām	1000,00
Jaunatnes teātrim	1500,00
Vokālajam ansamblim "Melos"	250,00
Radio - 2	500,00
Fondam "Vecais ratiņš"	2700,00
V.Zāliša pamatskolai	140,00
Krimuldas skolas koklētāju ansamblim	300,00
Mākslas projektam "Ferma"	2500,00
Dievmātes klostera veidošanai	5500,00
V.Lazdiņa izstādei	1584,00
Latvijas aizsardzības spēku atbalsta fondam	2000,00
K.Ģelža izstādei	439,04
Latvijas radio korim	1900,60
Latvijas esperanto asociācijai	250,00
Grāmatai P.Upītis "Par dienām senajām"	268,00
Žurnālam "Vīri"	1500,00
Basketbola senioru klubam	5818,81
SIA "ZB" filmas veidošanai	10886,00
Izstādei "GEO - GEO"	495,00
Rīgas 800 gadei	15000,00
B.Koļesņikova persinālizstādei	1000,00
Liepupes baznīcai	551,00
Spīdolas fondam	5000,00
L.Žurginas filmai "Paula pasaule"	2000,00
Pūzņim - 95	200,00
K.Draviņa grāmatai	1084,00
Avīzei "Līnva"	80,00
D.Krenbergai	1655,00
Vidusskolai "Habad - Lubavich"	1222,32
Daugavas programmai	1000,00
A.Bela romānam	600,00
Latvijas vēstures muzejam	311,36
Deju ansamblim "Daile"	21729,21
I.Cekulai	3000,00
SIA "Liplat"	2770,00
RTU "Arkādija"	2000,00
K.Skorohodai	300,00
Valmieras korim "Jumara"	500,00
J.Mediņa mūzikas skolai	1110,00
SIA "Latvia Tours"	6720,00
A.Gailītei	300,00

LATVIJAS KULTŪRAS FONDA
Finansiālās darbības deklarācija par 1993. gadu

Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.01.1993.g.	Ls 15859,-
1. Ieņēmumi — kopā	Ls 912107,-
1.1. Biedru nauda un iestāšanās nauda	
1.2. Ziedojumi	Ls 907357,-
no tiem naudā	
mantiskā izteiksmē	
1.3. Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības	Ls 4750,-
1.4. Citi likumā atļautie ienākumi no finansēšanas avotiem (atšifrējot) saimnieciskā darbība, t.sk. % ieņēmumi telpu un priekšmetu noma	
2. Izdevumi — kopā	Ls 904328,-
2.1. Izdevumi — atbilstoši statūtos paredzētajiem uzdevumiem	Ls 866526,-
2.2. Uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības izdevumi	
2.3. Administrācijas izdevumi infrastruktūras uzturēšanai	Ls 2534,-
2.4. Izdevumi darba samaksai (kopā ar soc. nodokli)	Ls 21858-
2.5. Citi izdevumi (Jūrmalas mākslas centrs)	
3. Ieņēmumu un izdevumu starpība	Ls 7779,-
4. Saņemtie banku kredīti — kopā	
5. Maksājumi budžetā — kopā	Ls 11421,-
5.1. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis — aprēķināts	Ls 2495,-
pārskaitīts	Ls 2495,-
5.2. Apgrozījuma nodoklis — aprēķināts	Ls 1597,-
pārskaitīts	Ls 1597,-
5.3. Sociālais nodoklis — aprēķināts	Ls 7793
pārskaitīts	Ls 7327
5.4. Pārējie maksājumi — zemes nodoklis — aprēķināts	
pārskaitīts	
6. Sabiedriskās organizācijas algoto darbinieku vidējais skaits	55
t.sk. uzņēmējdarbībā nodarbināto vidējais skaits	
Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.01.1994.g.	Ls 178126,-

LATVIJAS KULTŪRAS FONDA
Finansiālās darbības deklarācija par 1994. gadu

Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.01.1994.g.	Ls 178126,-
1. Ieņēmumi — kopā	Ls 1508864,-
1.1. Biedru nauda un iestāšanās nauda	
1.2. Ziedojumi	Ls 1372846,-
no tiem naudā	
mantiskā izteiksmē	
1.3. Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības	Ls 37825,-
1.4. Citi likumā atļautie ienākumi no finansēšanas avotiem (atšifrējot)	Ls 98193,-
saimnieciskā darbība, t.sk. % ieņēmumi un tamlīdzīgi	Ls 98193,-
telpu un priekšmetu noma	
2. Izdevumi — kopā	Ls 1405102,-
2.1. Izdevumi — atbilstoši statūtos paredzētajiem uzdevumiem	Ls 1362291,-
2.2. Uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības izdevumi	
2.3. Administrācijas izdevumi infrastruktūras uzturēšanai, kom.pakalpojumi	Ls 10980,-
2.4. Izdevumi darba samaksai (kopā ar soc. nodokli)	Ls 15647,-
2.5. Citi izdevumi (Jūrmalas mākslas centrs)	
3. Ieņēmumu un izdevumu starpība	Ls 103762,-
4. Saņemtie banku kredīti — kopā	
5. Maksājumi budžetā — kopā	Ls 12607,-
5.1. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis — aprēķināts	Ls 4177,-
pārskaitīts	Ls 4177,-
5.2. Sociālais nodoklis — aprēķināts	Ls 8952,-
pārskaitīts	Ls 7553,-
5.3. Pievienotās vērtības nodoklis — aprēķināts	
pārskaitīts	
5.4. Pārējie maksājumi — zemes nodoklis — aprēķināts	Ls 877,-
pārskaitīts	Ls 877,-
6. Sabiedriskās organizācijas algoto darbinieku vidējais skaits	19
t.sk. uzņēmējdarbībā nodarbināto vidējais skaits	
Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.01.1995.g.	Ls 97546,-

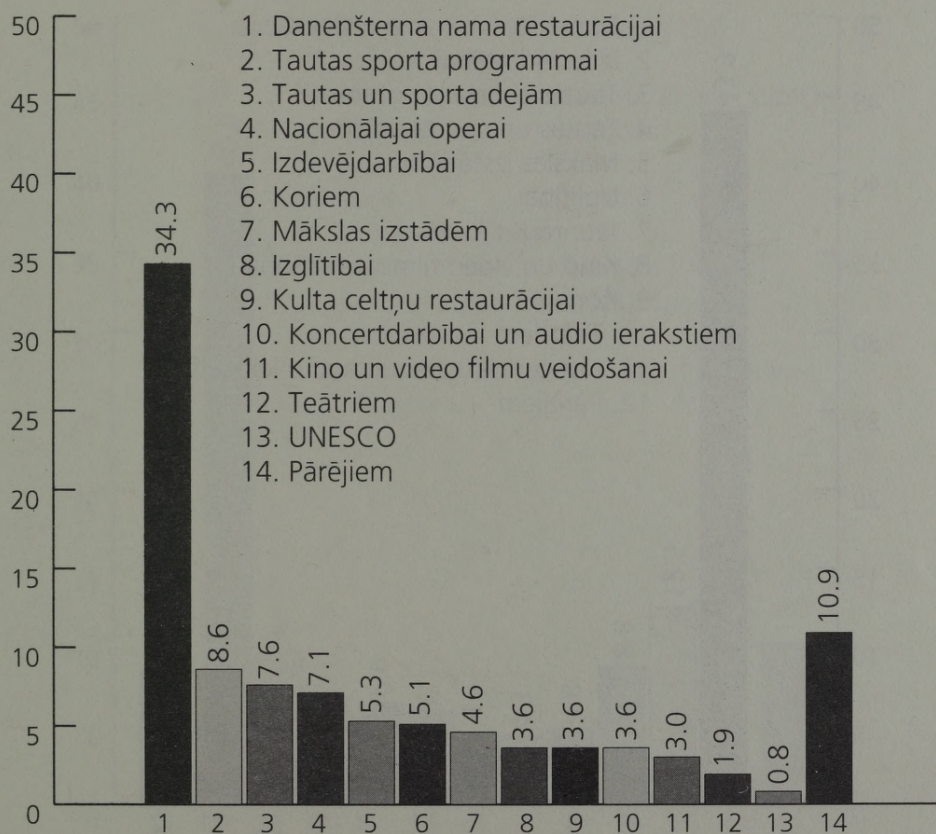
LATVIJAS KULTŪRAS FONDA
Finansiālās darbības deklarācija par 1995. gadu

Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.01.1995.g.	Ls 97546,-
1. Ieņēmumi — kopā	Ls 1444310,-
1.1. Biedru nauda un iestāšanās nauda	
1.2. Ziedojumi	Ls 1421860,-
no tiem naudā	Ls 1409842,-
mantiskā izteiksmē	Ls 12018,-
1.3. Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības	
1.4. Citi likumā atļautie ienākumi no finansēšanas avotiem (atšifrējot)	Ls 22450,-
saimnieciskā darbība, t.sk. % ieņēmumi	Ls 19270,-
telpu un priekšmetu noma	Ls 3180,-
2. Izdevumi — kopā	Ls 1440456,-
2.1. Izdevumi — atbilstoši statūtos paredzētajiem uzdevumiem	Ls 1395417,-
2.2. Uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības izdevumi	
2.3. Administrācijas izdevumi infrastruktūras uzturēšanai	Ls 14414,-
2.4. Izdevumi darba samaksai (kopā ar soc. nodokli)	Ls 24510,-
2.5. Citi izdevumi (Jūrmalas mākslas centrs)	Ls 6106,-
3. Ieņēmumu un izdevumu starpība	Ls 3854,-
4. Saņemtie banku kredīti — kopā	
5. Maksājumi budžetā — kopā	Ls 7104,-
5.1. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis — aprēķināts	Ls 4902,-
pārskaitīts	Ls 5262,-
5.2. Uzņēmuma ienākuma nodoklis — aprēķināts	
pārskaitīts	
5.3. Pievienotās vērtības nodoklis — aprēķināts	
pārskaitīts	
5.4. Pārējie maksājumi — zemes nodoklis — aprēķināts	Ls 1842,-
pārskaitīts	Ls 1842,-
6. Sabiedriskās organizācijas algoto darbinieku vidējais skaits	22
t.sk. uzņēmējdarbībā nodarbināto vidējais skaits	
Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.01.1996.g.	Ls 101400,-

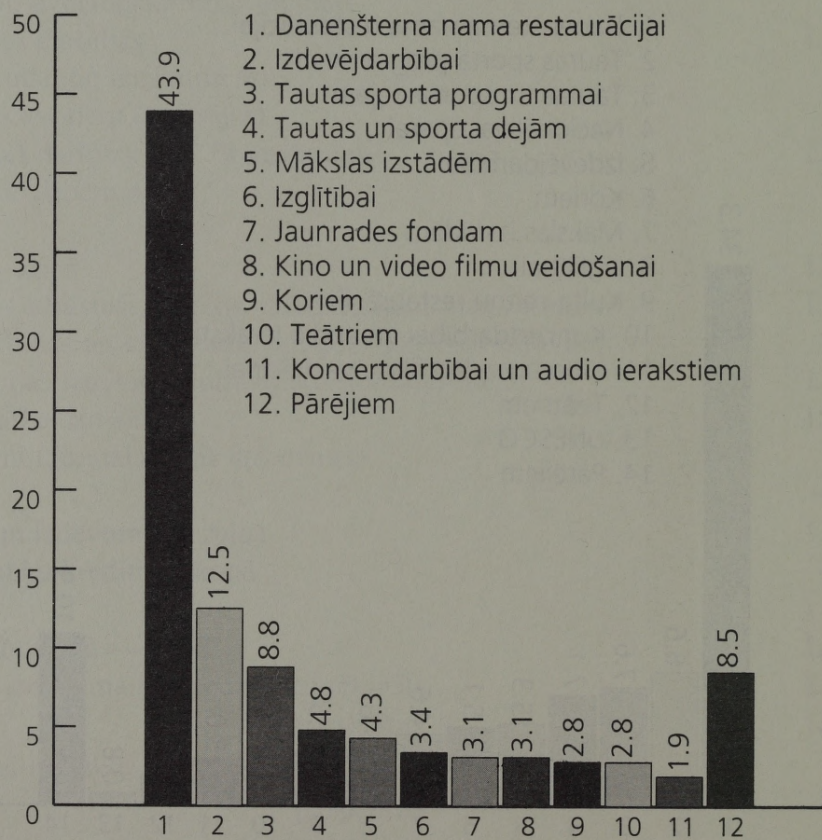
LATVIJAS KULTŪRAS FONDA
Finansiālās darbības deklarācija par 1996. gadu (9 mēnešiem)

Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.01.1996.g.	Ls 101400,-
1. Ieņēmumi — kopā	Ls 267717,-
1.1. Biedru nauda un iestāšanās nauda	
1.2. Ziedojumi	Ls 265551,-
no tiem naudā	
mantiskā izteiksmē	
1.3. Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības	Ls 1400,-
1.4. Citi likumā atļautie ienākumi no finansēšanas avotiem (atšifrējot) saimnieciskā darbība, t.sk. % ieņēmumi telpu un priekšmetu noma	Ls 766,-
2. Izdevumi — kopā	Ls 274616,-
2.1. Izdevumi — atbilstoši statūtos paredzētajiem uzdevumiem	Ls 247576,-
2.2. Uzņēmējdarbības un citas saimnieciskās darbības izdevumi	
2.3. Administrācijas izdevumi infrastruktūras uzturēšanai	Ls 10800,-
2.4. Izdevumi darba samaksai	Ls 16240,-
2.5. Citi izdevumi (Jūrmalas mākslas centrs)	
3. Ieņēmumu un izdevumu starpība	Ls -6899,-
4. Saņemtie banku kredīti — kopā	
5. Maksājumi budžetā — kopā	Ls 9515,-
5.1. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis — aprēķināts pārskaitīts	Ls 1815,- Ls 1815,-
5.2. Apgrozījuma nodoklis — aprēķināts pārskaitīts	
5.3. Sociālais nodoklis — aprēķināts pārskaitīts	Ls 6320,- Ls 6398,-
5.4. Pārējie maksājumi — zemes nodoklis — aprēķināts pārskaitīts	Ls 1302,- Ls 1302,-
6. Sabiedriskās organizācijas algoto darbinieku vidējais skaits	11
t.sk. uzņēmējdarbībā nodarbināto vidējais skaits	
Ziedoto līdzekļu atlikums uz 01.10.1996.g.	Ls 119375,-

MĒRĶZIEDOJUMU IZLIETOJUMS PROCENTOS 1993. GADĀ

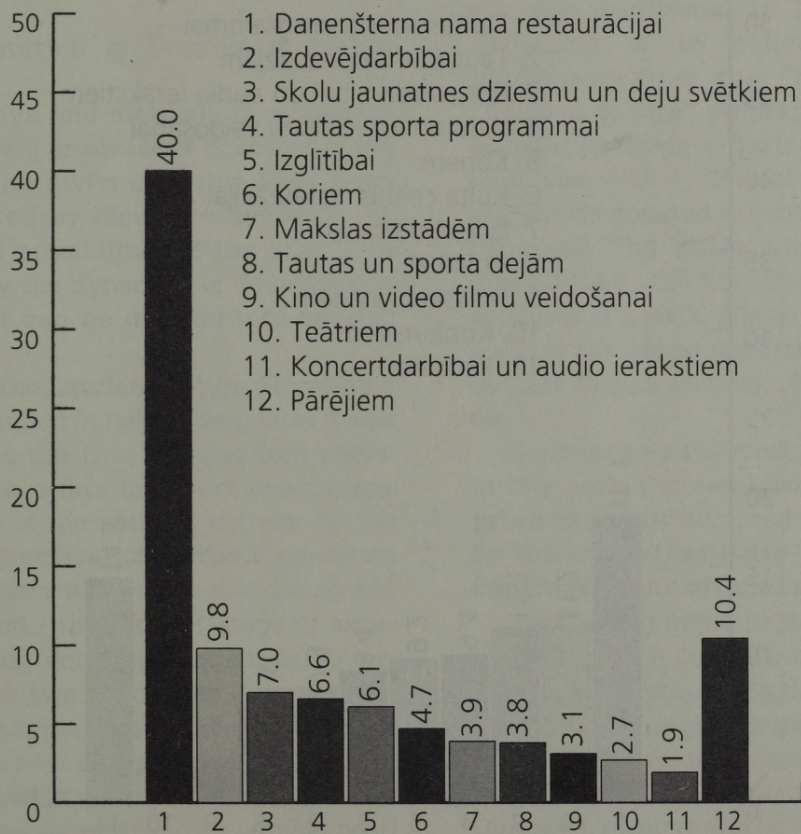

1994. GADĀ

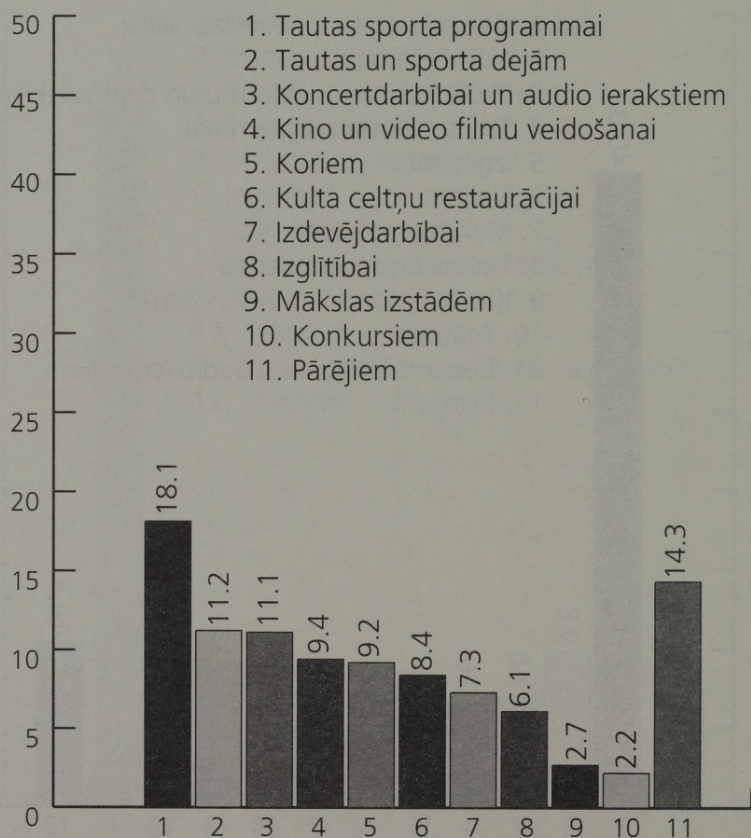

LATVIAN CULTURE FOUNDATION

1995. GADĀ

1996. GADĀ
(JANVĀRIS - SEPTEMBRIS)

LATVIAN CULTURE FOUNDATION

The goal of the Latvian Culture Foundation (LCF) in almost 10 years of work is consistent development of spiritual culture in the country.

The basic principles are stable as well:

- support for culture initiatives in all areas where these initiatives take place,
- promotion of culture decentralization,
- implementation of alternative culture projects,
- implementation of long term target programs.

However, ways and methods of achieving these goals, as well as choice of priorities of the Foundation in the given situation have been seriously affected by objective needs of the society and real possibilities of the LCF. This fact is proved by the dynamics of development of the LCF that can be divided into several stages.

1987 – 1991 The Latvian Culture Foundation was officially founded in 1987. A year later it was transformed into the first independent social organization with rights to collect donations for the interests of the national culture. So the stage of self-identification of the Foundation took place together with the pre-awakening and awakening period - the highest stage of assurance of national self-consciousness. Overlapping of these two processes (struggle for regaining of independent state and self-assurance of the new founded organization lead by one of the most popular personalities of that period - I. Ziedonis, as well-known Latvian poet) determined the range of initiatives that the Found supported, morally and spiritually as well as financially. These activities were determining the historical and ethnic identity done by groups of research of regional history, folklore groups, folklore tellers as well as researchers of family trees; marking of battlefields of the Latvian riflemen in Tireļpurvs marsh; also cooperation with the most energetic denominations in restoring of destroyed churches of Latvia. In this period, Daugava committee started its work, joining representatives of

different institutions and professions to continue protection of the Daugava, "River of fate", started by the whole nation. The committee started a new stage of this activity, as a specially planned program of rehabilitation of material and spiritual culture environment.

During this period, the Culture foundation started a new activity, well known in the world but not traditional in Latvia until now - gathering of so called spoken history, implemented as the "human archive" or "Archive of fate" program. In this period the Foundation received the largest amount of books from the USA - tons of books published in emigration donated to central state and regional libraries. The initiatives of the LCF were promoted by LCF support groups established in all areas of Latvia. These groups implemented some of the above mentioned culture activities in their branch (history of wood, fleet, aviation etc.).

Summarizing the most important of the LCF in this period is establishing of **alternative, programmatic** (created in a democratic way by the society) **culture work system as a contrast to the official system of the state.**

1991 – 1993 Implementation of all mentioned LCF programs including "Spīdola program" developed together with the LCF - as a program of education and granting of scholarships. In this period links with municipalities are established. Together with municipalities (especially in the Daugava region) works of rehabilitation are implemented - installing of memorial signs, publishing of collections of popular science articles, developing of educational radio and TV programs etc.

The immediate period after the "singing revolution" still maintained the demand of calling things, places, events, conditions and processes in their names because many of the mentioned items still had not regained their identity, biography and context. Defining, calling something at that time meant giving back its true meaning, separate it from its earlier

content. These wishes of the society are implemented by historical place name committee of the LCF that in long and hard discussions ensures returning of historical names to streets and squares of Riga, as well as a project of issuing atlas of place names, that is, arranging historical toponomics in order and protecting it with the law.

In this overall emotional atmosphere the possible represents of national identity are stated and a corresponding program is defined. This program causes hard discussions. Different subjective opinions, as well as confrontation of scientific and artistic principles in interpretations of the term "national" prolong the dispute. The Fund is criticized by scientists and art professionals for recidive of popular romanticism and paying excessive attention to historical heritage, having too passive attitude towards latest developments in culture.

To certain degree, separation within the scope of work announced by the LCF was caused also by the new means of acquiring finance. In the first, pre-awakening and awakening stage resources for programs were donated by individuals but resources for other activities suggested by the LCF and the society were acquired from regular profit tax payments of "Daiļrade" company. After regaining of independence individual donations actually stopped and, with the change of forms of ownership, their maintenance and operation and financing, from 1993 the Culture fund no longer receives any regular financing.

1993 – 1996 The process of formation of "free market" economy and overall conditions dictated by this process put the state and all culture system functioning until now in a completely new situation. (Since announcing of national independence, about 200 social and non-profit organizations have been established in Latvia, as well as funds – so called third or independent sector (along with public and business sectors). The importance of this sector in the countries of the European Union, as well as in the USA, increases every year because its main role is attracting resources from sponsors and private capital for implementing of important public projects. Special emphasis is put on promoting of democratic principles of the third sector – that is – a possibility of existence and implementation of a wide range of social

and private initiatives along the official state initiatives.)

The place and role of social funds and institutions in the finance and legal structures of the new country was neither stated nor evaluated. A long and tiresome explaining and persuasion process started, to make state institutions and civil servants of different levels to understand that **tax policy** actually is a significant part of **state culture policy**. After several additions and changes of decisions about profit and income tax sponsoring processes gradually "started moving". Work with sponsors and attracting their resources for culture projects was a totally new sphere of activity for both potential financiers and those willing to acquire finance. In the societies of EU countries culture sponsoring is mainly the issue of maintaining of reputation of companies, while in Latvia in the period of gathering of "start capital" the priorities are first – financial benefits, second – presentation of advertisements of the given activity (item, project). Therefore, work of spiritual character (research of history of culture in social sciences and arts), as well as classical genres of art and support of folk art, including target programs of LCF, were very complicated to finance.

At the same time, new conditions and circumstances required to evaluate the importance and expected result, social importance and priority, choice of finance and cooperation partners, creativity, evaluation criteria, professional level of staff and accuracy of finance calculations for each new project. The necessity of these requirements demanded to "get rid of" emotional, often misunderstood, national pathos and made the process of implementation more rational.

Therefore, along with long term planned programs LCF performs a comprehensive work of coordination and education, preparing and signing different kinds of contracts with companies, state enterprises, municipalities etc. good partnership has been established with the Latvian Shipping Company, "Laima", Riga Commercial Bank, "Grindex", Unibank of Latvia, "Ventspils Nafta" (Ventspils Oil) and many other finance and business structures.

Reviewing this latest, more than three years long stage, some changes in the quality of programs can be noticed. In Daugava program –

business oriented and productive cooperation with all levels of regional governments, complex planning of work; in Spīdola program – offering of priority topics and emphasis of professionalism in annual scholarship competitions, publicity of reports of receivers of scholarships; establishing of Spīdola prize in art and science (at present the only prize with reputation in these spheres), performance of social orders, starting a problem discussion – series of conferences “Human situation in Latvia of the 90-ies”.

In this period, a new program – 800 years of Riga – has started. Within this program, an interesting concept and logo of anniversary, as well as series of research have been done together with Museum of the History of Riga and Navigation, Institute of History of Latvia, Academy of Sciences, Bank of Latvia, Academic Library, Riga Early Music Centre. State steering committee started working as initiative of LCF and Riga City Council has been actively working in 1996. LCF has established regular business type cooperation with Riga City Council.

During all mentioned period the LCF has taken part in work of culture institutions of different European countries, and in 1995 LCF has become a member of an international association of non-state organizations – European Foundation Centre.

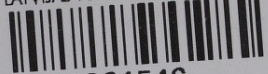
*Ramona Umblija,
President of the Latvian Culture Foundation*

Atbildīgā par izdevumu M.Daneberga. Redaktore J.Treile.
Datorsalikums A.Brante. Vāka mākslinieks G.Smelters.
Foto K.Pakārklis. Izmantoti LKF fotoarhīva materiāli.

Kontroleksemplārs

1-80

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTEKA

0303064546

96-6
L 132